

ŞALOM

Deroji

Bizi
Havalara
Uçurun

Havada
ASR
kokusu var

Bir yol
hikâyesi

NAZİ
Almanya'sında
SANAT DÜNYASI

CANNES'da
49 yıllık
serüvenim

Taksim'den
Galatasaray'a
geçmişin
izlerinde...

AYSUN & ALİ KOCATEPE

30 YIL AYNI SAHNE, AYNI AİLE, AYNI NAĞME

Arik Levy
Tuile de Cristal

Baccarat
lighting collection
WWW.BACCARAT.COM

ŞALOM Dergi

Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın A.Ş. adına sahibi

Av. Yakup Barokas

Genel Yayın Yönetmeni

Ivo Molinas

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Işık Sivill Karakoç

Editör ve Yan Yayınlar Koordinatörü

Nelly Barokas

Reklam Planlama Koordinatörü

İsak Behar

Sayfa Tasarımı

Semra Öner

Bella Parlakşimşek

Kapak Tasarımı

Bella Parlakşimşek

Yazı Kurulu

Nelly Barokas, Gila Erbeş,
Tuna Saylağ, Aylin Yengin

İdari Koordinatör

Anet Pase

Yönetim Yeri

Atiye Sok. Polar Apt. 12/6
Teşvikiye - İstanbul

T: (0212) 231 92 82 - 240 41 44

F: (0212) 231 92 83

www.salom.com.tr

Basıldığı Yer

Dünya Yayıncılık A.Ş.
"Globus" Dünya Basınevi
100. Yıl Mh. 34440 Bağcılar - İST.

T: (0212) 440 24 24

Yayın Türü

Yaygın - Süreli

Seçkin kitapçılarda
satılmaktadır.

**ŞALOM GAZETESİ'NİN EKİDİR
ABONELERE ÜCRETSİZDİR**

Editörden...

Sevgili okurlar, Şalom Dergi'nin Nisan sayısı ile bahara merhaba derken, bu ayın Yahudi ulusu için önemine değinmek istiyorum. Tarihte Yahudilerin Mısır esaretinden kurtulup özgürlüğe kavuşmalarının bir ifadesi olan Pesah Bayramını (özgürlük bayramı) bu ay kutluyoruz. Buna karşılık, 20. yüzyılda Yahudi ulusunun başına gelen 'büyük felaket' ŞOA'yı, Naziler tarafından sistematik bir şekilde katledilen kadın, erkek, çocuk 6 milyon insanı yine bu ay anacağız. Hayatın gerçekleri olan sevinci ve üzüntüyü Nisan'da yaşayacağız. Bu nedenle dergimizde bu ay "Eliyahu Anavi'nin Kadehi" adlı bir yazı ile Pesah bayramının önemli bir geleneğine değinirken, "Nasyonal Sosyalist Almanya'da

Sanat Dünyası", "Mısır'dan Vaşova'ya", "Hannah Arendt'in Adolf Eichmann'a itirazı" başlıklı yazılara yer vererek Holokost inkârcılığının giderek yaygınlaştığı günümüzde insanlık tarihinin bu kapkara dönemini farklı açılardan ele almaya çalışacağız.

Down Sendromu Derneği önderliğinde, Down Sendromlu çocukların ihtiyaçlarına dikkat çekmek için başlatılan ve geçtiğimiz günlerde Boğaz'da tamamlanan farkındalık kampanyasını sizler için takip ettik, "Bizi Havalara Uçurun" başlığı altında aktardık.

"Taksim'den Galatasaray'a geçmişin izlerinde" yazısı, her binasının bir hikâyesi olan İstanbul'un en köklü semtlerinden Beyoğlu'nda bizleri bir geziye çıkarıyor. İstanbul'dan yola çıkıp dünyanın en romantik kenti Paris'te bir tur atmaya ne dersiniz? "Havada Aşk Kokusu Var" yazısında bu kenti turist gibi gezerken aşkın Paris'te nasıl yaşandığına tanık oluyoruz.

"Bir Yol Hikâyesi" ile Bükreş'ten Transilvanya'ya doğru yola çıkıp Komünist dönem etkisinin halen hissedildiği, UNESCO Kültür Mirası olarak koruma altına alınan Ortaçağ kentlerinin şato, katedral, kale ve surları arasında gezineceğiz.

Gazetemizin Sinema Sayfası Editörü Viktor Apalaçi yaklaşık yarım yüzyıldır hiç ara vermeden takip ettiği Cannes Film Festivali anılarını, kırmızı halı üzerindeki o renkli dünyanın dedikodularını "49 yıl geride kaldı" yazısında bizlerle paylaştı.

"Güzellik kraliçeliğinden eğitim gönüllülüğüne" başlıklı söyleşisinde Neşe Erberk, Avrupa Güzeli seçildiği genç kızlık dönemi ile üç çocuk sahibi bir anne olarak eğitim alanındaki girişimleri hakkında sorularımızı yanıtladı.

Kapağımızın ve diğer söyleşimizin konukları müzik dünyasından; Aysun & Ali Kocatepe çifti... 30 yıldır aynı sahneyi paylaşan bu ünlü çiftle Pera Palas Oteli'nin şık atmosferinde gerçekleştirilen söyleşiyi ilgi ile okuyacağınızdan eminim.

Pesah'ın yansıttığı özgürlük ruhunun her zaman sürekli olmasını, insanlığa barış ve huzur getirmesini dilerim.

Nelly BAROKAS

nellybarokas@gmail.com

ÇİZGİ DIŞI

İRVİN MANDEL

içindekiler

36-45

bu aya
özel iki
söyleşi

30 yıldır aynı sahne,
aynı aile, aynı nağme...

**AYSUN&ALİ
KOCATEPE**

14-19

Güzellik Kraliçeliğinden
Eğitim Gönüllülüğüne:
NEŞE ERBERK

8

102

- 6 **KİM/NEREDE/NASIL?** Damdaki Kemancı Broadway'e Dönüyor
- 8 **GÜNCEL** Havada Aşk Kokusu Var
- 34 **GELENEK** Eliyahu Anavi'nin Kadehi
- 64 **ANI** Cannes Film Festivallerinde 49 yıl geride kaldı
- 76 **NİTELİK-KİTAPLIK** Kalıcı armağanlar hakkında...
- 78 **SEYAHAT TUTKUSU** Bir Yol Hikayesi... Bükreş - Transilvanya
- 94 **ASTROLOJİ** Enerjisi yüksek Koç Burcu
- 96 **SİNEMA** İtalyan Sineması-10
- 102 **SANAT AJANDASI** Bahar dinletilerinden bir seçki

88-90

SAĞLIK Meme Kanserinde Yenilikler

24-33

AKTÜEL 23 ünlü ile Bizi Havalara Uçurun Projesi

HOLOKOST

46-53 ARAŞTIRMA Nasyonal Sosyalist Almanya'da Sanat Dünyası

54-56 Mısır'dan Varşova'ya

60-62 YORUM Hannah Arendt'in Adolf Eichmann'a İtirazı

20-22

MEKAN

Taksim'den Galatasaray'a Geçmişin İzlerinde...

faik sönmez

Mutluluğun bedeni yok!

online alışveriş:
www.faiksonmez.com

Türkiye ve Tüm Dünyaya
Hızlı Ürün Gönderimi

/faiksonmezmoda

/faiksonmezmoda

KİM, NEREDE, NASIL?

Nelly BAROKAS

BAR REFAELI'NİN KAPLAN KOSTÜMÜ

Ünlü süpermodel Bar Refaeli geçtiğimiz Purim Bayramı'nda Kaplan kıyafetine büründü. Bu yıl Mart ayının ortasına denk gelen Yahudi bayramı Purim'de çocukların ve büyüklerin çeşitli kıyafetlere bürünmesi adettendir. Bar Refaeli de Yahudi geleneklerine uyarak neşeli bir bayram olan Purim'de ilginç bir kostüm giydi. Instagramda paylaştığı fotoğrafında Refaeli'nin elindeki sarı Chanel çanta da dikkat çekti.

Alona Tal

ALONA TAL YENİ ATILIMLAR

İsraili aktris Alona Tal 'World War Z' filmi'nin yönetmeni Marc Forster'in TV için hazırladığı yeni bir prodüksiyonda Ron Pearlman ile birlikte rol alıyor. 'Hand of God' adlı TV dizisi önümüzdeki günlerde ABD'de yayınlanmaya başlayacak. 30 yaşındaki Alona Tal daha önce de Hollywood'da çekilen filmlerde rol almıştı. 'Broken City'de Mark Wahlberg ile oynamış, 'Burn Notice ve 'Supernatural' gibi TV dizilerindeki rolü ile kendinden söz ettirmişti.

CARLA BRUNI KONSERLERE YOĞUNLAŞTI

Fransa eski Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy'nin eşi, fotomodel ve şarkıcı Carla Bruni-Sarkozy, dünya turu kapsamında İsrail'de de konser verecek. 25 Mayıs'ta Tel Aviv'in Habima Tiyatrosu'nda gerçekleşecek konserin biletleri şimdiden satışa çıktı. Müzikal kariyeri süresince üç milyon albüm satmayı başaran Carla Bruni'nin "Quelqu'un m'a dit" adlı şarkısı dünya çapında ses getirmiş, "Raphael" adlı eseri ise YouTube'da on milyonlarca kişi tarafından izlenmişti. Eşinin cumhurbaşkanlığı görevinin tamamlanmasının ardından Bruni müzik kariyerine ciddi bir dönüş yaparak dördüncü albümünü yayınladı.

BEYONCE, ANNE FRANK EVİ'NDEYDİ

Pop müziğinin ünlü ismi Beyonce eşi Jay Z ile birlikte, konser vermek üzere gittiği Amsterdam'da Anne Frank Evi Müzesi'ni ziyaret etti. Müzenin facebook sayfasında yayımlanan bir haberde bir saat süresince müzeyi gezen çiftin gördüklerinden oldukça etkilendiği belirtildi. Instagrama müzede çektiği iki fotoğrafı koyan ve müze ziyaretçi defterine izlenimlerini yazan Beyonce, yazın çıkacağı tur kapsamında 15 Haziran tarihinde Tel Aviv'de konser verecek.

Beyonce

DAMDAKİ KEMANCI BROADWAY'E DÖNÜYOR

Yahudi sütçü Teyve'nin öyküsünü konu edinen Shalom Aleichem'in 'Fiddler on the Roof' (Damdaki Kemancı) adlı eseri 2015'in başlarında Broadway'de yeniden gösterime girecek. Dünyanın en ünlü müzikallerinden biri olan Damdaki Kemancı'da kimlerin rol alacağı henüz açıklanmadı.

1964 yılında sahnelendiğinde Teyve rolünü Zero Mostel oynamış, sekiz yıl boyunca sahnelenen müzikal "Sunrise, Sunset," "If I Were a Rich Man" ve "Matchmaker, Matchmaker" şarkılarının tüm dünyada tanınmasına vesile olmuştu.

Otto D. Kulka

WINGATE ÖDÜLÜ, OTTO DOV KULKA'NIN

Otto Dov Kulka, "Landscapes of the Metropolis of Death" adlı kitabıyla İngiltere Yahudiliğinin en saygın edebiyat ödülü olan 'Jewish Quarterly Wingate' ödülüne layık görüldü. Çek Cumhuriyeti doğumlu İsrailli tarihçi Otto Dov Kulka'ya ödülü, şubat ayı ortalarında Londra'daki Yahudi Kitap Haftası'nda gerçekleşen bir törende verildi. Geçmiş yıllarda Amos Oz, Sadie Smith, ve Shalom Auslander bu ödüle layık görülmüştü. Otto Dov Kulka'nın, "Landscapes of the Metropolis of Death" adlı kitabı, çocuk yaşta önce Theresienstadt, ardından Auschwitz'deki deneyimlerinin yazarda bıraktığı izleri konu edinmekte.

Steven Spielberg

SPIELBERG'İN VAKFI 20 YAŞINDA

ABD'li ünlü yönetmen Steven Spielberg'in kurduğu Shoah Foundation (Holokost Vakfı) artık 20 yaşında. Vakıf, bugüne dek dünyanın farklı köşelerindeki 52 bin Holokost Kurtulanının tanıklıklarını kayıt altına alarak görevini tamamladı. Bundan böyle kuruluş Ermenistan, Kamboçya ve Ruanda'da gerçekleşen soykırım kurtulanları ile söyleşilerini sürdürecektir. Vakfın kuruluşunun 20. yılı vesilesi ile yayınlanan, "Testimony: The Legacy of Schindler's List and the USC Shoah Foundation," adlı kitabın önsözünü yazana Steven Spielberg, Oscar kazandıran 'Schindler's List' adlı filmin kendisine Holokost Kurtulanlarının tanıklıklarını görsel ve işitsel olarak toplama olanağını sağladığını belirtti.

Gwyneth Paltrow
ve Chris Martin

YOLLARI AYRILIYOR

Gwyneth Paltrow ile Chris Martin'in 10 yıllık bir evlilik sürecinin ardından boşanmaya karar verdikleri haberi medyada şok etkisi yarattı. 41 yaşındaki Paltrow ile 37 yaşındaki müzisyen eşi 2003 yılında evlenmişler, biri kız diğeri erkek iki çocuk sahibi olmuşlardı.

Chris Martin'in basın sözcüsü de çiftin ayrılık kararı haberini doğruladı. Hollywood'un iki emektarı, yönetmen Bruce Paltrow ile oyuncu Blythe Danner'ın kızı olan Gwyneth Paltrow baba tarafından Batı Avrupalı tanınmış hahamlar ailesinin (rabinik aile) bir mensubu.

SUZY MENKES'E, VOGUE EDİTÖRLÜĞÜ

İngiltere'nin duayen gazetecilerinden Suzy Menkes, Vogue'un uluslararası moda editörü olarak görevlendirildi. 70 yaşındaki Menkes, 25 yıl süresince Herald Tribune gazetesi ile New York Times'da moda eleştirmeni olarak çalıştı. Bugünden itibaren Vogue'un İngiltere, İspanya, Japonya, Almanya ve Çin dahil olmak üzere uluslararası web sitelerinde moda yorumlarına devam edecek. Geçmişte İngiltere Moda Konseyi'ni Yom Kippur günü defile düzenlemekle suçlayan Suzy Menkes, Condé Nast International'ın (25 ülkede 120'den fazla yayını olan grup) yıllık konferansını da düzenleyecek. Condé Nast International'ın başkanı ABD'li Yahudi işadamı Jonathan Newhouse, yetenekli bir gazeteci olan Suzy Menkes'in moda yorumlarının çok güvenilir olduğuna dikkat çekti.

Suzy
Menkes

SCARLETT JOHANSSON BEBEK BEKLİYOR

Fransız gazeteci sevgilisi Romain Dauriac ile yaklaşık 6 ay önce nişanlandığını ilan eden ünlü oyuncu Scarlett Johansson'un beş aylık hamile olduğu iddia edildi. E. News'in haberine göre, yakın kaynaklar Johansson'un hamileliğini doğruluyor. People Magazine ve US Weekly'nin de haberi doğrulattığı belirtiliyor. Ryan Reynolds'tan boşandıktan sonra Sean Penn ile adı anılan güzel oyuncu 6 aydır Romain Dauriac ile nişanlı. Oyuncu, verdiği bir röportajda evlilik planları yapmadığını, tek planının 'Avengers 2' filmi olduğunu söylemişti. 'Captain America: The Winter Soldier' adlı filmi Londra'daki galasına kırmızı bir kıyafetle katılan 29 yaşındaki Scarlett Johansson'un aldığı kilolar dikkat çekti.

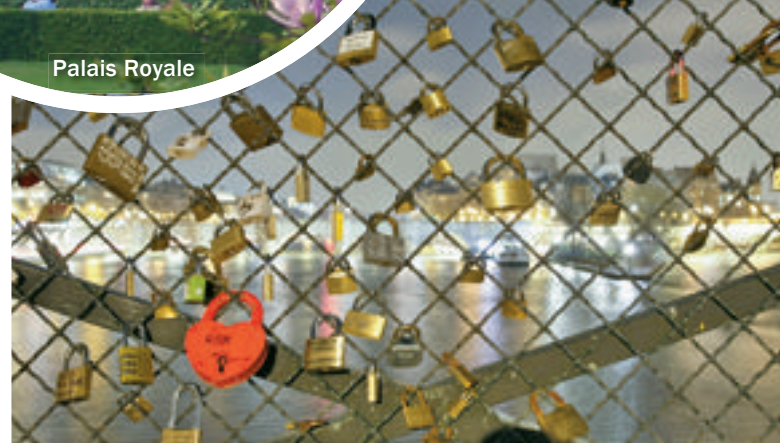
Havada AŞK 5 kokusu var!

Sevgililer Paris'e yıllardır geliyorlar- evlilik teklif etmek, evlenmek, balayı yapmak, yıldönümlerini kutlamak, özel bir kaçamak yapmak için... Kimi birbiriyle aşkını kutluyor, kimi aşkı aramaya geliyor, kimiye Paris'e aşık oluveriyor!

Palais Royale

Seine nehri üzerinde gemiyle yapılacak bir tur, Eyfel Kulesinde bir öpücük, Tour d'Argent'da şık bir yemek, Moulin Rouge'de bir kabare, Champs-Élysées'de alışveriş... Bu 'klişeler' bile aşık bir çiftin romantik rendezvous malzemelerine fazlasıyla sahip. Oysa Paris'e her yıl milyonlarca ziyaretçi akın akın gelirken acaba Paris'in bir aşk şehri olduğu bir şehir efsanesi midir yoksa gerçek payı var mıdır? Bir şehri tükenmeyen bir aşk şehri yapan nedir? 14 Şubat Sevgililer Gününü düşünün örneğin... Her tarafta sevgi sembolleri... Çok mu ticari? Zorlama mı? Belki! Ama harala gürele koşturduğumuz hayatlarımızda bir an durup sevginin değerini hatırlamanın bir zararı var mı? Gizli bir hayrandan gelen bir gül buketi, sevgiliyle paylaşılan bir şişe pembe şampanya, arkadaşınızın hediye ettiği bir kutu çikolata... 'Ama' diyenlerinizi duyuyor gibiyim: Ya yalnız olanlar, aşk acısı çekenler, zorlu bir boşanma sürecinden geçenler, sevdiğini kaybedenler... Doğru ama diğer yanda annesi/babası hayatta olmayan çocukların anneler/babalar günündeki hüznü de var... Hayat asla adil değil. Zaten kime göre, neye göre? İlahi adalete inanıyorsak hele... Felsefeyi bir yana bırakalım. AŞK PARIS'TE BAŞKADIR diyenlerden seniz hadi gelin sizin için hazırladığımız ROMANTİK PARIS notlarına bir göz atın...

ŞEHİR YÜKSEKLERDEN KEŞFEDİN

Şehrin en güzel görüntüsü sadece Eyfel Kulesinden değil. Doğrusu o kadar yüksekte herşey karınca boyutunda gözükür! En özel manzaralardan biri *Arc de Triomphe* (Zafer Anıtı)'nın tepesi. Bir yandan 'la Défense'in ardından batan güneş, diğer yandan ışıdamaya başlayan Eyfel Kulesi... Çok yüksekte olmadığınızdan meydanı oluşturan 12 bulvarı, Paris'in ünlü caddelerini ve apartman çatılarını görmek için ideal. Ya da Quasimodo'nun Esmeralda'ya olan aşkına tanıklık eden *Notre Dame* kilisesinin tepesi? Tarihe dokunmak için özel bir adres daha. Ile-St-Louis manzarası dersiniz *Institut du Monde Arabe*'in en üst katı oldukça güzel. Üstelik çay salonu ve restoranı da Oryantal mutfak meraklıları için tatmin edici. Tour Montparnasse'in 56. katındaki şampanya bar '*Ciel de Paris*' sol kıyının nefis bir panoramik manzarasına tanıklık eder. Paris'in en yüksek noktası olan Montmartre tepesine kurulmuş bembeyaz, ihtişamlı bir pasta gibi duran, muhteşem mozaiklere sahip *Sacré Coeur* kilisesini de es geçmemek gerek. Önündeki yeşil alanda oturup ışı ışı parlayan şehri yıldızların altında seyredin. Şanslıysanız bir sokak çalgıcısının kemanından çıkan nağmeler de eşlik edebilir aşkınıza... Yok, kalabalık merdivenler size göre değilse *Belleville Parkı*'nın en üstündeki terasta turistlerden uzakta sakın bir akşam planlayın.

PALAIS ROYAL'IN ROMANTİK BAHÇELERİNDE GEZİNİN

Louvre Müzesinin arkasında yer alan 18. yüzyıl eseri bu güzel bahçede kesane ağaçları, ortadaki çeşme, onlarca çeşit çiçek arasında sevdiğinizle dolaşın, çimenlerde piknik yapın. Bahçenin çevresindeki kemerlerin altında oldukça şık butikler ve galeriler var. Napolyon ve Josephine'nin masasında yemek yiyebileceğiniz şef Guy Martin'in *Le Grand Vefour*'u gibi lüks gastronomik restoranlar da mevcut.

PONT DES ARTS'A AŞK KİLİDİNİZİ ASIN, ANAHTARI DA NEHRE ATIN

Paris'teki en romantik noktalardan biri. Köprü'nün her iki yandan manzarası muhteşem! Altından geçen gemilerin ışıklarıyla bahar ve yaz akşamlarında daha da bir güzel... Aşkınızı tescillemek istiyorsanız 'aşk sembolü' kilidinizi köprü'nün demirlerine asın, anahtarını da nehre atın.

ŞIK BİR RESTAURANTTA YEMEK YİYİN

UNESCO kültür mirasınca koruma altına alınan Fransız mutfağını mutlaka deneyin. Fransızlar yaşamak için yiyip içmiyorlar. Yemek, kültürlerinin önemli bir parçası, deneyimi sevdikleriyle paylaşmak da... Paris'te tavsiye edilecek restoranlar ayrı bir

yazı konusu ama Eyfel Kulesi manzaralı Les Ombres restaurant romantik bir gece için özel adreslerden biri. Quai Branly Müzesinin üst katındaki fine dining restoranı sevdiğinize sürpriz yapmak için ideal. Hele saat başlarında ışıldayan Eyfel'i, uzansanız tutacakmışsınız hissi özel bir kutlama için mutlaka değer.

PIERRE HERMÉ'NİN BUTİĞİNİ ZİYARET EDİN

Minik, rengarenk *macaron* 'ların yanı sıra pastacılığın '*haute couture*' ünü yapan Hermé'nin her mevsim ürettiği yeni kreasyonları ile sevdiğinizi şımartın.

ÇİKOLATA MERAKLILARI İÇİN

Un Dimanche a Paris (Paris'te bir Pazar Günü) concept store'unda çikolata lezzetlerin keşfine çıkın.

LINGERIE...!

Fransızlar seksi *lingerie* (iç çamaşırı) denince kesinlikle utanma nedir bilmiyorlar. *Lingerie*'nin pratik veya görünmez olması düşünülemez. Aksine! Fransız kadınları iç çamaşırının kişisel bir zevk olduğuna inanır ve özel bir okazyon beklemeden

kendi zevki için özgürce kullanır. Süslü, dantelli, ipekli, fiyonklu modelleriyle kadın vücudunun güzelliğini ortaya çıkartan sektörün haklı bir şöhreti var. Paris'te yapılacaklar arasına iç çamaşırı alışverişini ekleyin. Fifi Chachnil, Chantal Thomass veya Aubade'ın vitrinlerine mutlaka bir göz atın. Aubade'ın son reklam sloganı ise herşeyi özetliyor zaten: '*Baştan Çıkartma Dersleri*'!

BİR SPA KEYFİ YAŞAYIN

Cildinizi yumuşacık ve ipeksi yapacak bir vücut masajı ve bakımına ne

dersiniz? Hem de sevdiğinizle paylaşılacak... Bir çok spa çiftler için özel odalarda bakım paketleri sunmakta. Gece yüzüyormuşsunuz hissi veren mumlarla aydınlatılmış romantik Spa 28 veya dört el masajıyla ünlü egzotik Ban Thai Spa...

PARİSTE FİLM AKTRİSTİ / AKTÖRÜ OLUN

Aşk acısı çeken sevgililer, duygu yüklü hikayeler, hayatın içinden senaryolar... Fransız kültür hayatında 7. sanat önemli yer tutar, film sektörünün kalbi de Paris'te atar. Şehir binlerce film set olmuştur. Örneğin Fransız sinemasının klasiklerinden Marcel Carné'nin filmi *Hôtel du Nord* stüdyoda çekilmiş ama 102, quai de Jemmapes adresindeki otel esas alınmış. Yine yakınlardaki Square Frederic Lemaitre, Audrey Tatou'nun *Amélie* filminde köprüden taş attığı nokta. Favori filmlerinizin ayak izlerinde dolaşabilirsiniz Paris'te. Üstelik mükemmel bir film müzesi de var, *Cinémathèque Française*...

'Popcorn Project' sosyal klübü düzenli aralıklarla popüler, klasik ve kült filmlerin gösterimini yapıyor, öncesinde bir aperitif, filminden sonra da açık büfe ve DJ. Özellikle 40 yaş altı gençlerin eğlenceli birlikteliği... Yok daha şık bir şey dersiniz o zaman film izlemeye bir kadeh şampanya ve Michelin yıldızlı akşam yemeği ekleyin- işte size sıradışı bir sinema gecesi! Paris'in en lüks otellerinden Royal Monceau'da Cumartesi Gecesi Film Klübü tam da bu hayali gerçekleştiriyor. 99 kişilik özel sinema salonu, geniş deri koltukları ve mükemmel servisiyle bundan daha '*royal*' olmak mümkün değil!

'MUR DES JE T'AIME'DE AŞKINIZI İLAN EDİN

Montmartre'daki 'Seni Seviyorum' duvarının önünde fotoğraf çektirin. Square Jehan Rictus minik meydanının bahçesinde Parisli iki sanatçı, Frédéric Baron ve Claire Kito'nun çok hoş bir eseri var. Seni seviyorum cümlesi 300 değişik dilde yazılmış. Türkçe de mevcut.

PÈRE LACHAISE MEZARLIĞINI ZİYARET EDİN

O ne demeyin. Bu tarihi eser mezarlıkta ünlü Fransız çiftlerin etkileyici mezarları var. Simone Signoret-Yves Montand, Modigliani-Jeanne Hébuternya veya Abélard-Héloïse...

VINTAGE FOTOĞRAF ÇEKTİRİN

Eskiden "İstanbul Hatırası" yazılı fonlar önünde fotoğraf çektiren büyüklerimizin günleri geri geldi! Palais de Tokyo'daki antika otomatik fotoğraf aleti çiftler arasında o kadar popüler ki, Paris'e gelip de burada fotoğraf çektirmemek yazık olur. Gelmişken müzeyi de gezin, kitapçısı, barı ve çay salonu da ziyarete değer.

SEINE KIYISINDAKİ BOUQUINIST'LERİ DOLAŞIN

Şehrin en sevilen yerlerinden biri. Sahil boyunca sıralanmış minik kitapçılarda çok ilginç kitaplara, afişlere, minik anı hediyelere bayılacaksınız.

L'ARTISAN FLEURISTE'LERİ GEZİN

Sanatkar çiçekçilere uğrayın, kreasyonlarını keşfedin. Belki sevdiğinize küçük bir buket de hediye etmek istersiniz.

CAZ DİNLEMEDEN DÖNMEYİN

Autour de midi et minuit caz klübünün otantik ve romantik mahzenindeki 'jam session'larını kaçırmayın.

PIGALLE BÖLGESİNDE BİR AKŞAM GEÇİRİN

Kabareler, caz klüpleri, seks mağazaları, striptiz barları, Erotizm Müzesi... işte size şehrin 'yaramaz'

semti! Gizli saklı, esrarengiz bir bölge... Seyahatinize biraz 'baharat' katmaktan zarar gelir mi? Eğer denk gelirsiniz 'Paris Face Cachée' turuna katılın. Mason locasındaki çıplak şarkıcının konserinden Napolyon'un bekaretini kaybettiği yere kadar ilginç keşifler yapabilirsiniz.

AŞKINIZI UTANMADAN, ÇEKİNMEYEN YAŞAYIN

Romantizm Paris kültürünün önemli bir parçası ve ne Parisliler ne turistler aşk/sevgilerini açıkça göstermekte hiç bir sakınca görmezler. Sokaklarda elele, kolkola dolaşmak, parklardaki banklarda kucak kucağa oturmak, koklaşmak, sokaklarda öpüşmek- hiçbiri ayıp değil.

Doğal kabul edilen hatta hayran olunan hayat zevkleri. İnanmayacaksınız ama 'Paris'te öpüşülecek en iyi yerler' diye çok popüler bir kitap bile var! Örnek mi? *Sex in the City*'de Carrie and Mr. Big'in öpüştüğü Pont des Arts ya da *Something's Gotta Give*'de Diane Keaton ve Jack Nicholson'ın öpüştüğü Pont d'Arcole gibi... Üstelik Fransızlar için 'baştan çıkartma' sadece yatak odasının duvarları dahilinde saklanan gizli bir kavram değil. Baştan çıkartma becerisi çok takdir edilen bir maharet.

Bu nedenledir ki, elde etmek istediklerinden tutun bir tartışmada galip gelmeye, ticaret hayatında müşteri kazanmaktan baştan çıkartıcı vitrinler düzenlemeye kadar *seduction* her yerde var!

GURME PARİS TURUNA KATILIN

Pastalar, çikolatalar, peynirler, şaraplar... Sevdiğinizle gurme bir yürüyüş turu yapmaya ne dersiniz? Hem romantik, hem de bol bol yürüyeceğiniz için tadımlarda alacağınız ekstra kalorileri yakıp suçluluk duygusuna da kapılmayacaksınız! Sibel Pinto'yla 'Gourmet Paris' turunu kaçırmayın. Detaylar için: <http://www.sibelpinto.com/9.html>

KENDİ MACERANIZI KENDİNİZ YARATIN

Bu kozmopolit şehirde dünyaca ünlü sanat galerileri, antikacılar, tiyatrolar, operalar, moda evleri, caz kulüpleri, şarap tadım ve yemek okulları var. Ama aynı zamanda ortaçağ mağaralarında düzenlenen maskeli balolar da var. Şehre yarım saat mesafede, at yarışları izleyebileceğiniz büyük haralar var. Özel

salonlarda 1920 yapımı sessiz film gösterimleri var. Paris metrosunun halka kapalı bölgelerini gezebileceğiniz turlar var. Cesur olun, araştırın, Işıklar Kentinde kendi maceranızı kendiniz yaratın.

YÜRÜYÜN, YÜRÜYÜN, YÜRÜYÜN

Paris yürüyerek keşfedilecek insanı boyutta küçük bir şehirdir aslında... Haritaları, rehber kitapları unutun, hatta yol sormayı bile... Kolkola, elele şehrin keşfine çıkın. Gerçek bir Parisli *flaneur* gibi. Yani amaçsız, hedefsiz, anı yaşayan bir gezgin gibi... Şehrin gizli sürprizlerini yakalayın. Kaldırım taşlı minik sokakları keşfedin. Bakarsınız şehrin en ünlü bölgelerine uzanmışsınız. Bugünkü AVM'lerin ataları 19. yüzyıl pasajlarına ne dersiniz örneğin? Passage des Panoramas, Passage Jouffroy, Galerie Colbert, Galerie Vivienne- bu pasajlardaki şehrin en eski butik

vitrinlerini, çay salonlarını, sanat galerilerini, antika kitapçılarını gezin. Ya da fırından tazecik çıkmış bir *baguette*'in kokusunun peşinde şehrin en ünlü *boulangerie*'sini bulmuşsunuz. 'Yok ben o kadar da deli-dolu değilim' diyenlerdenseniz o zaman rotanıza mutlaka gizli bahçeleriyle ünlü Marais bölgesini, Latin Mahallesini, turistler gelmeden önceki Montmartre diye adlandırılan Butte aux Cailles'ı ve *Musée de la Vie Romantique* (Romantik Hayat Müzesi)'ni bulacağınız Nouvelle Athènes bölgelerini ekleyin.

KÜÇÜK MUTLULUKLAR BELKİ DE EN GÜZELİ

Soğuk bir kış gecesinde sokak satıcından alınıp paylaşılan sıcacık kestaneler, bir park bankında lezzetle yenen bir Fransız pastası, açık hava semt pazarında ayak üstü atıştırılan yarım düzine ıstiridye, nehir kıyısına rahatça yayılan örtü üzerinde yudumlanan bir kadeh şarapla peynir, sevgi dolu bir öpücük...

Kimbilir belki de her bütçeye hitap edebilen, her türlü hayali tatmin edebilecek, ruh ikizinizle atılabileceğiniz maceralarla dolu büyümlü bir şehir olması Paris'i dünyanın en romantik şehirlerinden yapmakta... Öyleyse tek bir söz kalıyor geriye:

Vivre l'Amour (Yaşasın Aşk)! ■

Penti

GÜZELLİK
İÇTEN GELİR

Online alışveriş: pentti.com

NEŞE ERBERK

*Güzellik
kraliçeliğinden
eğitim
gönüllülüğüne..*

Güzellik yarışmalarında adaylara sorarlar "Dünyayı daha yaşanır kılmak için ne yaparsınız" diye? Türkiye'nin Avrupa güzeli NEŞE ERBERK o dönemde ne yanıt vermişti bilmiyorum ama bugün o bir eğitim gönüllüsü olarak toplumun ön saflarında yer alıyor...

Mankenlik ve güzellik yarışmasında aldığınız derecelerle sizi tanıdık. Önce oradan sohbetimize başlayalım istiyorum...

Robert Kolej'den mezun olduğum 1982 yılında Bayan Vizon seçilerek mankenliğe başladım. 1983'te Türkiye güzeli, 1984'te de Avusturya'da Avrupa Güzeli seçildim. Avrupa güzeli seçildiğimde üniversite 2. sınıftaydım. O dönemde hem Boğaziçi Üniversitesi'nde işletme okuyordum, hem mankenlik yapıyordum, hem de Avrupa'ya seyahatler vs. ciddi yoğun bir tempodaydım... Kendimi bildim bileli hep tempolu bir hayatım oldu. Kendimi tanımlanmamış hiperaktif olarak nitelendiriyorum. Tek iş yapmayı sevmiyorum... Mankenliği de seyahat etmekten zevk aldığım için yapmıştım. Şimdi seyahat keyfimi kızlarımla sürdürüyorum.

Kızlarınızda annenin yolundan gitmek gibi bir eğilim var mı? Sizin döneminizden günümüze büyük değişim var. Böyle bir karar alsalar destekler misiniz?

Ne eskisi gibi defile ve mankenlik var ne de eski güzellik yarışmalarının ağır havası var. Ara ara bir Victoria Secret defilesi izlediklerinde hevesleniyorlar. Beni annem zorlamıştı, hiç öyle bir hayalim yoktu. Kızları daha çok kendi ayakları üzerinde durabilen çalışan kadın olmaları yönünde teşvik ediyorum. Ayrıca ben voleybolcuydum, kızlarımı da spor yapmaları için destekledim.

Onlara hep, "Sizleri milli takımda görmek istiyorum, ayaklarınızın üstünde durduğunuzu görmek istiyorum" dediğim için pek de öyle mankenlik, fotomodellik, yarışmaları konuşulmuyor. Ayrıca spor yapmalarını da çok sağlıklı buluyorum, hem beden hem de kişilik gelişimleri açısından...

Ergenlik yaşında üç kız çocuğunuz var... Zor bir dönem olsa gerek...

Ergen yaşta çocukları olan annelere şunu tavsiye edebilirim: dinlesinler ve kabullensinler. Çocuklarla zaman zaman oturup sohbet ediyoruz. Konuşulanlar da orada kalıyor. Bu da karşılıklı güveni artırıyor. Onlara en büyük mesajım ise, "Ne yaparsanız yapın sizi seviyorum" oluyor. Bunun kızmama engel olmadığını da belirtiyorum.

“ Kendimi bildim bileli hep tempolu bir hayatım oldu. Kendimi tanımlanmamış hiperaktif olarak nitelendiriyorum. Tek iş yapmayı sevmiyorum...” ”

Günümüzde halen kız çocuklarının eğitimlerini önemsemeyen aileler var. Kızlar geleceğin anneleri yani yarınların yaratıcılarıdır. Eğitim evde başlar. Siz de eğitime önem veren bir kişi olarak neler demek istersiniz?

Çok doğru bir giriş oldu. Her şey annelikle başlıyor. Dolayısıyla genç kızların yetiştirilmesi daha önem taşıdığı için ben tüm okullarımda ekonomik şartları olmayan en az üç çocuğumuza – ki bunlar genellikle kızlar oluyor- burs veriyorum ve verdiriyorum. Bunun dışında aileleri de eğiten seminerler düzenliyorum. Maalesef yanlış bilgilerle yetiştirilmiş aileler, çocuklarına da bu yanlış bilgileri aktarabiliyorlar. Tüm okullarımızda akademik başarının yanı sıra eğitimi de önemsiyoruz. Temel prensiplerimizden biri hayata dair eğitimi de yaşayarak öğretmek. Çocuklara “aman, dur, yapma” demiyor, riskleri yaşama fırsatı tanıyoruz. Kız erkek ilişkilerinin tohumlarını anaokullarında atıyoruz. Çünkü normalde ‘aslan oğlum’, ‘prenses kızım’ ile büyütülüyorlar. Hepsinin eşit birer birey olduklarını aşıyoruz. Hepsinin sorumlulukları daha küçük yaşta başlamalı ve o sorumlulukları da biz okulda oyunla eğlenceyle keyifle veriyoruz. Böyle başlatılan daha kalıcı oluyor. İsteyerek, severek ve en önemlisi merak etmelerini sağlayarak öğretmek... Yolumuz çok uzun olsa da, burada birkaç tohum atmanın keyfini yaşıyorum. Bundan da büyük keyif alıyorum.

Türkiye’de çalışan ünlü anne deyince ilk akla gelenlerdensiniz. Birçok şehirde anaokulunuz var bunlardan bahseder misiniz?

Şu anda 19’u İstanbul’da olmak üzere 26 okulum var. Hemen hemen her bölgeye yayılmış durumdayız. Doğuda Malatya ve Diyarbakır’da okullarım var. Bunlardan çok gurur duyuyorum ve o bölgede daha da çok yayılmak istiyorum. Karadeniz’de Samsun, Trabzon ve Zonguldak, Ege’de iki İzmir şubemiz, Aydın ve Denizli’de şubemiz, İç Anadolu’da iki okulumuz, Ankara, Konya ve Eskişehir’de, ayrıca Marmara’da da Tekirdağ, Çorlu ve İzmit’te okullarımız eğitim vermekte. Yakında Bursa’da da bir okulumuz açılıyor. Hepsi Milli Eğitime bağlı franchising olarak hizmet veriyor. İsmi verip de ilgilenmiyor değiliz, kendi kurallarımız ve standartlarımız var ona uymaları gerekiyor. O şekilde açıyoruz ve daha sonra da takiplerini yapıyoruz.

Anaokullarının açılması fikri nasıl gelişti sizi buna iten özel bir neden var mı?

Kendimi çocuk delisi olarak nitelendirebilirim. Üniversite son sınıfta “Ben ne iş yapsam?” diye düşünürken, anaokulu ve mankenlik ajansı açmak arasında git gel yaşadım. Biri sevdiğim diğeri bildiğim bir işti. 24 yaşındaydım. Anaokulu açsaydım inandırıcı olmayacaktım. Bildiğim işi, mankenlik ajansını açtım. Fakat kızlarım dünyaya gelince şimdi sıra anaokulunda dedim. Kızlarımın nasıl bir eğitim almaları gerektiği konusunda hayaller kurdum araştırmalara başladım. Anaokullarımız diğerlerinden daha farklı. En büyük fark ise yetenek geliştirme programımızın bulunması. Kızlarımdan gözlemlediğim şu ki; her biri ayrı bir karakterle doğmanın yanı sıra farklı yeteneklere sahipler. Normal anaokullarında 3 ve 4 yaş sınıfları vardır. Bizde ise ana dili sınıfı, fen- doğa sınıfı, sanat sınıfı, müzik, bale- drama sınıfı, kütüphane, oyun odası gibi farklı sınıflar var. Yarım saat arayla çocuklar sınıf sınıf dolaşırlar. Her sınıfta branş öğretmeni var. İki aylık bir süre sonrasında çocukların yetenekleri hakkında fikir sahibi oluyor, hangi konulara ilgileri olduğunu ayırt edebiliyor ve extra çalıştırıyoruz. Bu sene faaliyete geçen ilkokulumuzda da aynı sistemi devam ettiriyoruz. Diğer okullar gibi bizlerde sınıf yok, Türkçe, matematik, hayat bilgisi sınıfı ayrı, çocuklar rotasyon yapıyorlar. Normalde bu sistem lisede vardır, biz ilkokulda başlatıyoruz.

Müfredata bağlı eğitim veriyorsunuz. Çocuklar ilköğretimden mezun olduktan sonra diğer gidecekleri okulda bir adaptasyon sorunu yaşıyorlar mı?

Bu yıla kadar anaokullarımızdan mezun olan çocuklarımız başka ilkokullara gittiklerinde teşekkür sertifikaları alıyoruz. Burada aldıkları eğitim, adaptasyon yeteneklerini güçlendiriyor. Farklı ortamlarda, değişik öğretmenlerle çalışmayı öğreniyorlar. Ne istediklerini bildikleri için de kendilerine güvenleri artıyor.

Sosyal sorumluluk projelerinde de çalıştığınızı biliyoruz. Biraz onlardan bahseder misiniz?

Ajans döneminden itibaren yıllardır uyguladığım bir çalışmadır. Her dönem bir ya da iki sosyal sorumluluk projesinde ya ailemle, ya kişisel olarak, ya da okulumla birlikte kesinlikle yer alırım. Bu sene tüm okullarımızdaki sosyal sorumluluk projemiz “yeşil bayrak.” Bu, ekolojik çalışmalarla çocukları küçük yaşta çevreye daha duyarlı, çevreye karşı sorumluluk alması gereken bireyler olarak yetiştirmeye çalıştığımız bir proje. Yıllardır yapıyorduk ancak bu sene resmen başvurduk. Proje sonrasında da yeşil bayrağımızı alacağız. Doğa düşkününü bir insanım, evimde de küçük bir çiftlik kurdum diyebilirim. Köpeğim, kedim, tavuklarım var. Çevredeki sokak hayvanlarına karşı da duyarlıyım. Çeşitli bitkiler dikme zevkini çocuklarıma da aşıladım. Okullarımızda da çocuklara bir canlının nasıl yetiştiğini, büyüdüğünü öğretmek için mutlaka bir botanik bahçemiz vardır.

Hedeflerinizin ne kadarını başarabildiniz, bundan sonrası için neler planlıyorsunuz?

Eğitime gönül verdim ve eğitim ile ilgili yapmak istediğim aslında dramatik olgular var. Eğitim programlarının birçoğunun yanlış olduğunu düşünüyorum. Yıllar içerisinde bir takım denemelerim ve çabalarım oldu. Ülkemizde bu konuda kat edilecek

“Üniversite son sınıfta “ben ne iş yapsam?” diye düşünürken, anaokulu ve mankenlik ajansı açmak arasında git gel yaşadım.”

NEŞE ERBERK

1964’de İstanbul’da doğdu. Robert Kolej’i bitirmesinin ardından Boğaziçi Üniversitesi’nden mezun olan Erberk, 1983 yılında girdiği bir yarışmada Türkiye güzeli seçildi. Bir yandan eğitimini sürdürürken, diğer yandan 1984’te Avrupa güzeli seçildi ve manken olarak mesleki yaşamına başladı. 1987 yılında kendi adına bir mankenlik, fotomodellik ajansı kurarak iş yaşamını sürdürdü. Ayrıca bir dönem evlilik yaptığı Ayk Gurdikyan’dan; Alin, Selin ve Lara adlı üçüz çocukları oldu. 2001 yılında Türkiye’de ilk ve tek yetenek geliştirme merkezi adı altında “JoyFull House” adlı Neşe Erberk Yetenek Geliştirme Merkezi Anaokulunu kurdu. Daha ileride Türkiye’nin çeşitli yerlerinde bu okulların şubelerini açtı.

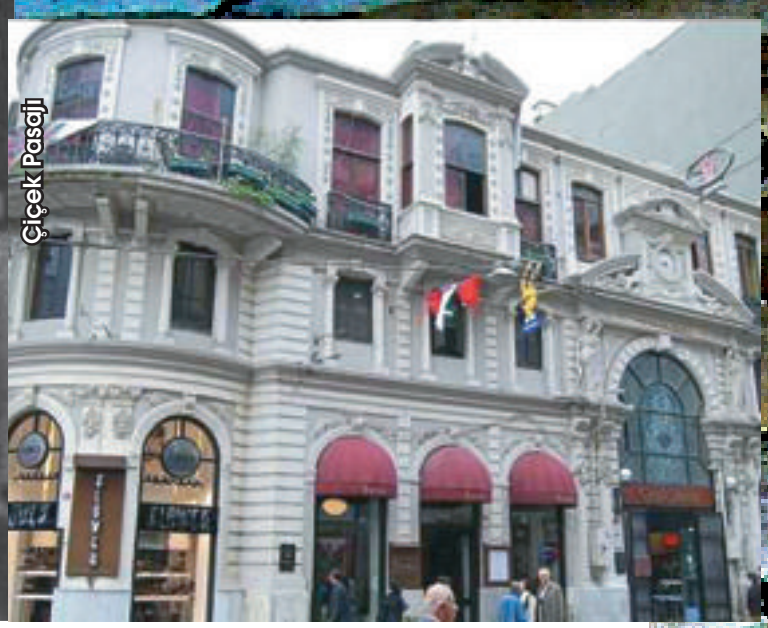

“Savaşçı bir ruha sahibim kolay kolay vazgeçmiyorum. Küçük hedeflere ulaşmak bile bana mutluluk verebiliyor.”

uzun bir yolun olduğunu, ezbere dayalı bir eğitim sisteminin yanlış olduğunu düşünüyorum. Kendi lise ve üniversite eğitim dönemimde farkındalığım gelişti, neler olabileceğini gözlemledim. Ülkemizde desteğe ihtiyacı olan çok kişi var. Bir kısım hiç eğitim göremezken, bir kısım da yanlış eğitim görüyor. Bundan toplum zarar görüyor. Hayalim devlete kendi oluşturduğum eğitim programını sunup, bunun tüm Türkiye’de uygulanabilir olmasını sağlamak. Hayalim bu... Yaşadıkça nelerin eksik olduğunu nelerin yapılabileceğini görüyorum. Yapıldığında da nelerin değiştiğini görüyorum. Buna gönül verdim...

Savaşçı bir ruha sahibim kolay kolay vazgeçmiyorum. Küçük hedeflere ulaşmak bile bana mutluluk verebiliyor. 26 bölgede çok sayıda çocuğa dokunabiliyorum. Hayalim daha çok kişinin bu fikrin yayılmasına destek olması. Kötü gün dostu derler ya aslında iyi gün dostluğu daha zordur. Senin başarını paylaşmak ve devam ettirmek konusunda destekçi bulmak daha zordur. Eğitim konusunda yola çıktığımda maalesef destek göremediğim gibi engellerle karşılaştım. “Bu manken ne anlar ki canım!” tavırlarıyla karşılaştım. Eğitimde 12 yılı geride bıraktık, kat edeceğimiz daha çok yol var... Eğitime daha çok destek olunsun istiyorum. ■

Çiçek Pasajı

TAKSİM'DEN GALATASARAY'A GEÇMİŞİN İZLERİNDE...

Bir Pazar sabahı sevgili ağabeyim Ahmet Faik Özbilge rehberliğinde bir grup rehber, gurme dostlarla Taksim Meydanı'ndan çıktık yola. Eskinin sadece sokak ve bina isimleri ile korunabildiği İstanbul'un tartışmasız en önemli semtinde geçmişe doğru bir gezi ile bir dönemin İstanbul'unu yâd edeceğiz.

Taksim Meydanı geçtiğimiz bir yıl içinde Gezi eylemleri ile gündeme otururken, her binanın tarihin bir kesitine adını veren bir hikâyesi vardı Beyoğlu'nda. Sizlerle bu turumuzun birkaç önemli noktasını paylaşırken yüzünüzde hüzünlü bir gülümseme bırakabilirsek ne mutlu biz İstanbul dostlarına.

Gelin o zaman, Taksim Meydanı'ndan istikametle Sıraselviler, Zapyon Rum Kız Lisesi, Esayan Ermeni Okulu, Aya Triada Kilisesi, Vosgeperan Katolik Ermeni Kilisesi, oradan Çukurcuma yönüne Sadri Alışık Sokağı, antikacılar, Zoğrafyon Rum Okulu, Anabala Pasajı, Artistler Kahvesi ve Yeşilçam sokağından geçip tekrardan İstiklal Caddesi'ne dönelim.

II. Abdülhamit'in başmabeyincisi Sarıca Ragıp Paşa'nın İstiklal Caddesi'nde diktirdiği üç anıtsal han 'Afrika-Anadolu-Rumeli' Hanları bizi geçmişten gelen bir hüzünle selamlarken, Mis Sokağa gidip Yeni İnci'de profiterollerimizin keyfine varalım. Yıllarca Emek Sineması olarak tanıdığımız Abraham Paşa'nın kışlık konağı, İstanbul'un ilk buz pateni pistini de barındıran eski Cercle d'Orient binasının yanından geçerek İstanbul'un ilk fast-food restoranı Bap Kafeterya'ya (Sinepop) inelim.

Grubumuzun yarısı Galatasaray Lisesi, mekân da Beyoğlu olunca bir semt kültürü, ergenlik çağındaki erkeklerin rüyalarını süsleyen sine-malardan da söz etmeden olmaz. Şimdilerde yıkılan Emek sineması ile tarihe karışan 'İki film birden' Rüya Sinemasını, Alkazar'ı ve Ses sinemalarını da hatırlayalım. Beyoğlu'nun efsanevi genelev sokağı 'Abanoz' kapanalı çok oldu ama faaliyetler halen Küçük Bayram sokakta devam etmekte, kolay mı öyle hemen bir gecede kapatılmak...

Aya Triada Kilisesi

Peki ya Çiçek Pasajı, bir zamanların Naum Tiyatrosu? 1870 yangınından sonra çehresi değişen pasajın hemen yanında Üç Horan Ermeni Kilisesi ile saklı bir mabet daha karşılıyor bizleri. Agatha Christie'nin romanlarında zannedildiği gibi daha sıklıkla Pera Palas'ı değil de o dönemki rakibi şimdi metruk bir halde kaderini

Galatasaray Lisesi

İstiklal Caddesi'nin olmazsa olmazı tramvay...

bekleyen Tokatlıyan Otelini tercih ettiğini bilir miydiniz? Turumuz eski postane binası olan Galatasaray Müzesi ve üstünde Osmanlı'nın ilk armasını taşıyan Galatasaray Lisesi binasıyla sona erecek.

GRANDS CHAMPS DES MORTS'DAN İSTİKLAL CADESİ'NE...

Bugünkü Gezi Parkı'ndan Sıraselviler'in devamına kadar olan alan 18.yüzyılda mezarlıklar ile çevriliymiş. Bu yüzden eski haritalarda da bu alanlar büyük ve küçük mezarlık alanları olarak Ermeni-Rum ve Müslüman mezarları şeklinde belirtilmiş. Sıraselviler ismi mezarlıklardaki sıra sıra selvilere, Tarlabası ise eskiden bu bölgenin incir bağları ile kaplı olmasından günümüze kalan isimler. O dönemin ölümler diyarı Taksim'inin ilk canlanışı Sultan I. Mahmud'un 1732 yılında Bahçeköy'den Taksim'e su getirmesi sayesinde başlamış. 1780 yılında Ermeni Mezarlığı'nın bulunduğu alana oryantalist bir üslupla yapılan Topçu Kışlası ile birlikte Taksim hızlı bir yükselişe geçmiştir. Adını 16. yüzyılda Venedik Büyükelçisi olan Alvaro Gritti'nin gayr-ı meşru oğlu Alvizo Gritti'nin yaptırdığı büyük konaktan alan Beyoğlu semti ise daha çok evvelden yapılan elçilik binaları ile tarih sahnesinde anılmaya başlamış.

AYA TRIADA KİLİSESİ - ESAYAN ERMENİ OKULU VE ZAPYON RUM KIZ LİSESİ

Zapyon Lisesi, adı eskiden Rum

Kabristanı olan şimdiki Meşelik Sokağı'nda bulunuyor. 1885 yılında açılan okulu yaptıran ise Zappias adında zengin bir Rum ailesi. Okul diğer Rum liseleri arasında yüksek eğitim kalitesi ile ün salmış. Hemen karşısındaki Esayan Ermeni Okulu ise 1895 yılında Ermeni zenginlerinden Esayan ailesi tarafından yaptırılmış. Okulun içerisindeki Surp Harutyun Kilisesi'nin ismi ise Hz. İsa'nın dirilişinden geliyor. 1880 yılında açılan Aya Triada Kilisesi Osmanlı'da izin verildikten sonra yapılan ilk kubbeli azınlık yapısı olarak adeta bir ikinci Ayasofya görkeminde dev kubbesi ve kuleleri ile meydana hükmediyor. Aya Triada'nın anlamı ise Baba, Oğul ve Kutsal Ruh, teslis (üçleme) manasında kullanılmış. 6-7 Eylül olaylarında kilise de zarar gördüğünden giriş kapısı Meşe Sokağa taşınmış.

BEYOĞLU SPOR KULÜBÜ

Sıradaki durağımız Lefter Küçükandonyadis'in de bir dönem forma giydiği Athlitikos Sillogos Pera adıyla 1914 yılında Rum Cemaati tarafından kurulmuş Beyoğlu Spor Kulübü. Renkleri sarı-siyah olan kulübün yöneticileri mütareke döneminde işgal kuvvetleri ile yakın ilişkide olduklarından Kurtuluş Savaşı sonrasında Yunanistan'a kaçmak zorunda kalmışlar. Atina'ya gidenler AEK'yi, Selanik'e gidenler de PAOK'u kurmuşlar. İki kulübün armasında da Bizans sembolü çift başlı kartal ve Konstantinopolis'in sembolü K harfi bulunuyor.

YEŞİLÇAM - ARTİSTLER KAHVESİ VE SADRI ALIŞIK SOKAĞI

Türk sinemasının, Yeşilçam'ın krizde olduğu 1970'li yıllarda, Yedigâr Ejder, Sami Hazinses, Cevat Kurtuluş, Danyal Topatan, Süheyl Eğriboz ve nicelerinin iş almak için bekledikleri Artistler Kahvesi şimdilerde ismini koruyarak kafe bar olarak hizmet vermekte. Sokağın eski hali ve diğer mekânları çoktan tarihe karışmış. Turist Ömer, Balıkçı Osman gibi bir sürü filmin kahramanı Sadri Alışık ustanın adı ise Çukurcuma'ya inen bir sokakta yaşatılıyor.

ŞAHLARI DA VURURLARI! - SES TİYATROSU VE ATLAS PASAJI

Ünü İran'a kadar giden Ses Tiyatrosu'nda gişe rekorları kırarak izlenen Ferhan Şensoy'un unutulmaz eseri "Şahları da Vururlar" oyununu yaşı yeten hangi İstanbullu hatırlamaz ki? Oyunun sahneye konduğu sene Şensoy sayısız tehdit almış, bir yıl sonra da Ses Tiyatrosu ne yazık ki bir yangına kurban gitmişti. Hâlbuki Şensoy sinemaların pasajlara çevrildiği bir dönemde bir pasajı sinemaya çevirmişti. 1980'li yıllarda İstanbullular bu oyunu, Muhsin Ertuğrul tarafından Atlas Pasajı'na kurulmuş Küçük Sahne'de izlemişlerdi. Atlas Pasajı'nın ilginç hikâyesi ise bu mekânın Padişah Abdülaziz'in finans sorumlusu Katolik Ermeni zengin Köçeoğlu'nun konağı olarak yapılmasıymış. Hatta kimileri pasaj girişindeki anıtsal sütunların padişah için yapıldığını da söyler.

St. Antoine Kilisesi

Beyoğlu sokaklarında

İzin alınıp çok iyi korunmuş en üst katları gezilir ise o dönemlerden kalma duvardaki varak işlemler de görülebilir.

BEYOĞLU'NUN TATLARI: ESKİ BAYLAN'DAN HACI ABDULLAH'A

İstanbul'un nabzını tutan İstiklal Caddesi geçmişten günümüze bazıları sadece isimleri ile gelebilen lezzetleriyle de ünlüdür. Şimdilerde Oxox mağazasının bulunduğu dükkân o yıllarda Baylan Pastanesi olarak işletilirdi. Birçok sokak, dükkân ismi gibi Baylan ismi de "Vatandaş Türkçe Konuş" kampanyası ile Türkçeleşmişti. Baylan'ın o dönemki sahipleri, "Doğuya bakan" anlamındaki L'Orient Pastanesini Çağatay Türkçesindeki Baylan ismiyle değiştirmişlerdi.

Salah Birsel'in "Ah Beyoğlu Vah Beyoğlu" isimli eseri de o dönemin entelektüel kesiminin gittikleri mekânlar hakkında bizlere ipuçları vermektedir. Şimdiki Garanti Bankası'nın yerinde bulunan Nisuz Kafe, Cumhuriyet Pastanesi, Petrograd bu mekânlardan sadece bir kaçı. Eski Abdullah Efendi Lokantası ve Hacı Salih'ten de deyim yerindeyse sadece suyunun suyu kalmış.

İlkin Karaköy'de açılan, ardından Beyoğlu ve Emirgan'a taşınan Abdullah Efendi'den geriye Salih adındaki garsonunun, sonra da oğullarının kullandığı bir isim kalmış.

SPONECK BİRAHANESİ: İLK SİNEMA VE BEYOĞLU

1800'lerin sonunda sinema ilk çıktığında şu an bildiğimizden çok farklı, sirk türünde bir yapıymış. Bugün Hard Rock Kafe'nin bulunduğu Sponneck Birahanesi ise ilk sinema olarak "Gara Giren Tren" film ile adını tarihe yazdırmış. Film

gerçekten de sadece gara giren bir treni konu almaktaymış.

LİSESİ, MÜZESİ VE HAMAMI İLE GALATASARAY ESERLERİ

Galatasaray meydanına geldiğinizde sizi tüm heybeti ile lisenin ana giriş kapısı karşılar. Mekteb-i Sultani'nin Fransızca eğitimle Batıya açılır bir kapı haline gelmesi Sultan Abdülaziz dönemine dayanıyor. Kapının üstünde görülen kitabe de bu sebeple Abdülaziz'e ithaf edilmiştir. Okulun ana kapısının tam karşısındaki eski Galatasaray Postanesi şimdilerde Metin Oktay'ın balmumu heykeli ve liseden hatıralarla müze olarak hizmet veriyor. Okulun arka kapısından girilen hamamda ise Gül Baba'nın hikâyesi genelde anlatılır. İstanbul'un neredeyse her semtinde bir Gül Baba olmasına karşın, hikâyeye göre Sultan Bayezid Gül Baba'yı görür ve ona ne istediğini sorar. Gül Baba'nın isteği doğrultusunda da padişah Mekteb-i Sultani'yi kurar.

Gezimiz Çiçek Pasajı ve Üç Horan Ermeni kilisesi ile son buluyor. Aslında anlatacak o kadar mekân ve insan var ki Beyoğlu'nda. Siz de bir pazar sabahı uykunuzdan feragat edin, geçmişin izlerinde kaybettirilen tarihimizi arayalım.

Hafta arası ve her pazar düzenlenen İstanbul kültürü, Yahudi kültürü, İstanbul'da yeme içme sanatı temalı turlar için operation@tittravel.com veya +90 212 272 7772 numaralı telefon. ■

Tokatlayan Han

SIRMAISON

"Tasarımın aşkı, aşkın tasarımı"

ERCUIS
PARIS 1867

RAYNAUD
LIMOGES

www.sirmamaison.com

1. Mağaza: Bronz sok. Bronz apt. No.3 D.4 Nişantaşı - İstanbul / T. 0212 234 37 11 - 2. Mağaza: Zorlu Center AVM

23 ÜNLÜ
*Her biri
fark
yaratın
kişiler*

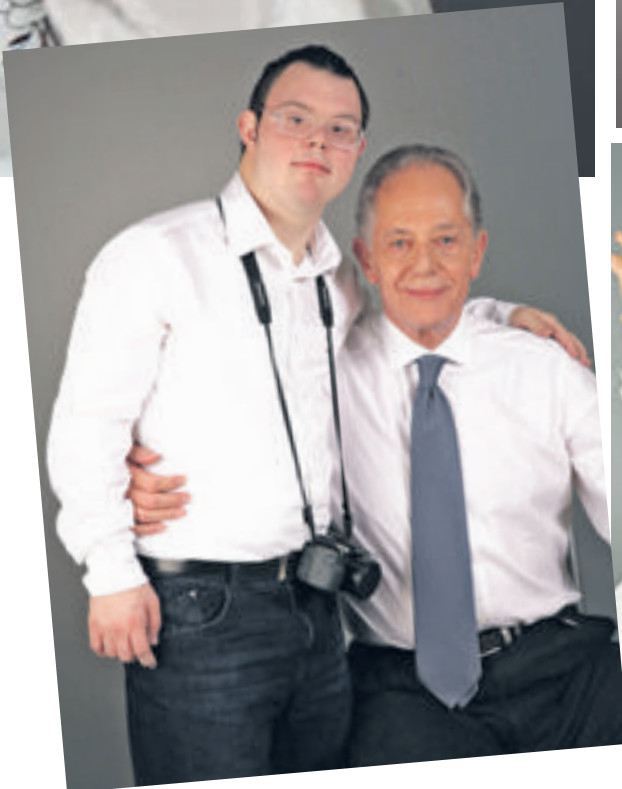
BİZİ

HAVALARARA

UÇURUN

Toplumun sevdiği, beğendiği, takdir ve takip ettiği 23 ünlü, Down Sendromluların¹ sesini duyurmak, onların eğitim ve sağlıklı yaşam hakkını korumak, geliştirmek için Down Sendromlu çocuklara poz verdi. Onlar, o 23 ünlü, işin profesyonellerinin değil, Down Sendromluların objektifinin karşısına geçti. Fotoğrafları çeken çocuklara, fotoğraf sanatçısı Berkant Çolak asistanlık yaptı. Bu fotoğraflar çeşitli alışveriş merkezlerinde sergilendi.

23 ÜNLÜNÜN
POZ VERDİĞİ
FARKINDALIK
KAMPANYASI
23 MART GÜNÜ
ŞEHİR HATLARININ
TAHSİS ETTİĞİ
GEMİYLE
YAPILAN 'BOĞAZ
TURU'NDA SON
BULDU.

aşadığımız coğrafya-
da toplumun engellilik
algısının hayli diplerde,
hatta “akıllara ziyan”
bir durumda olduğu bir
zaman diliminde dün-
yaya gelmişim. Şöyle,
yarım asrı aşkın bir
dönemde.

Annem, babam, babaan-
nem ve ağabeyim ile pay-
laşmayı öğreneceğim bir
eve doğmuşum. (Daha
sonra Tanrı bana bir kız
kardeş de armağan etti!)

Hayatı adımlamağa baş-

lamadan benden sadece 16 ay önce doğan ağa-
beyimin günümüz tanımıyla “CP’li” (Cerebral
Palsy) olduğunu anlamaya çalışıp öğrenirken,
bahçede - sokakta, seksek, birdirbir, futbolcu-
luk, uçurtma uçurtmacılık oynayan haşarı bir
kız çocuğuydum. Adeta benden önce doğan
“O” kardeşimi yüreklendirmek için olduğunu
varsaydığım bir “Erkek-Fatmacılık” edasıyla
oyun dünyasında uvertürlerimi yapmışım.

İNSANA, ÖZELDE ÇOCUK OLANINA, ARMAĞANLARIN EN BÜYÜĞÜDÜR BİR KARDEŞ!

O günlerde acımasızdı o sokaklar... Kimse
O’nun gibi değildi. Hep ‘özel’ davranılması
gerekirken, bazen alay edilir ve çoğunlukla
horlanırdı. Oyunlarına almazlardı O’nu ve
dolayısıyla ‘biz’i... İstenmeyen olmak nasıl
bir şey ki, algılamak zordur yaşamayanına!

O’nu kollamak ve korumak hep o küçük kızın
göreviydi, her an, asla yüksünmeden! Hatta
annemin değişiyse, “Allah Baba (annem için
Tanrı hep ‘baba’dır!) beni O kardeşimin yürü-
yebilmesi, adım atabilmesi (ve tüm gelişme-
si...) için dünyaya yollamıştı.”

Kardeşi olmanın dayanılmaz metanetiyle
savundum O’nu, okulda - sokakta - yaşamda.
Çocuklukta - gençlikte - ve halen, şimdiler-
de... Elden geleni sonuna dek zorlayarak...
Horlanmaya, yadsınmaya bir siper, bir kalkan
olmağa çalışırken... Hiç kabullenmemecesine!
Üstelik hep O’nun yapamadıklarının ezik-
liğini de taşıyarak!

Ve herkes gibi olamamanın dayanılmazlığını
en erken çocukluğumda öğrendim, cesaret ile
cehaletin harmanlandığı o günlerde.

Müthiş bir şey iken, çocuk olmak!

**Aynen Nâzım Hikmet Ran’dan
alınılacaklarım gibisi:**

- Gel oğlum. Kalk bakalım tahtaya,

sana bir sorum var.

- Buyurun, sorun öğretmenim.
- Canlılar kaçça ayrılır?
- Dörde ayrılır öğretmenim.
- Bana yanlış gibi geldi ama say
bakalım...
- Bitkiler, Hayvanlar, İnsanlar,
Çocuklar.
- Çocuklar da insan değil mi
oğlum?
- Haklısınız, o zaman canlılar üçe
ayrılır öğretmenim.
- Peki, şimdi yeniden say bakalım...
- Bitkiler, Hayvanlar ve Çocuklar...
- Oğlum insanlara ne oldu?
- Kalplerinde sevgiyi yeşertip düşü-
nebilenler hep çocuk kaldılar,
diğerleri de hayvanlaştılar öğretme-
nim!²

ÇOCUK KALMAK HEP DAHA CAZİBELİ OLDU, BU SATIRLARIN YAZARINA!

Herkes gibi olmayanlardan DS’lu (Down
Sendromlu) çocuklar da bizim ve hepimizin
parçaları. Üstelik Down Sendromu bir hasta-
lık bile değilken!

Sadece genetik bir farklılık... Tek bir - yegâne
- biricik bir kromozom farkı! DS’nu iyileştire-
cek veya yok edecek bir tıbbi tedavi yok tabii!
Tek yol eğitim!

VE ŞİMDİ DE KARŞIMIZDA DSD – DOWN SENDROMU DERNEĞİ!

Kurulduğu 2009 yılından bugüne kadar
PR danışmanlığını üstlenen D’oret PR ve
İletişim’le birlikte, Down Sendromlular için
her alanda algıları değiştiren, öncü projelere
imza atan Down Sendromu Derneği, birçok
ünlü ismin gönüllü desteğiyle bir kampanya
başlattı.

Down Sendromluların sesini bir kez daha
duyurmak, onların eğitim ve sağlıklı yaşam
hakkını korumak-geliştirmek için herkesi
göreve çağıran ünlüler, balon kampanyası
çerçevesinde, şöyle diyor:

‘BİZİ HAVALARA UÇURUN’

Kampanyanın (ve derneğin) PR ve İletişim
Danışmanı, beş yıldan bu yana: D’oret –
Gazetemizin yazarlığını da yapan O, Doret!
Uzmanlık alanı olan farkındalık çalışmalarını
danışmanlığını yürütüyor.

LEYLA ALATON
İŞ KADINI

“ Her zaman çocukların yanındayım, çocukların olduğu her kampanyaya destek veririm. Yaptıkları tüm sergilere katıldığım için Down Sendromlu çocuklarla tanışıklığımız var. Onların eserlerini alıyorum ve bundan özel bir zevk duyuyorum. Çocuklar için yapılan her türlü sosyal sorumluluk projesi insana inanılmaz bir manevi tatmin veriyor.

BAHADIR EFE
DANS EĞİTMENİ, OYUNCU

“ Hiç unutmam; 8 yaşlarındaydım; Tahir isimli Down Sendromlu arkadaşım vardı. Birlikte çok yaramazlık yapardık; evden kaçar, lunaparka giderdik. Yani onlar bizimle mutlu! Duyarlı herkesi kampanyamıza ve derneğimize destek olmaya çağırıyorum. Çünkü limitimiz gökyüzü, bizi havalara uçurun hadi!

FARUK SÜREN
İŞ ADAMI - GS SPOR KULÜBÜ BAŞKANI

“ Bazılarımız farklı bir şekilde dünyaya gelebiliyor. Dünyaya geliş şekilleriyle de belki genelden biraz uzaklaşmış oluyorlar, farklılıkları var. Belki o farklılıklarını yenmeleri için, hayata karışabilmeleri için yardımcı olup, dertlerini paylaşmamız gerektiğini düşünüyorum. Down Sendromlular bizden farklılar ama aslında hepimiz aynıyız.

CENK & ERDEM
RADYO PROGRAMI YAPIMCISI İKİLİ

“ DS kardeşlerimizin gelişmesinde bir katkımız olsun istiyoruz. Aklimızdan çıkartmayalım ki Down Sendromu bir hastalık değil!

FUNKY C
DİSK JOKEY

“ Down sendromu genel olarak çok iyi bilinmiyor. İnsanların konuyu daha detaylı öğrenmeleri için kampanyaya destek veriyorum.

BEGÜM BİRGÖREN
DİZİ VE SİNEMA FİLMİ OYUNCUSU...

“ Sadece yan yana olalım istedim. Hep birlikte, yan yana, bençe hiçbir sıkıntı olmadan yaşarız gideriz.

Nana Trablus

DORET HABİB

Arkadaşım, Doret! O da DSD'nin kurucularından tabii.

Çok yoğun iş hayatından (ve ailesinden) an'lar, günler, tarihlere sığmayan zamanları ayırarak, kimi kez de çalarak, kanımca, tek kelime ile: FARK YARATIYOR! Evet, fark yaratıyor, fark edilmesini sağlıyor, farklılıkların benzerliklerini gösterebiliyor, kucak açıyor, kucak açılmasına vesile oluyor...

Sordum ona, onca yapılabacak varken, güncel yaşamın koşuşturmaları, iş-ev-trafik-müşteriler (ve daha nice!) böylesi sıradanın dışına çıkmak, salt gönüllü bir girişime soyunmak nasıl bir şeydi?

Yanıtı şöyle geldi:

"Haz duyuyorum, fark yaratırken... Bir DS çocuğun bana sarılması, gözlerindeki ışığa vesile olmak... Hayatına dokunabilmek... Kampanya için bana Anadolu'dan, Almanya'dan, Kıbrıs'tan gelen mailler, destekler. Birçok yerde aynı saatte balonları havaya uçurma talepleri... Aynı kutsal amacın

etrafında randevulaşım en yalın ve en masum duaları yüceliklere iletmeğe çalışmak gibi bir şey..."

Ve noktalarken Doret, "bu benim insanlık borcum..." diyor.

Maneviyatın yitikliklere karışmağa yüz tuttuğu bir dönemde, Doret'in duygu dolu yanıtı,

tınısını özlediğimiz bir terennüm adeta!

Down Sendromu Derneği önderliğinde, Down Sendromlu çocukların ihtiyaçlarına dikkat çekmek için.

'Bizi Havalara Uçurun!' sloganı ile başlatılan farkındalık kampanyasına 23 ünlü objektifin karşısına geçerek destek verdi. Down Sendromlu fotoğrafçılara poz veren ünlüler, ellerindeki balonlarla birer mesaj verdi.

Projenin isim annesi de Yael Roditi Alalu.

Kendi hesabıma söyleyeyim: 'Sanatçı duyarlılığı' yaşadığımız bu zamanlarda, beton kulelerden oluşan bir çölün tam ortasında, yozluğun dört-nala koştuğu, hatta sıklıkla şahlandığı bu zamanlarda sığınabileceğimiz güvenli bir liman... İş böyle iken, eminim ki haberleri olsaydı bu kampanyaya çok daha geniş katılım da olurdu!

Ama liste mükemmel!

KAMPANYANIN YÜZÜ OLAN İSİMLER ŞÖYLE:

Ayşe Arman, Bahadır Efe
Bülent Şakrak, Begüm Birgören
Burçin Terzioğlu, Cem Hakkı
Power FM Cenk&Erdem
DJ Funky C, İnci Türkay
Faruk Süren, Gözde Kansu
Hazar Ergüçlü, Leyla Alaton
Mustafa Üstündağ
Menderes Samancılar
Nail Kırmızıgül, Nebahat Çehre
Saba Tümer, Selim Erdoğan
Selim Bayraktar, Özge Uzun
Yusuf Çim...

AYŞE ARMAN
AKTİVİST VE YAZAR

“ Teklif geldiğinde hiç düşünmeden kabul ettim. Down Sendromu bir hastalık değil. Doğuştan gelen ve hiçbir zaman geçmeyecek genetik bir farklılık. Öğreniyorlar ama biraz geç. İçlerinde çok yeteneklileri var. Stüdyoya girdiğimde beni İrem ve Uğur fotoğrafladı. Müthiş eğlendik. O stüdyodan ayrılırken kendimi çok mutlu hissettim Proje, süper bir proje!

YUSUF ÇİM
POP ŞARKİCİSİ, OYUNCU , ESKİ MODEL

“ Onlarla çok güzel bir yola çıktığıma inanıyorum. Ve bugün de buradayım. Yılbaşında bir yılbaşı kartı çekimi yaptık. Çekimi Down Sendromlu arkadaşlarımla gerçekleştirdim. Ben onlarla çok mutluyum. Herkesin onlara destek vermesi, onların yanında olması, onları dışlamamaları gerektiğini düşünüyorum.

SABA TÜMER
SUNUCU VE GAZETECİ

“ Bu çocukları gerçekten çok önemsiyorum ve eğitimlerinin çok önemli bir konu olduğuna inanıyorum. Down Sendromu bir hastalık değil. Erken harekete geçerek, eğitimle çok yol alınabileceğini biliyoruz. Onun için Down Sendromlu çocuğu olan herkesin, durumu erken anlayıp, çocuklarının eğitimlerine önem vermelerini diliyorum.

MUSTAFA ÜSTÜNDAĞ
TİYATRO, SİNEMA VE DİZİ OYUNCUSU

“ Down Sendromlular pırlanta gibi çocuklar. Eğer bir faydamız dokunacaksa, çorbada bizim de bir tuzumuz olsun. Rabbim kimsenin yüreğine engel vermesin. Geri kalan bütün engeller çözülür.

ÖZGE UZUN
HABER SİPERİ

“ Down Sendromlu kardeşlerimizin gelişmesinde bizim de bir katkımız olsun istiyoruz. Aklımızdan çıkartmayalım ki Down Sendromu bir hastalık değil!

BÜLENT ŞAKRAK
TİYATRO, SİNEMA VE TV OYUNCUSU

“ Aslında destek vermiyoruz, destek alıyoruz. Bu noktada desteğe ihtiyacı olan onlar değil, biz biraz. Mesaja ihtiyaçları yok aslında ama birlikteyiz, hep de beraber olacağız inşallah.

BURÇİN TERZIOĞLU
DİZİ VE SİNEMA OYUNCUSU

“ Kıbrıs'ta Halam Geldi filmini çektik. Çocuğumu oynayan Görkem Down Sendromluydu. Bir gün sette ağlamıştım. O gece bir şey sormayıp, ertesi gün niye ağladın dedi. Başka kimse bu kadar hassas davranmadı. Aramızda bir kromozomun lafı olmaz!

CEM HAKKO
İŞADAMI

“ Bu güzel kardeşlerime hayata dair daha güzel bir renk sunabilmek için, dünyayı daha güzel gösterebilmek için, mutlu olmaları için destek veriyorum. Hepimizin burada olması lazım! Bir elin nesi var, iki elin sesi var. Hep beraber yardıma koşalım.

NEBAHAT ÇEHRE
OYUNCU, ŞARKICI VE MODEL

“ Hayat hepimiz için çok güzel. Onu çok iyi değerlendirelim. Herkesin güzel hayat yaşamasını diliyorum.

ÜNLÜLER ÇOCUKLARA POZ VERDİ...

Kampanya için DS'lu çocukların fotoğrafladığı ünlülerin pozları ve arka plan görüntüleri tabii ki basına dağıtıldı... Geçtiğimiz aylarda çeşitli yayınlarda rastladım o fotolara... O yazılara... Röportajlara... Sosyete dergilerindeki sunumlara! Tek tek inceledim. Bayıldım kampanyanın niteliğine! İşbirliğinin böylesine candanına!

Diğer yandan sergide de kullanıldı o "ünlüler fotoları"! Sergi, 18 Şubat'tan itibaren kampanya tanıtımının yapıldığı alışveriş merkezlerinde ziyaretçilerinin yoğun ilgisine mazhar oldu, tabii ki! İşte o sergiler, Forum İstanbul, tarihlerinde Carrefour - İç Erenköy, Ak Merkez, Pendik Via Port, İstinye Park'ta ziyarete açıktı. Benim uğrak noktam Ak Merkez'teki sergi oldu, Mart'ın ilk haftasında!

23 Mart'ta da Down Sendromu Derneği'ne tahsis edilen bir vapur ile DS'lu çocuklar Boğaz turu yaparken, farklı noktalardan kampanya için hazırlanan binlerce uçan balonu gökyüzüne uçurdular. Gökleri defalarca selamladı O'nların mavi - yeşil balonları, yoğun duyguların eşliğinde... Geleceğe taşıyarak projelerini, dileklerini...

Umut çağrıları o balonlar.
Evrane mesaj o balonlar.

"Limitimiz gökyüzü" diye seslenen balonlar.

Taşdıkları mesaj: Önce önyargısızlık ve sonra tabii ki sınırsızlık!

"Bana-necilik" yok olsun diye, bu gezegenden!

Sen, mavi gözlü güzel çocuk...

Sen, esmer uzun saçlı genç kadın...

Sen de sarışın yakışıklı uzun boylu adam...

Her biriniz, tek-tek benzersizsiniz, Yaradan'ın eseri!

Down Sendromlu olsun, ne olursa olsun dünyada aynı nefes payına, aynı yaşam hakkına ve aynı fırsat eşitliğine sahip her bir çocuk, her bir insan. Bu kampanya ile... Keşke... Down Sendromlu çocuk, diğer çocuklardan uzak tutulmasa... O bilinç gelişse... Buzlu zirvesinden kibir, ovalara inse... Çocuklar da, insanlar da birbirini "ötekileştirmeden" kucaklasa!

Boğaz Turu'nun sonunda, DS'luların sesine kulak verildi ve duyuruldu inancıyla ilerleyelim. Daha çok bilinç sağlanmış olsun, onların eğitim ve sağlıklı yaşam hakkını korumak ve geliştirmek için...

Çoğu, birçoğu görev edindi "farklı olana", "herkes gibi olmaya" gönlünde yer açmayı örnekleyerek.

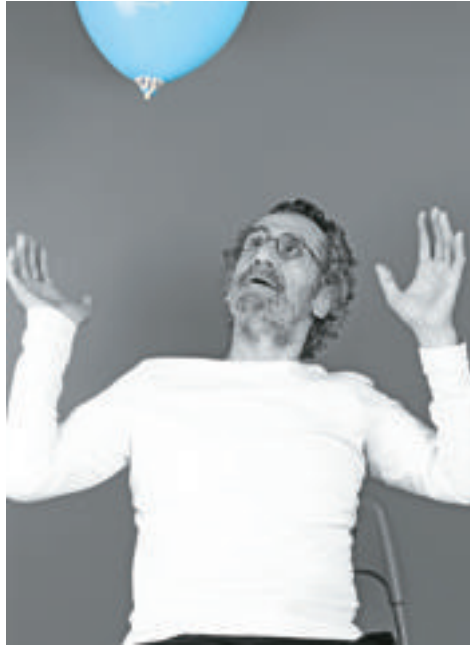
BİR FARKINDALIK YARATMAK ARZUSU...

"Bizi Havalara Uçurun!" Bir farkındalık kampanyası... Canlı doğumlar arasında 500-700 doğumda 1 gözüküyor, DS Kampanyanın amacı DS'lu bireylerin ihtiyaçlarına dikkat çekerek eğitimlerine ve tıbbi ihtiyaçlarına destek sağlamak. DS'lu birey ve ailelerin farklı yaş dönemlerinde yaşadıkları eğitim ve sosyal kabul süreçlerindeki sorunları sonucunda ortaya çıkan kampanya sonucunda çeşitli alanlarda burslar sağlamak. Ve tabii ki DS'lu çocuklara ve ailelerine hayatları boyunca ihtiyaç duydukları eğitim ve sağlık hizmetleri konusunda daha kapsamlı destek verebilmek.

SELİM ERDOĞAN
SİNEMA VE DİZİ OYUNCUSU

“ Bir arkadaşımın Down Sendromlu bir çocuğu var. Kaş’la Meis arasındaki yüzme yarışlarına katıldı ve çok başarılı oldu. Bu bile onların bizden bir farkı olmadığını göstergesi. Biz beraberiz. Bunun herhangi bir şekilde ayrı düşünülmesi tuhaf geliyor.

MENDERES SAMANCILAR
SİNEMA VE DİZİ OYUNCUSU

“ Bu bizim birincil görevlerimizden biri. İnsan olan ve yüreği olan herkesin bu oluşumun yanında olması gerekir. Bir arkadaşımın Mardin’de yaşayan Down Sendromlu 16-17 yaşında çok sevimli bir kardeşi var. Uzun zamandır dinlemediğim klasik müzikleri ondan dinledim.

İNCİ TÜRKAY
DİZİ OYUNCUSU

“ Sihirli Annem dizisinde oynarken küçük bir DS’lu arkadaşımız boynuma sarılıp “Senin sayende gülüyorum, yemek yiyorum ve mucizelere inanıyorum” demişti. O benim için unutulmaz bir anıydı. Onları başka bir yerde görmeyelim. Hepimiz el ele tutuşursak eğer çok aydınlıklara gideriz.

SELİM BAYRAKTAR
DİZİ OYUNCUSU

“ Hiç kimse birbirinden farklı değil, o yüzden buradayım. Benim kuzenimin oğlu DS’lu. Onda gördüğüm saf sevgiyi başka hiçbir şeyde görmedim. Onların yanında olalım, onları farklı görmeyelim. Bu bir özür değildir. Bu bir yaşama biçimidir. Onların var olma biçimidir. Onlar nasıl var oluyorsa, onların yanında olmamız gerekiyor.

HAZAR ERGÜÇLÜ
DİZİ VE SİNEMA OYUNCUSU

“ Daha önce hiç DS’lu biriyle bir anım olmamıştı ama çekimler sırasında Beyza, Robert ve Gökhan’la çok eğlendim. Çok sevgi dolular ve onlarla birlikte vakit geçirdiğim için çok mutlu oldum. Herkesin elinden geldiğince bu kampanyaya destek olmasını diliyorum.

GÖZDE KANSU
OYUNCU

“ Çalışma hayatında özellikle destek görmeleri gerektiğine inanıyorum. Yapacakları çok iş var ve çok yetenekli olduklarını düşünüyorum. Down Sendromlularla beraber yemek yaptık, servis yaptık, para kazandık bir Cafe’de. Çok güzel bir gündü. Onlar gerçekten arkadaşınız olabilirler. Bu konuda algınızı değiştirin.

GÜN BİLGİN

Down Sendromu Derneği Başkanı. Enka Lisesi mezunu 20'li yaşlarında DS'lu oğlu var.

Gün Bilgin kampanya konusunda neler dedi?

"DS'lular hep sınırlanmış. Hep önyargılarla yaklaşılmış ve daha tanınmaz konmaz 'Bu çocuklar şunu yapabilir, bunu yapamaz' şeklinde limitler konmuş. Ama biz dernek olarak tecrübelerimizden biliyoruz ki hiç bir çocuğun gelişimine limit koyamazsınız. Büyüyünce nasıl olacağını sadece bir kromozom fazlasına bakıp tahmin edemezsiniz. Eğitimle sağlıklı her DS'lu bireyin limitleri, becerileri, yapabilecekleri birbirinden farklı."

FERY ELHADEF

DSD kurucularından aynı zamanda "Özel" eğitim alması gereken çocuklar için bir merkezi de yönetiyor.

"Bu kampanya ile değiştirmeyi veya sağlamayı arzuladığı nedir?"

"Kısaca, dernek olarak değiştirmek istediğimiz toplumun DS'lu bireylere bakış açısı. Hayatın her alanında kabul görmeleri - okulda - sokakta işte... Toplumun olumsuz önyargılarının değişmesi ve kendinden farklı olana hoşgörü ve sevgi ile yaklaşmalarını sağlamak.

DS'lu bireylere yönelik çok projemiz var: Örneğin bebek doğduğunda anneye danışmanlık yapıyoruz. "Hoş geldin bebek" projemiz var. Çocuk biraz büyüdüğünde okulda kabul görmesi için kaynaştırma programlarımız var... 15-16 yaşına gelince bağımsız yaşam projesi ve daha sonra ise yerleştirme ve iş koçluğu...

Sağlık konusunda ise, Türkiye'de ve Balkanlarda bir ilk olan, Down Sendromu Kliniğimiz var! Bu kampanya ile amacımız, DS'lu çocuklara hayatları boyunca eğitim ve sağlık konusunda destek vermek!"

FULYA EKMEK

DSD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı, dernekte çalışıyor. Bu konuya DS'lu 7 yaşındaki kızı ile gönül koydu. Fulya Ekmen DS'lular konusunda ciddi sıkıntılar olduğunu vurguluyor:

"En temel problem eğitimdeki ayrımcılık. Yasalarda düzenlemeler var ama uygulamada tam tersi oluyor. Aileler çeşitli yöntemlerle yıldırılarak çocukların diğer çocuklarla aynı sınıflarda okumaları engelleniyor. Öğretmenler, okul yönetimleri farklı gelişim gösteren çocukları sınıflarında, okullarında istemiyorlar. Kadro yetersizliği nedeni ile bu konuda eğitimi, bilgisi olmayan eğitimciler çocuklarımıza faydadan çok zarar veriyor. Özel alt sınıflarda okuyan çocuklar sadece zaman doldursun diye okullarda yer alıyor. İkincisi ise sorun yaşandığı zaman bunun hızla ve engelli çocuk lehine çözülebilmesi için bir takım yöntemler olmalı. Yani aile çocuğunu kabul etmeyen okulu nereye şikâyet edeceğini bilmeli ve şikâyeti sonucunda da çocuğun üstün yararı gözetilerek 10-15 gün içerisinde bu şikâyet karara bağlanmalı. Aynı şekilde mahkemeler de bu konulardaki davaları hızla sonuçlandırmalı ve emsal teşkil edecek, caydırıcı cezalar vermeli," diyor...

ÇOCUKLAR 'BİZİ HAVALARA UÇURUN' DEDİ

Down Sendromlu çocuklar, aileleri, Down Sendromu gönüllüsü ünlülerin bir araya gelmesiyle oluşan kalabalık bir grup, 23 Mart Pazar günü Boğaza bırakılan balonlar eşliğinde 'Bizi Havalara Uçurun!' dedi. Saat 13:15'te Kabatas İskelesi'nde bulunan grup, derneğe tahsis edilen Şehir Hatları Vapuru'yla Boğaza açıldı. Vapurda düzenlenen bubble show, pandomim, karaoke, sihirbaz gösterisi, yüz boyama gibi etkinliklere katılan Down Sendromlu gençler ve çocuklar, müzik eşliğinde eğlenceli vakit geçirdiler. Vapur Boğaz sularında ilerlerken, çeşitli noktalardan gökyüzüne bırakılan balonlarla coşan gruptan, 'Bizi Havalara Uçurun!' nidaları yükseldi.

ELİYAHU ANAVİ'NİN KADEHİ

Pesah bayramının en büyüleyici geleneklerinden biri, "Eliyahu Anavi'nin Kadehi" dir. Büyüdüğüm evde, babam geleneksel Pesah Seder'inin¹ sonunda, ince, uzun ayaklı, zarif ve süslü bir gümüş kadehi tepeleme şarapla doldurur ve bunun "Peygamber Eliyahu Anavi için" olduğunu söylerdi. Ardından da bütün aile fertleri, elimizde mumlarla, Seder gecelerinde tüm aileleri tek tek ziyarete gelen "Peygamber Eliyahu'nun içeri girebilmesi için" evimizin kapısını açmaya giderdik. Babam, kadehin içindeki şarap biraz dökülsün diye masayı hafifçe sallar ve bize şöyle derdi: "Bakın, gördünüz mü, evden ayrılmadan önce şarabından bir yudum içti! Hepsini içmedi, çünkü diğer komşularımıza sarhoş halde gitmek istemedi!"

Başka hiçbir peygamber, Yahudi ulusunun hayal gücünü Eliyahu kadar zorlamamıştır. Üzerinden binlerce yıl geçmesine rağmen varlığı, Yahudi yaşantısının her noktasında yer almaktadır. Cumartesi geceleri, onun adına Avdala'yı² söyler, her sünnet töreninde ona bir sandalye ayırır ve yemeklerden sonra ettiğimiz her Şükran Duası'nda Eliyahu'nun bize iyi haberler, teselli ve kurtuluş getirmesi için T-nrı'ya dua ederiz. Ve tabii, Pesah için hazırlanırken, Eliyahu Anavi'nin muhteşem kadehini doldurmayı ve Seder masamızı ziyaret edebilmesi için kapımızı açık bırakmayı asla ihmal etmeyiz. Ahab ile Jezebel'in görüntüsünde, şeytanın gözlerinin içine bakan; Baal'in peygamberleri ile T-nrı'nın peygamberlerini dramatik bir hesaplaşmaya zorlayan; dualarının gücüyle uzun yıllar süren kuraklığın sonunu getiren; Yahudi ulusuna ateş, kükürt ve sevgiyle önderlik eden peygamber kimdir? Bir anadan doğmuş, bedenini yeryüzüne bırakmadan cennete yükselebilen, ihtiyaç ve sıkıntı dönemlerinde sürekli farklı şekillere bürünerek geri dönen bu kişi kimdir? Zaman ve mekânın sınırlarını aşan, bizleri ileri taşıırken kendisi zamanda geri gidebilen bu varlık kimdir? Ve Pesah ile nasıl bir bağlantısı vardır? Eliyahu Anavi, umudun ve kurtuluşun seçilmiş elçisi-

dir. Maşiah zamanının müjdecisi ve içinde yaşadığımız ulusal karanlıklar döneminin ebedi ışığıdır. Ve kurtuluş bayramı olan Pesah'ta, özel bir şifa ile birlikte gelir: "Dinle," der T-nrı, Malahi peygamberin aracılığıyla, "Aşem'in azametli ve dehşetli Günü'nün arifesinde, sana peygamber Eliyahu'yu göndereceğim. Ve o, (oğullarının aracılığıyla) babaların yürekleri ile oğullarını; ve oğulların yürekleri ile babalarını [T-nrı'ya] geri verecek." (Mal.3:24)

Günümüzde, anne babaların çocuklarından, sancılı bir mesafeye ayrılmış olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Bu yüzden de çoğu zaman anne babalar ve çocukları, farklı değerler ve arzularla beslenen bir hayat yaşıyorlar; bir arada olsalar da sanki paralel evrenlerde yaşıyor gibiler. Bizler sıklıkla, günümüz gençleri hakkında sürekli şikâyet ediyor ve "kendi gençliğimizdeki gibi" olmadıklarından yakınıyoruz. Oysa kapımızı Eliyahu'ya açtığımızda, uzlaşma ve birlik dolu bir enerjinin hayatımıza girmesine izin vermiş oluruz. Özellikle de, anne babalarının yüreklerini T-nrı'ya geri vermek üzere önderlik edecek çocuklarımızın, Maşiah öncesi dinamiklerine kapımızı açmış oluruz. Pek çoğunuz, Pesah Seder'inin çocuklara odaklanmış olduğunu fark etmişsinizdir. Bu defaki aile yemeği, geleneksel biçimde çocuklarımıza yalnızca geçmişi öğretmeye yoğunlaşmasın. Eliyahu Anavi'nin (çocuklarımızın bizi geleceğe taşıması) armağanından da daha derin olsun. Geleceğe çocuklarımızla birlikte yaklaşmak olsun.

Bu nedenle sevgili çocuklar, düşüncelerinizi anne babanızla paylaşmaktan çekinmeyin. Siz anne babalar, çocuklarınızı dikkatle dinlemekten korkmayın. Ve hepimiz, ancak içimizdeki çocuğa kulak vererek geleceğe adım atabileceğimizi asla unutmayalım. ■

*İstanbul Aşkenaz Cemaati Hahamı

¹ Seder sözcüğü İbranice 'düzen' anlamına gelir. Pesah (Hamursuz) Bayramı sofrasına Seder denmesinin nedeni, yapılan bütün ritüellerin belli bir düzeni takip etmesidir.

² Avdala: Yeni haftaya girerken Şabat'ın ve bayramın bittiğini simgeleyen tören, dua.

STUDIO
ITALIA DESIGN
KELLY
Andrea Tosetto

23. yıl

TEPTA
AYDINLATMA

Nispetiye Mah. Aytar Cad. No: 24 Kat: 1-2-3 1. Levent - İstanbul / 0212 279 29 03
www.tepta.com

AYSUN & ALI Kocatepe

30 yıldır aynı sahne,
aynı aile, aynı nağme...

13 Temmuz 1984 gecesi başlayan tanışıklık, 25 Kasım 1984'te nişanla gelişti ve Mart 1985'te de evlendiler...

Bu güzel çiftle -tanısanız siz de onları betimleyecek başka bir sıfat bulamazdınız- kısa süre öncesine kadar program yaptıkları Pera Palas Otel'i'nin o ihtişam dolu havasında söyleştik. Aysun & Ali Kocatepe tam 30 senedir hem aynı sahneyi, hem aynı aileyi, hem de ikisinin ortak tutkusu olan müzikal beraberliklerini aşkla sürdürmeye devam ediyorlar. Öyle keyifli, öyle dolu dolu bir sohbet oldu ki, zamanın nasıl akıp gittiğini anlamadık bile. Söyleşinin en değerli anı ise, Ali Kocatepe'nin benim için imzaladığı "Hey Gidi Dünya Hey" adlı kitabını armağan etmesiydi.

"Ben Oğlak Burcu'yum, Ali ise Balık, dolayısıyla farklı konulara farklı bakış açılarımız olabiliyor. O daha girişken, daha rahat ve daha kolay karar verebilen bir yapıya sahip, benimse karar vermem biraz daha fazla vakit alır."

AYSUN K.

Çiftlerle yaptığım her söyleşide, ilk sorum: "Nasıl tanıştınız?" olur. İsterseniz geleneği bozmayalım...

Ali Kocatepe: 1984 yılının Temmuz

ayında, Sezen Aksu ve Selma Güneri ile, Fenerbahçe'deki "Baküs" gece kulübünde program yapıyordum. Onno Tunç'un orkestrasıyla birlikte, Sezen'in programının konuk sanatçısı olarak her akşam sahne alıyordum. Sezen Aksu'nun doğum gününde bir organizasyon yapmaya karar verdim ve program çıkışı hep birlikte Korukent'e gittik. Selma Güneri assolist olarak çıktığı için sonradan aramıza katılacaktı. Gecenin bir yarısı Selma'nın, yanında çok hoş bir genç kızla merdivenlerden indiğini gördüm. Bu genç kızla yan yana oturabilmek için hemen ona yanımda yer ayırdım. Selma Güneri'nin yeğeniymiş meğer. İlk tanışmamız böyle oldu. Gerisini Aysun anlatsın.

Aysun Kocatepe: Ben zaten Sezen Aksu'yu çok sevdiğim için arada bir programı izlemeye gidiyordum. O akşam orada olmam da tamamen tesadüftü. Halam Selma Güneri çekingen bir karaktere sahiptir, doğum gününe de yalnız gitmek istemedi ve

ona eşlik etmemi rica etti. Hiçbir şey tesadüf değildir zaten hayatta – her ne kadar Ali'nin yanına oturmam tesadüf olmasa da (gülüşmeler). Gecenin ilerleyen saatlerinde beni dansa kaldırdı. Ve ikimizin de çok sevdiği "Hello" ve "Memory" şarkıları çalıyordu. Dans ederken (asla âdetim olmamasına rağmen) şarkıları hafifçe mırıldanmaya başladım. Ali, sesimi çok beğendiğini söyledi. Gece bizi o eve bıraktı ve ertesi günkü bir organizasyona davet etti, ancak kabul etmedim.

Ali K.: Nasılsa görüşürüz diye, telefon numarasını da sormamıştım. Neyse ki arada Selma vardı.

Aysun K.: Bir süre sonra beni aradı, Doğan Canku'nun doğum gününe davet etti. Kabul ettim ve arkadaşlığımız yavaş yavaş ilerledi.

Peki evlilik teklifi nasıl oldu?

Ali K.: 13 Temmuz 1984 gecesi başlayan tanışıklık, 25 Kasım 1984'te nişanla gelişti ve Mart 1985'te de evlendik. Teklif de şöyle oldu: Bir akşam Aysun'a telefon açtım ve onu akşam yemeğine davet ettim. O gün görüşmüştük zaten, onu eve bırakır bırakmaz ben hemen bir organizasyon yaptım ve Sheraton Oteli'nde Şevket Uğurluer'i dinlemenin güzel bir program olacağını düşündüm. Şevket Abi'nin romantik şarkıları eşliğinde de

ona evlilik teklifinde bulundum.

Aysun K.: Benim için sürpriz olmuştu. Aslında garip gelmişti, çünkü o günü birlikte geçirmiş, yemeğe gitmiştik, akşam görüşeceğimizi sanmıyordum. Evde teyzem vardı ve bana, "Galiba sana evlenme teklif edecek," dedi, ama aklımda bile yoktu. Bir aile dostumuz vardı – Samim Abi – sürekli her şeye "Why not?" (Neden olmasın) derdi. Ben de ağız alışkanlığından olsa gerek, Ali'nin teklifine, "Why not?" diye cevap verdim. Çok komik bir cevaptı (gülüşmeler).

Hep genç yaşta mı evlenmeyi arzulamıştınız?

Aysun K.: Aksine! Tıp okumak istiyordum ve aşağı yukarı 38 yaşına kadar da evlenmeyi kesinlikle düşünmüyordum. Ama Ali'nin yaklaşımı o kadar olgun, o kadar farklı geldi ki, ideallerimi bir kenara bırakmayı seçtim.

Müzikle ilginiz nereden?

Aysun K.: Babam Çetin İnönütepe çok iyi bir müzisyen ve orkestra şefiydi. O yüzden evde sürekli müzik konuşulurdu. Benim sesimi de beğenirler ve müzikle uğraşmam gerektiğini söylerlerdi. Ben de müziği çok seviyordum, ama o dönem Avusturya Lisesi'nde okuyordum ve az önce de dediğim gibi tıp okumak istiyordum,

bu yüzden de müzik alanında bir kariyere pek de sıcak bakmıyordum. Aslında Ali ile tanıştıktan sonra da, müzik dünyasına girmem epeyce uzun sürdü.

Ali K.: Başta bana çok karşı koydu. Ne yalan söyleyeyim, çok da sinirlendirdi. Nişanlı olduğumuz dönemde, Moda Sineması'nda bir konserim vardı ve Aysun'dan bir iki şarkıda bana vokal yapmasını rica ettim. Kesinlikle reddetti, oysa aile toplantılarında zaman zaman ben gitar çalardım, o da söylerdi. Ama sahneye çıkmayı kesinlikle istemezdi. O gün konserde seyirciler arasında, Nükhet Duru, Sezen Aksu, Zülfü Livaneli, Coşkun Demir gibi çok değerli isimler de vardı ve ben, "Leylim Ley" ve "Karlı Kayın Ormanı"nı söylerken içlerinden bazıları bana vokal yapmak için sahneye çıktılar. Düşünün ki Nükhet ve Sezen vokal yaptı, Aysun kabul etmedi.

Neydi bu sahne korkunuzun sebebi?

Aysun K.: Korku değil de çekince diyelim. Babam dönemin çok ünlü gece kulüplerinde çalışırdı ama maalesef ben gece yattıktan sonra, o işe giderdi. Ben okula gittiğimdeyse, babam daha yeni işten dönmüş olurdu. Yaşı ilerlediği dönemlerde ise, bırakın beni bu kariyere yönlendirmeyi, çalıştığı mekânlara bile çağırılmayı yeğledi. Belki de işin zorluklarını bildiğinden, daha düzenli bir hayatım olmasını tercih etti. Babamın arkadaş çevresinde çok değerli müzisyenler vardı, şarkı teklifleri onlardan gelirdi genelde, ancak benim tercihim hiçbir zaman bir gece kulübünde sahne almak olmadı. Sonra zamanla Ali'nin sahne aldığı mekânlara gitmeye başlayınca ortamın ne kadar nezih ve keyifli olduğunu görmek benim bu sahne fobimi yavaş yavaş üzerimden atmamı sağladı.

İlk sahne performansınızı hatırlıyor musunuz?

Ali K.: Evlendikten sonra, 1986'da Aysun'a "Sahneye çıkmıyorsun, bari sana bir albüm yapayım," dedim. Bu teklifimi geri çevirmedi ve 1986'da da ilk albümü "Güldeste" çıktı. Ama yine de albümde illa benim de yer almamı istedi, bir iki parçada ona düet yaptım ve albüm Aysun & Ali Kocatepe ismiyle çıktı. Akademik kariyeri

"Ali beni dansa kaldırdı. Ve ikimizin de çok sevdiği "Hello" ve "Memory" şarkıları çalıyordu. Dans ederken (asla âdetim olmamasına rağmen) şarkıları hafifçe mırıldanmaya başladım. Ali, sesimi çok beğendiğini söyledi."

AYSUN K.

olmadığı ve kendini müzikte amatör olarak gördüğü için yavaş adımlarla ilerlemek istiyordu. Buna çare olarak, Timur Selçuk'tan şan, solfej ve koro dersleri almaya başladı – hem de tam dört sene boyunca.

Aysun K.: Çok güzel bir albüm olmuştu ve çok da ses getirdi, zaten ondan sonra da her iki senede bir albüm çıkarmaya devam ettik. Bu arada üniversite konserleri vermeye başladık, ama gece kulüplerinde hep konuk sanatçı olarak çıkmayı sürdürdüm – üstelik yaklaşık 10 sene kadar ismi bile vermeden. Nihayet bir İzmir çalışması sırasında, Etap Pullman Otel'deki programda ilk kez ismim çıktı. Şu an geriye dönüp baktığımda, iyi ki kariyerime bu şekilde yön vermişim diyorum, yaptığım işi çok seviyorum.

AYSUN KOCATEPE

İstanbul doğumlu ve Avusturya Lisesi mezunu olan Aysun Kocatepe Marmara Üniversitesi Ekonomi bölümünden son sınıfta ayrıldı. 1985'te Ali Kocatepe ile evlendi. İlk yaz (1990) adında bir kızları var. Müziğe evlendikten sonra başladı. Timur Selçuk'tan 4 yıl boyunca şan ve solfej dersleri aldı. İlk albümünü (Güldeste) 1986'da doldurdu. 1991'de Uluslararası Yunus Emre Şarkı yarışmasında Ali Kocatepe bestesi "Come Let's Go To The Friend My Soul" ile 2. oldu. Hey Dergisi'nin ümit veren sanatçı ve Altın Güvercin'in Sabah Gazetesi ödülleri kazandı. 1996'dan sonra profesyonel olarak sahne çalışmalarına başladı. Bugüne kadar 11 albüm doldurdu. Karışık albümlerde 14 şarkı seslendirdi. 2007'de "Aşk Tadında Rüya Gibi Şarkılar" adını taşıyan konser dizileri ve televizyon programlarıyla beğeni topladı. Evvelki yıl TRT FM'de yayınlanan radyo programlarıyla dikkatini çekti. Son albümü "Nerelerdeydin" 2009 Mayıs'ında yayınlandı. Son iki yıl Ali Kocatepe'yle birlikte özel orkestraları eşliğinde "Şiirler Şarkı Söyler" projeleriyle sahne alan Aysun Kocatepe bu yıl "Müzikalite" adlı konseptle yeni konserlerine başlıyor. Sanatçı, şu sıralar, yaz aylarında çıkacak olan "Aşka 33 Durak" adlı akustik CD'sinin çalışmalarını uğraşılıyor.

ALİ KOCATEPE

Ali Kocatepe, 25 Şubat 1947 tarihinde İzmir'de doğdu. Liseyi İzmir Atatürk Lisesi'nde okudu ve Ege Üniversitesi İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi Dış Ticaret ve Turizm bölümünü 1974 yılında bitirdi. Yeni Asır gazetesinde müzik yazarlığı, İzmir Radyosu'nda müzik prodüksiyonlukluğu yaptı. 1969 yılında "Böyle Yazmış Yaradan" adındaki ilk plağını doldurdu. 1973 yılında İstanbul'a gelerek kendi yapımcılığı olan "1 Numara Plakçılık"ı kurdu. Birçok ulusal ve uluslararası yarışmada, besteci, söz yazarı ve yorumcu olarak sayısız ödül aldı. "Şen Sazın Bülbülleri" ve "Medya Medya Nereye" adında iki müzikal besteledi. 1980 - 1988 arası Gelişim Yayınları'nda "Erkekçe" dergisinin yazı işleri müdürlüğü, 1988-1991 arası Anadolu Yayıncılık Genel Müdürlüğü, 1991'de Star Televizyonu'nda spor programı sunuculuğu, 1993'de Show Radyo Genel Yayın Yönetmenliği görevlerinde bulundu. 2002-2003 yıllarında TRT televizyonunda Tele Pazar programını sundu. Koyu bir Galatasaraylı olan Ali Kocatepe, 1974'de Türkiye'nin ilk festival şarkısı olan "Antalya'ya Koş" şarkısını Antalya Altın Portakal Film Festivali için besteledi. 1988'de Yeşiller Partisi kurucuları arasında yer aldı ve Genel Başkan Yardımcısı olarak çalıştı. Yeni Asır gazetesinin eki Sarmaşık'da köşe yazarlığı yaptı. 41 yıllık çalışmalarından derlediği 26 şarkıyı bir albümde toplayarak "41 Kere Maşallah" adıyla müzik piyasasına sundu.

Seyirci kitlenizi kimler oluşturur?

Ali K.: Sahne hayatımız genellikle hep değişik sürprizli repertuarla dolu ve çok renkli geçti. Farklı konseptlerimizden dolayı da çok güzel, çok kaliteli bir seyirci kitlemiz oldu; Mecidiyeköy’de çalıştığımız dönemde, diyebilirim ki müşterilerimizin yarısından fazlası Musevi’ydi. Sağ olsunlar hiç bırakmadılar, hep takip ettiler bizi.

Türkiye’de popüler müzik hangi yıllarda başladı, hangi yıllarda zirve yaptı ve şu anki gelişimi sizce nasıl?

Ali K.: Ben 1960’lı yılların başında müziğe başladım. O yıllar, popüler müziğin tırmanışa geçtiği, orkestraların ön planda olduğu yıllardı. Durul Gence, Kanat Gür, Doruk Onatkut gibi birbirinden güzel orkestralar dönemiydi ve İzmir Fuarı’nda onları dinleyerek, aralarındaki güzel rekabeti izleyerek yaptıkları kaliteli müzikle tanıştım. Yine o dönem İtalyan orkestraları ve uluslararası şarkıcılar Türkiye’ye gelirdi. Peppino Di Capri’sinden tutun Marino Marini Quartet’ine, Enrico Macias’tan, Sylvie Vartan’a kadar. 60’ların sonları Anadolu Pop müziğinin patlama noktası oldu ve 70’lerin başından 80’lere kadar Türk popüler müziği zirve yaptı. Fakat arabeskin etkisi 80’lerde popüler müziğin duraklamasına neden oldu. Arabeskin prim yaptığı o dönemde, popüler müzikle ünlenmiş olan birtakım sanatçı arkadaşlar dahi, Alaturka ve Arabesk karışımı müziğe dönüş yaptılar. 90’ların başı, özellikle Yonca Evcimik’in “Abone” parçasının çıktığı dönemde, Türkiye’de müzik adeta imaj değiştirdi ve popüler müzik yeniden tırmanışa geçti. Ancak 60’lı, 70’li yıllarda tamamen akustik olan performanslar bir anda elektronik müziğe döndü ve “çıstak” müziği tabir ettiğimiz oldukça çok ucuz besteler, tekerlemelerin üzerine kurulan basit şarkılar türedi.

Gençlik bu müziği sevdi ama...

Ali K.: Tabii, bu tarz büyük kitleleri peşinden sürükledi. Yanlış anlaşılmasın, aralarında çok iyi, çok kaliteli şeylerde ortaya çıkmaya başladı. Müzik yapanların sayısı arttı, kaset satışları tavan yaptı. Ve sonradan anlaşıldı 70’li yılların kıymeti. Bugün dönüp baktığımızda o ayrımı rahatça yapıyoruz. Bu yüzden de bizim repertuarımızda genellikle o dönemin şarkıları

yer alır. Gençler bu gerçeği keşfettikleri sürece, “Vay canına” diyorlar, “anne babalarımızın bahsettikleri, gençliklerinde dinledikleri o parçalar gerçekten de çok güzelmiş!”

Bugün pop müziğin geldiği son noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Ali K.: 60’lı yıllarda Hafif Batı Müziği vardı. İngilizce, Fransızca, İtalyanca parçalar dinlenirdi. Sonra aranjman dönemi başladı ve yabancı parçalara Türkçe sözler yazıldı. 70’li yıllarda da orijinal bestelerin yanında, aranjmanlara yer verildi. Tabii Türk Sanat Müziği’nin de yeri yadsınamaz, o dönemde çok güzel besteler yapıldı. Ayrıca, Türk Halk Müziği vardı, arabesk ise beşinci bir tür olarak ortaya çıktı. En sonunda da bütün bu müzikler bir pota içinde eridi ve bugün geldiğimiz noktada, ortaya bir tür “aşure” benzeri olan Türk Popüler Müziği çıktı. Hiçbirinin otantik hali kalmadı, dinlediğimiz parçaların hemen hemen tamamı tüm bu türlerin bir karışımıdır.

Ali Bey, sizin bir de Eurovision geçmişiniz var.

Ali K.: Eurovision maceram 1978 yılında başladı. O yıl ilk defa finale kaldım, şarkımı (Dostluğa Davet) Nükhet Duru ile Modern Folk Üçlüsü seslendirdi. Türkiye birincisi olmadık ama TRT şarkıyı çok başarılı buldu ve bizi Seul Şarkı Yarışması’na yolladı ve oradan birincilik ödülüyle döndük. İki yıl sonra tekrar finale kaldım. Ayşegül Aldinç & Modern Folk Üçlüsü’nün seslendirdiği şarkım (Dönme Dolap) birinci oldu ve Dublin’de Türkiye’yi temsil etti – o yıl bir şarkım daha finale kalmıştı. 1983’te Sezen Aksu ve Coşkun Demir ile birlikte “Heyamola”yı seslendirdik ama kazanamadık – o yıl rahmetli Çetin Alp “Opera” ile birinci oldu. Öte yandan finale kaldığımız bu şarkı o senenin en iyi 45’lik plağı seçildi. 85’te, “Küçük Bir Aşk Masalı”nı besteledim ve Sezen Aksu ile Özdemir Erdoğan bu düeti birlikte seslendirdiler. O da birinci olamadığı halde klasikleşen bir parçadır. Üç sene kadar ara vermek istedim, sonra 88’de beste yollamamı istediler ve Aysun benim bir parçamı seslendirdi, onun için de bir tecrübe oldu. O yıl MFÖ’nün parçası birinci oldu. Ve Eurovision maceram da o yıl sona erdi.

Eurovision'u izler misiniz hâlâ?

Ali K.: Açıkçası 90'lı yıllarda biraz gözden düşse de bence 2000'lerden sonra Eurovision tekrar toparlandı ve gerek Türkiye, gerekse Avrupa'dan çok başarılı örnekler çıktı. Hâlâ fırsat buldukça izleriz tabii, ama eski heyecanı kalmadı bence. İlk yıllarda Eurovision'un çok ilgi görmesinin nedeni, o yıllarda TV'de başka yarışmalar olmamasından kaynaklanıyordu. Bizim dünya müziklerini izleyebilmemiz için yegâne fırsattı. Sonradan Türkiye'de yarışmalar artınca, özel kanallar açılınca ilgi ister istemez azaldı.

Birlikte seslendirmekten en çok keyif aldığınız parça hangisi?

Aysun K.: Açıkçası Ali'nin bütün şarkılarını seslendirmek bana büyük keyif verir, ama özellikle "Küçük Bir Aşk Masalı" düet olarak bestelenmiş olması sebebiyle bize çok uygun diye düşünüyorum. Bir de "Çocuklar Gibi" şarkısını onunla seslendirmeyi çok seviyorum. Diğer yandan, ilginçtir ki en çok alkış aldığımız ve sahnede birkaç kez seslendirdiğimiz şarkı: "Ben Sana Vurgunum". Finalde haykırarak okuduğumuz bölüm hem bizi, hem de seyirciyi çok heyecanlandırıyor. Farklı bir enerjisi var o şarkının.

Müzik dışında ortak noktalarınız neler? Her konuda anlaşan bir çift misiniz?

Aysun K.: Aslında ikimiz çok farklı karakterlere sahip insanlarız. Benimki de özellikle, pek kolay bir karakter değil, bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Ben Oğlak Burcu'yum, Ali ise Balık, dolayısıyla farklı konulara farklı bakış açılarımız olabiliyor. O daha girişken, daha rahat ve daha kolay karar verebilen bir yapıya sahip, benimse karar vermem biraz daha fazla vakit alır. Sadece bu da değil tabii, farklı olduğumuz pek çok yönümüz var ve bu ister istemez hayatımıza yansıyor. Ama bu kadar senedir evliliğimizi bu kadar güzel bir şekilde götürebilmemizin sırrı şu: Ortaya bir sorun çıktığında da, üstünü örtmüyoruz, konuyu aramızda bütün hatlarıyla tartışıyoruz. Gerekirse bir gün, yetmezse ertesi güne sarkacak şekilde sorunu masaya yatırıyor ve tüm ayrıntılarını tek tek tartışıyor ve sonunda da ortak bir karara varıyoruz. Bence sağlıklı bir diyalog ilişkinin en önemli noktası. Çünkü sonuçta herkes hata yapar, yeter ki telafisi olsun.

Ali K.: Zaten aynı burçtan, aynı karakterden, hatta ikiz ruhtan dahi olsan, illa ki eşinle aranda bir çekişme olur. Oysa zıt kutuplar birbirlerini besleyerek, tamamlayarak gelişmenizi sağlarlar. Olaylara farklı bir gözle bakmanız yardımcı olurlar ve bu şekilde de başarılı olmanıza yol açarlar. Aysun ile zaman zaman zıt kutuplar olsak da, ortak noktalarımız çok.

Neler mesela?

Aysun K.: Önemli bir ortak noktamız, her ikimizin de spora olan düşkünlüğü. Bunun dışında, ikimiz de ormanda yürüyüş yapmayı ve hayvanları çok seviyoruz, bol bol kedi besliyoruz. Birlikte yemek yemeyi seviyoruz – özellikle de rakı balık. Çok sık sinemaya, tiyatroya, konsere gideriz. Zevklerimiz uyuşur. Birlikte seyahat etmekten çok hoşlanıyoruz. Eve eşya alacağımız diyelim, gidip birlikte seçmeyi severiz.

Ali K.: Birlikte çok seyahat ettiğimiz gibi, ayrı ayrı seyahatlere gitmekten de keyif alıyoruz. Neticede ikimiz de özgürlüğümüze düşkünüz ve arada sırada birbirimizi özlememiz lazım. Uzun süreli beraberliklerde karşılıklı güven, "farkındalık" ve toleranslı bir bakış açısı şart. Bizim Aysun ile olan ilişkimizde, ilk günden itibaren kimse kimseyi kıskanmadı – kimse kimseyi kıskandıracak bir davranışta da bulunmadı zaten.

Kızınız ilkyaz da sanatçı, ama o sanatın başka bir dalını icra ediyor? Siz mi teşvik ettiniz onu sanatta?

Ali K.: Aslında kızımız ilk önce müzikle başladı. İlkokuldayken ona piyano (kısa bir süre de keman) dersleri aldırılmaya başladık ve 5-6 sene kadar bu dersler sürdü. Hatta 8 yaşındayken, çocuklar için yaptığımız dört tane albümde, üçüncü Kocatepe olarak bizimle düetler yaptı. Yine o yıllarda bazı tiyatro oyunlarında rol aldı. Sonra tercihi müzik olmadı. Müziği

çok sevse de, belki anne-babasının müzikle biraz fazlaca iç içe olması onu psikolojik olarak diğer bir dala itmiştir. Bilgi Üniversitesi'nde Sinema-Tiyatro bölümünde okudu ve özel tiyatro dersleri aldı. Mezuniyetle tez olarak yaptığı filmi – yönetmen olarak – çeşitli ödüller kazandı. "Kelebeğin Rüyası" filminde küçük bir rolü vardı. Sahneye de "Çok Güzel Hareketler Bunlar" projesiyle BKM'de başladı. Halen "BKM Mutfak"ta oynuyor. Şu anda da arzusu, Kadir Has Üniversitesi'nde Yüksek Lisans yapmak ve oyunculuğa devam etmek. Biz ona elimizden geldiğince destek vermeye, yeri geldiğinde de kendi

ayakları üzerinde durabilmesi için kendi kararlarını vermesine çalıştık.

1986'dan bu yana 11 albüme imza atmışsınız, sırada yeni bir albüm projesi var mı?

Aysun K.: İstikrarlı olarak iki senede bir albüm çıkarmaya gayret ettim, ama 90'larda epeyce bir süre ara verdim. En son 2009'da bir albüm çıkarttım, bu süreçte karma albümlerde yer aldım. Ama müjdeyi

buradan vereyim: iki ay gibi sürede yeni bir albümüm (Aşka 33 Durak) çıkıyor.

Ali K.: Bir yıldır stüdyoya kapandık ve durmaksızın çalışıyoruz. Sonuçta da çok farklı konseptte, tamamen karma, tamamen akustik bir albüm ortaya çıktı. İsmi "Aşka 33 Durak". Nedeni de şu: Albümde 12 potpurinin içinde toplanmış toplam 33 aşk şarkısı var. Bunlar, son 50-60 yılın çok seçme ve Türkiye'de çok sevilmiş pop müzik şarkılarının, türkülerin bir derlemesi. Şarkıların çoğu tek bir gitar eşliğinde, bazen de bir kemanla söyleniyor. Albüm tutarsa, 6 ay sonra ikincisini yapmayı planlıyoruz, elimizde 70 şarkılık malzeme var çünkü.

Aysun K.: Unutmadan ekleyeyim, albümde 3 önemli isimle – Fatih Erkoç, Murat Dalkılıç ve Kubat ile – düetlerim de var. Bence son yılların en çok emek harcanmış, en naif albümlerinden biri olacak.

"Sahne hayatımız genellikle hep değişik sürprizli repertuarla dolu ve çok renkli geçti. Farklı konseptlerimizden dolayı da çok güzel, çok kaliteli bir seyirci kitlemiz oldu."

Ali K.

Geçen sene, “Müzikalite” adını verdiğiniz çok ilginç bir konser çalışmanız oldu. Konser boyunca söylediğiniz şarkıların hikâyelerini de dinleyicilerle paylaşmıştınız.

Ali K.: Bazı şarkıların çok ilginç öyküleri var. Konserlerimizde o öyküleri anlattığımızda, seyircinin çok ilgisini çektiğini fark ettik. Bu projeyi de barokvizyon görüntüleri eşliğinde tamamen öyküleri olan şarkılara ayırdık. Bunlar hem eğitici, hem de eğlendirici tarzda konseptler.

Aysun K.: Müzikseverler değişik projeleri ilgiyle izliyor. Daha önce “Aşk Tadında Rüya Gibi Şarkılar”, “Şiirler Şarkı Söyler” adlı beğenilen projelerimiz oldu. Tarzımıza uygun şarkılar seçtik. Hepsi halkın sevdiği klasikleşmiş şarkılar. Bu şarkılar arasında dünya savaşları sırasında yazılmış şarkılar da var, ilk Türk tangosu da.

Ali K.: Bu sene benim ayrıca sanatta 50. yılım, o yüzden böylesine farklı bir projeye ve pek çok konuk sanatçının da katılımıyla seyircilerin karşısına çıkmak da beni ayrıca heyecanlandırıyor.

Bu projeden bir de kitap ortaya çıkacak bildiğim kadarıyla...

Ali K.: Doğrudur, bu sene “Müzikalite” projesinin bir parçası olarak “Nereden Geldi Bu İlham Perileri” adlı ince bir kitap çıkarmayı planlıyorum.

İstanbul’da önce Rumeli Hisarı, ardından da Kuruçeşme Arena gibi çok önemli konser mekânları kapatıldı. Sizce bu durum, sanatı ve sanatçıyı nasıl etkiler?

Ali K.: Rumeli Hisarı, ambiyansı, konumuyla çok farklı bir yerdi ve sanatçı için orada konser vermenin en önemli tarafı ekonomik yönden getirdiği kazanç değil, prestijiydi. İlginçtir ve hüznülüdür ki, oradaki son büyük konser, benim sanatta 41. yılımı kutlama konseri oldu. Maalesef o gün sanata ve bu tarihi mekâna asla yakışmayacak nedenlerden ötürü çok çirkin olaylar çıktı; kapılar açılmadı, prova yapamadık, gelen tüm seyirciler kapıda kaldı ve az kalsın konser iptal edilecekti. Sonuçta harika bir konser oldu, ama o gün yaşadıklarımız gerçekten kâbus gibiydi. Olayın tüm ayrıntılarına kitabımda yer verdim, dileyen okuyabilir. Sonrasında da zaten, orada hiçbir faaliyete izin verilmedi. Böylesi güzel konser mekânlarını göz göre göre elden kaçırmak Türkiye ve sanat adına büyük bir kayıp bence.

Aysun K.: Ben bunu müziğe vurulan bir sektörde olarak görüyorum. Bu maalesef sadece müzik konusunda yaşanan bir sorun değil, tiyatro alanında da bunun farklı örneklerine rastlamak mümkün. Ümit edelim, her şey çok daha iyiye gitsin.

Sosyal sorumluluk projeleri ya da gençleri müziğe teşvik etme konusunda çalışmalarınız oluyor mu?

Aysun K.: Bu yaptığımız konserler zaten bu amacı güdüyor. “Şiirler Şarkı Söyler” projemizin gala gecesine İstanbul Milli Eğitim Müdürü’nü de davet etmiştik.

Amacımız bir sosyal sorumluluk projesi olarak bunu bütün ortaöğrenim okullarına taşımaktı. Ancak belediyeler onay verdiği halde, sponsor desteğinde zorluklarla karşılaştık. Ama hâlâ umudumuz var, farklı üniversitelerle görüşmelerimiz devam ediyor çünkü biz bu yola baş koyduk.

Ali K.: Bundan yıllar önce, çocuk şarkıları CD’lerini yaptığımızda da Milli Eğitim Bakanlığı’ndan tavsiye kararı almıştık. Amaç, bu CD’lerin Anadolu’ya gönderilmesi ve bizim de bu kapsamda farklı şehirlerde konserler vererek çocukları müzikle tanıştırmamız, onlara müziği sevdirmemizdi.

Çalınan parçalar üzerine karaoke yapmalarını hedeflemiştik. Ancak pek çok aksilik çıkmış ve ne yazık ki, bu sosyal sorumluluk projemizi gerçekleştirememiştik. Hiçbir şey için geç kalınmış değil; biz hayatımız boyunca müziği hep bir sosyal sorumluluk projesi olarak gördük ve kaldığımız yerden devam edeceğiz. ■

Biri *Kitap. baba-oğul. sergi...*

Nasyonal Sosyalist Almanya'da Sanat Dünyası

Siegfried Lenz Almanya'da savaştan sonra ortaya çıkan Yıkıntı Edebiyatı akımının (Trümmerliteratur) önemli yazarlarından biri... Orta okul yıllarımda "Fener Gemisi" (Das Feuerschiff) kitabında tanıştığım, lise yıllarımda "Akıntıdaki Adam" (Der Mann im Strom), "Ekmek ve Oyunlar" (Brot und Spiele), "Suçsuzların Zamani" (Zeit der Schuldlosen) gibi bir çok eserini okuduğum Siegfried Lenz'in "Hükümetin Dostu" (Ein Freund der Regierung) adlı öyküsü beni çok etkilemişti. Diktatörlükle yönetilen bir ülkede bir köylünün, tehdit edilerek, dövülerek hükümeti övmeye zorlanmasının anlatıldığı bu öyküde, yüzü şiş, ön dişlerinden biri eksik olan köylü, ülkede neler olup bittiğini anlamaya gelen gazeteciye hükümeti övüp durmuş, ondan ayrılırken de avucuna gizlice bir kağıda sarılmış kırık, kanlı bir diş sıkıştırmıştı. Sınıfça bu hikâye üzerinden totaliter rejimlerin terörünü tartışmıştık ...

Lotte Laserstein'in tablosu

Bir kitap...

Siegfried Lenz'in "Almanca Dersi" (Die Deutschstunde) adlı romanını okuduktan sonra onun tüm eserlerini okumaya karar vermiştim... Nazizmin sanat dünyasına uzanan pençelerine ışık tutan bir hikâyeydi "Almanca Dersi"... 1954 yılında Almanya'da 'zor eğitilen' gençlerin kapatıldığı bir ıslah evinde geçiyordu. Oradaki Almanca öğretmeni 20 yaşındaki Siggı Jepsen'den "Görevin Verdiği Haz" konulu bir yazı yazmasını istiyor, ancak Siggı, bu konuda söyleyeceği çok şey olduğundan bir türlü yazmaya başlayamıyor ve bu yüzden tek başına bir odaya kapatılıyordu. Yazıyı yazana kadar kapalı kalacağı bu odada Siggı defterler dolusu yazı yazarak çocukluğunu ve gençliğini anlatıyordu... 1943 yılında, 10 yıl önce, görevine körü körüne bağlı bir köy

Emil Nolde

polisi olan babası, Nasyonal Sosyalist rejimden gelen emirle, bir zamanlar onun hayatını kurtarmış olan arkadaşı, dışavurumcu ressam Max Ludwig Nansen'e 'resim yapma yasağı' konduğunu, özel zevki için bile resim yapmasının yasaklandığını bildirmiş, Siggı'den de, Nansen'i gözetleyerek kendisine yardım etmesini istemişti. Siggı ise yasağa rağmen resim yapmaya devam eden Nansen'e, ona olan yakınlığı nedeniyle bu resimleri saklamasında yardım etmişti. Babasının Nansen'in son iki yıla ait tüm resimlerine, hatta boş kağıtlarına -Nansen o kağıtların üstünde görünmeyen resimler olduğunu söylemişti (!)- el koyması ile, Siggı, çoktandır şüphelendiği gibi babasının hasta olduğunu anlamıştı.

Savaş bitmiş, İngiliz askerleri köye gelmiş, ancak Siggı'nın babası görevinin bittiğini kabul edememiş, Nansen'in resimlerini ele geçirmek için çalışmaya devam etmiş ve bulabildiklerini

yakmaya başlamıştı. Siggı, Nansen'in eserlerini kaçırmanın ve onları saklamanın kaçınılmaz olduğunun farkına varmışsa da, babasının, Nansen'in eski bir değirmende sakladığı resimleri bulup, ateşe vermesini engelleyememiş, ruhen çok yaralanmıştı. Nansen ise savaş sonrasında, Londra'da Kraliyet Akademisinin onur ödülleri dağıtımında Nazilerce el konulmuş olan resimlerinin yok edilmediğini, döviz karşılığında yurt dışına satıldığını öğrenmişti. Siggı Hamburg'da Nansen'in eserlerinin de yer aldığı bir sergide bir grup gencin Nansen ile dalga geçtiğini görünce Nansen'i korumak için saldırganlaşmış ve resimleri sergiden dışarı çıkarmak istemişti. Çocukluğunu ve gençliğini anlattığı bu ıslah evinde işte bu nedenden, sanat eseri çalmaya teşebbüsten dolayı bulunuyordu. Yazısının sonunda, haksızlığa uğradığını, aslında babasının ıslah edilmesi gerektiğini yazan Siggı defterlerini teslim ettikten birkaç gün sonra ıslah evinden serbest bırakılıyordu.

Almanca Dersi kitabı

Romanda sözü geçen ressamın hikâyesinin, aslında Nazizm yıllarında resimlerine el konmuş, resim yapmasına yasak getirilmiş, ancak resim yapmaya devam etmiş, dışavurumcu ressam Emil Nolde'nin hikâyesi olduğunu öğrendiğimde Nazizmin parçalayıcı, yok edici pençelerini sanata da uzattığını hayret ve dehşet içinde öğrenmiştim. Çok gençtim...

1968 yılında yayımlanan, insanın vicdanının, kendine karşı olan sorumluluğunun ve otoritenin sorgulandığı "Almanca Dersi"ni 1971 yılında İstanbul Alman Lisesi öğrencisi olarak okurken, eserdeki köy polisinde savaştan sonra Nürnberg Mahkemelerinde kendilerini "Ben sadece görevimi yaptım" diyerek savunmuş olan Nazi subaylarını ister istemez acıyla anımsamış, etkilenmiştim... Hem okuduğum eserden, hem de İstanbul Alman Lisesi'nde okutulmuş olmasından...

Siegfried Lenz de diğer okuduğum yazarlar gibi belleğimde yerini almış olmalı ki, geçtiğimiz Ocak ayında -bunca yıl sonra- Frankfurt Yahudi Müzesi'nde aklıma düştü... 28 Kasım 2013 - 23 Şubat 2014 tarihleri arasında gezilebilen "1938. Sanat, Sanatçı, Politika" adlı sergiye ayrılmış galeriye girmeden önce serginin tanıtım kağıdındaki açıklamayı alalacele okurken...

ancak modernizmin Alman Sanatı'nda yeri olmadığını düşünenler tarafından işinden edilmiş. 1931 yılında Hamburg Sanat Cemiyetine yönetici olarak atanmışsa da buradaki işini de 1933 yılında saf Alman Sanatı'nı değil, uluslararası sanatı desteklediği, kültür bolşevizmine hizmet ettiği gerekçesiyle kaybetmiş. Hildebrand Gurlitt 1934 yılında Hamburg'da kendi işini açmış ve sanat ticaretinde çok başarılı olmuş. Bir yandan uluslararası arenada en çok rağbet gören ressamların eserlerinin, bir yandan da şirketinin bodrum katındaki gizli bir bölümde, yasaklanmış olan 'yozlaşmış sanat' eserlerinin ticaretini sürdürmüştü. Nazi hükümeti tarafından el konulan, sahiplerinden gasp edilen 'yozlaşmış sanat' eserlerinin değerlendirilmesini ve satılmasını sağlamak için 1938 yılında kurulan, Nazi Müsadere Komitesi'ne atanmış. Almanya'ya döviz kazandırmak için Yahudilerin, masonların, Nazi hükümetince düşman ilan edilen ailelerin evlerinden zorla alınan ve el konulan 'yozlaşmış sanat' eserlerinin çoğunu Almanya'da yabancı sanat koleksiyoncularına satarken, aralarında Çagall'ın "Yürüyüş", Picasso'nun "Çiftçi Ailesi", Emil Nolde'nin "Hamburg Limanı" gibi çok değerli resimler olan birçok eseri yok pahasına kendi satın alarak büyük bir servet edinmiş. 1943 yılında ise, Fransa'ya,

Sanat ticareti yapan Hildebrand Gurlitt

Cornelius Gurlitt

üstünde tamamen hukuka uygun olarak 9 bin Euro nakit bulunmuş, ancak şüphe çekmiş. Araştırmalar sonucunda Almanya'da ne bir sosyal güvenlik numarası, ne bir geliri, ne bir sağlık sigortası, ne bir emeklilik kaydı, ne de bir banka hesabı olmadığı, vergi vermediği ortaya çıkmış. Münih'teki evinde Kasım 2012 tarihinde bir arama yapılmış ve tarihi geçmiş binlerce konserve kutusunun gizlediği bir kapının arkasında, aralarında Ernst Barlach, Max Beckmann, Canaletto, Marc Chagall, Gustave Courbet, Eugène Delacroix, Otto Dix, Albrecht Dürer, Paul Klee, Oskar Kokoschka, Max Liebermann, Henri Matisse, Edvard Munch, Pablo Picasso, Pierre-Auguste Renoir, Auguste Rodin, Henri de Toulouse-Lautrec, Emil Nolde gibi resamlara ait 121 tane çerçevelenmiş, 1258 tane çerçevelenmemiş resim bulunmuş. Cornelius Gurlitt'in on yıllar boyunca devlete ve kimseye ihtiyaç duymadan, para gerektikçe bu sanat eserlerinin en bilinmeyenlerini müzayedelerde satarak yaşadığı anlaşılmış.

"Almanca Dersi"ndeki Sigg, Hildebrand ve Cornelius Gurlitt ve Emil Nolde... Hepsi benimle birlikte Frankfurt'taki müzede...

Romanda sözü geçen ressamın hikâyesinin, aslında Nazizm yıllarında resimlerine el konmuş, resim yapmasına yasak getirilmiş Emil Nolde'nin hikâyesi olduğunu öğrendiğimde Nazizmin parçalayıcı pençelerini sanata da uzattığını dehşet içinde öğrenmiştim. Çok gençtim...

Yalnız "Almanca Dersi" değil, daha birkaç ay önce dünya gündemine bomba gibi düşen Hildebrand ve oğlu Cornelius Gurlitt'in hikâyesi de...

Bir baba-oğul hikâyesi...

Büyükannesi Yahudi olan Hildebrand Gurlitt... İkinci Dünya Savaşından önce Zwickau'daki Kral Albert Müzesini beş yıl yönetmiş ve müzede çağdaş avangard sanatı desteklemiş. Kokoschka, Max Liebermann, Ernst Ludwig Kirchner, Otto Dix, Paul Klee, Kandinsky gibi ressamların eserlerini sergilemiş -1928 yılında bu müzede Emil Nolde de kişisel bir sergi açmış-

orada el konmuş, gasp edilmiş sanat eserlerinin baş alımcısı olarak göreve getirilmiş. Savaşın bitiminde Hildebrand Gurlitt Amerikalılar tarafından sorgulandığında bu sayede bir çok sanat eseri sahibi olduğunu reddetmiş, Dresden şehrinin bombalanması sırasında elindeki her şeyin yandığını söylemiş; ev hapsine alınsa da, sonradan serbest bırakılmış... 1945'ten sonra da sanat ticaretine devam eden 1956 yılında bir araba kazasında hayatını kaybeden Hildebrand Gurlitt'in mirası oğlu Cornelius Gurlitt'e kalmış.

Rolf Nikolaus Cornelius Gurlitt... 2010 yılının Eylül ayında Zürih'ten Münih'e gitmekte olan bir trende alışlagelmiş bir gümrük kontrolünde

1938. Sanat, Sanatçı, Politika''

Boyut olarak küçük ama anlam olarak çok büyük bir sergi. Ezber bozuyor... Serginin konusu Nazizm'de sanat dünyası... Sadece sanat ve sanatçıları değil o dönemdeki tüm sanat dünyasını, müze çalışanlarını, sanat eleştirmenlerini, sanat ticareti ile uğraşanları, müzayedecileri, sanat koleksiyoncularını mercek altına alıyor ve ezber bozuyor. Nazizmin sanat dünyasında 'yozlaşmış sanat' adı altında güttüğü yasakçı politikanın altında yatan birirçki gerçekleri gözler önüne seriyor, Nasyonal Sosyalist Almanya'nın sanat politikasının, çoğunun sandığı gibi yeni sanat akımlarının, ya da 'yozlaşmış sanat' olarak etiketlenen avangard sanatın yasaklanması

Zemin sağlam değil.
Kah gömülüyor kah sağlam basıyorsunuz.

olmadığını, asıl amacın sanat dünyasını tamamen Aryanlaştırmak olduğunu belgeliyor.

"1938 yılı Yahudi tarihinde felaketlerle dolu bir yıldır. Nasyonal Sosyalist Almanya'nın Avusturya'yı ilhakı ve Alman askerlerinin Ekim ayında Çekoslovakya'nın Sudetenland bölgesini işgal etmesiyle birçok Yahudi, Nasyonal Sosyalizmin ırçki rejiminin tutsağı olmuştu. 1938 Kasım ayı pogromları Almanya'da ve Avusturya'da yaşayan neredeyse tüm Yahudileri vurmuştu. Nazilerce uygulanan tüm şiddet halkın gözleri önünde ve halkın büyük bir çoğunluğunun katılımıyla gerçekleştiği için Alman halkı bir değişime uğramıştı. Alman halkı artık eski Alman halkı değildi" diyor

elimdeki sergi tanıtım kağıdı...

Frankfurt Untermainkai 14 numaralı Rothschild Binasındaki Frankfurt Yahudi Müzesinde Fritz Bauer Enstitüsü'nün katkılarıyla açılan sergiye ayak basar basmaz tuhaf bir dengesizlik duygusu kaplıyor içimi. Sanki ayağımın altından zemin kayıyormuş gibi bir duygu... Yere bakıyorum, hepsi farklı renk, boyut ve yapıda yan yana konmuş yer halılarıyla yamalı bohça misali kaplanmış yerler... Bembeyaz duvarlarla müthiş bir zıtlık... Her adımda başka bir yapıda ve renkte bir halıya basıyorum, kah içine gömülüyor, kah tahtaymışcasına üstüne sağlam basıyorum... Kendimi bir bataklıkta hissediyorum adeta... Ahlaki bir bataklığa hoş geldiniz diyen sergi beni Almanya'nın 'felaketten önceki felaket' yılı 1938'deki sanat dünyasında yaşatmaya başlıyor... Zemin sağlam değil...

5 Şubat 1938 günü Almanya'da yenilenen sanat ticareti kanununun metni karşılıyor beni. Kanunda yapılan 'küçük düzenleme'nin altı çizili: "Yahudi olmayan kişilerin yapabileceği" müzayedecilik... Hemen yanında ressam Max Slevogt'un yağlıboya tablosu: "Sanat eserleri müzayedecisi Yahudi Hugo Helbing'in 1928 yılında yönettiği açık arttırma"... Altında Hugo Helbing'in hayat hikâyesi... 1938 yılına kadar sadece Almanya'da değil İtalya, İsviçre, Belçika gibi ülkelerde de çok önemli sanat eserlerinin açık arttırmalarını düzenlemiş, sanat bilimi ve sanat ticareti hakkında aylık bir dergi

Sergi, Nasyonal Sosyalist Almanya'nın sanat politikasının, çoğunun sandığı gibi yeni sanat akımlarının, ya da 'yozlaşmış sanat' olarak etiketlenen avangard sanatın yasaklanması olmadığını, asıl amacın sanat dünyasını tamamen Aryanlaştırmak olduğunu belgeliyor.

çıkartarak uluslararası sanat dünyasına hizmet etmiş, sadece kendi müzayedelerinin kataloglarını değil aynı zamanda bilimsel monografileri de basan bir yayınevi kurmuş olan müzayedeci Hugo Helbing, Münih kentinin sanatsal yapısına yaptığı hizmetler için defalarca ödüllendirilmiş. 9 Kasım 1938 pogromunda, 75 yaşındayken Yahudi olduğu için evi basılmış, eşinin gözleri önünde SS'ler tarafından dövülmüş, ağır yaralanmış ve pogromdan iki gün sonra aldığı darbelerden dolayı ölmüş, bir gecede sanat dünyasından silinmiş. Ölümünden hemen sonra ailesine şirketinin kapatılması emredilmiş ve müzayedecilik lisansı, 1936 yılından beri bir müzayedecilik şirketi açarak bu günleri büyük bir iştahla bekleyen, Alman Sanat ve Antika Tacirleri Birliği eski başkanı Adolf Weinmüller'e devredilmiş. Sergide bir camının altında duran, ancak üç yıl önce gün ışığına çıkartılmış olan Weinmüller şirketinin kayıtlarında Gestapo'nun Weinmüller'e devamlı bir şekilde Yahudi ailelerin evlerinden gasp edilen sanat eserleri getirdiği belgeniyor.

Serginin odaları...

Serginin iki küratörü, Julia Voss ve Eva Atlan üç sanatçıya birer oda ayırmışlar: Lotte Laserstein, Elfriede Lohse-Waechtler ve Heinrich Ehmsen.

İlk oda, ressam Lotte Laserstein'in... "Nazilerin 'yozlaşmış' olarak nitelendirdikleri ve peşine düştükleri her sanatçı 'avangard' ya da 'modern' değildi, Berlin Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun Lotte Laserstein kesinlikle öyle değildi," diyor sergi katalogundaki yazı. Sanatçının duvarda asılı olan 1928 yılı yapımı 'Atölyemde' adlı yağlıboya resme bakıyorum. Hiçbir şekilde dışavurumcu ya da modern bir yapıt sayılması mümkün olmayan, tam aksine Yeni Gerçekçilik akımına uygun bir tablo gerçekten. Ama Nürnberg ırkçı yasalarına göre 'dörtte üç Yahudi' sayılan Laserstein'in Nazi rejiminin el koyduğu sanat dünyasında barınması mümkün değil... 1933 yılında sergi açması yasaklanmış, 1937'de resimleri 'yozlaşmış sanat' damgası

Müze müdürü ve küratörler

vurularak Berlin Müzesi'nden alınmış ve onlara el konmuş. Aynı yıl Stokholm'deki bir galeriden davet alan Laserstein, İsveç'e gitmiş, orada Trolle ailesinden aldığı portre siparişleriyle geçimini sağlamış ve bir daha Almanya'ya dönmemiş. Trolle ailesinin portreleri de sergide... Hatta köpeklerinin de... 1993 yılında yaşama veda eden Lotte Laserstein'in eserleri savaştan sonra da Almanya'da ilgi görmemiş. Bu sefer "yeter derecede modern olmadığı" gerekçesiyle (!)... 2003

yılında, savaşın bitiminden ancak 60 kadar yıl sonra, Lotte Laserstein'in birkaç eseri ilk kez Berlin'in "Saklı Müze"sinde sergilenmiş ve "Potsdamda Akşam" adlı tablosu nihayet 2010 yılında Yeni Berlin Ulusal Galerisi'nde yerini almış. İkinci oda dışavurumcu ressam Elfriede Lohse-Waechtler'e ait. Dar görüşlü orta sınıf bir ailenin kızı olan Waechtler 16 yaşında sanat eğitimine karşı çıkan baba evini terketmiş. Devamlı para sıkıntısı çeken, zaman zaman evsiz kalan, yaşam koşullarına dayanamadıkça sinir krizi geçiren Waechtler'i, ailesi, geçirdiği şiddetli bir sinir krizi nedeniyle 30'lu yılların başında Dresden'de bir kliniğe yatırmış. Şizofreni teşhisi konan Waechtler 1935 yılında bu klinikte zorla kısırlaştırılmış... Çiçekli kartpostallar boyayıp, üstlerine sevgi dolu metinler yazıp, bunları ailesine yollayarak kliniğin yaşamı tehdit eden sisteminden kurtulmaya çabalayan Waechtler 1940 yılında 13 bin ruhsal ve bedensel engellinin katledildiği T4 Ötanazi Harekatı çerçevesinde Pirna-Sonnenstein kampında gaz odasında öldürülmüş.

Lotte Laserstein

Lotte Laserstein'in otoportresi

Trolle Ailesinin portreleri
Lotte Laserstein

Elfriede Lohse-Waechter
otoportre

Elfriede Lohse-Waechter 1940 yılında 13 bin ruhsal ve bedensel engellinin katıldığı T4 Ötanazi Harekatı çerçevesinde Pirna-Sonnenstein kampında gaz odasında öldürüldü.

lamalarla duvarlara asılmış. 1938 yılında ise bu eserler Linz'te açık arttırmayla satılmış. Sanat dünyasından silinmek istenen Ehmsen, Nazi hükümetiyle tekrar yakınlaşınca eserleri 'yozlaşmış sanat' olmaktan çıkartılmış ve kendi savaş sırasında propaganda bölümüne bağlı ressam olarak çalışmış. 1964 yılında ölen Ehmsen'in hem 'infaz resimleri'nden hem de savaş dönemine ait ikişer resim sergide...

Elfriede Lohse-Waechter

Heinrich Ehmsen'in
bir tablosu

Elfriede Lohse-Waechter işçi, evsiz, hayat kadını portreleri ve yeraltı dünyası resimleri yapan çok parlak bir ressam. 1937 yılında Hamburg Müzesindeki eserlerine 'yozlaşmış sanat' olduğu gerekçesiyle el konmuş. Duvarda onun müthiş renkli, canlı tabloları asılı... Otto Dix'i, Kokoschka'yı, Egon Schiele'yi animsatan tablolar... Kırmızı elbiseli sigara içen hayat kadını, iki tane otoportre, Friedrichsberger kliniği portreleri (1929), işçi portreleri...

Üçüncü odada şaşırtan bir hikâye var. Ressam Heinrich Ehmsen'in hikâyesi... Nürnberg ırkçı kanunlarına göre tam bir ari olan Ehmsen'in 'rehinelerin öldürülmesi'ni betimlediği 'infaz resimleri' konu itibarıyla terör rejimine uygun bulunmadığı için müzelerden çıkartılarak el konmuş ve 1937 yılında propaganda bakanlığının hazırladığı 'yozlaşmış sanat' sergisinde aşağılayıcı açık-

'Yozlaşmış Sanat' Sergisine
giriş sırası

Werner Perners'in
'Alman Kader Savaşları' konulu kilimi

Ryggen 1938'de Naziler tarafından katledilen komünist Liselotte Hermann anısına dokuduğu kilimde Nazizme karşı düşüncelerini ifade ederken, Perners "Alman Kader Savaşları" konulu duvar halılarına gerçek bir Nazi olarak ırkçı düşüncelerini yansıtmış.

Farklı hikâyeler...

Serginin dikkat çeken bir köşesinde iki sanat eleştirmenin fotoğrafı var: Hikâyeleri çok farklı...

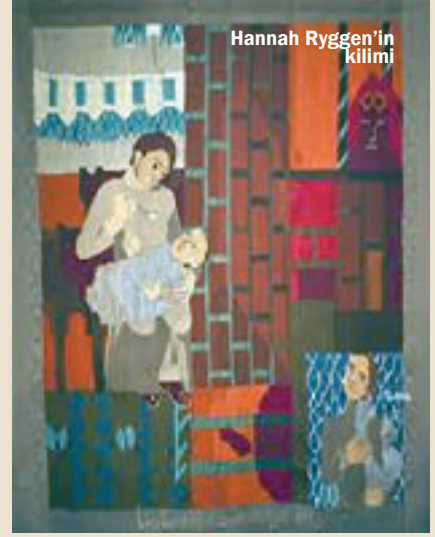
Yahudi olan Luise Straus-Ernst ve Bettina Feistel-Rohmeder... Luise Straus-Ernst, ressam Max Ernst'in ilk eşi. Gazetelere sanat tarihçisi olarak makaleler yazmış, Dadaist akımın yaratılmasında önemli bir payı olmuş. Çin porselenleri ve Asya sanatı konusunda uzmanlaşmış olan Luise Straus-Ernst, 30'lu yıllarda toplumsal politik konuları kaleme almaya başlamış. 1933

yılında evi aranınca, daha sonra Amerika'ya kaçmayı becerecek olan 13 yaşındaki oğlunu büyükbabasına bırakarak Paris'e kaçmış ve orada fotoğraf sanatçısı Fritz Neugass ile uluslararası gazeteler için makaleler hazırlamış. Luise Straus-Ernst 1944 yılında Gestapo tarafından yakalanarak önce Drancy'ye oradan da Auschwitz'e yollanmış, orada öldürülmüş.

Bettine Feistel-Rohmeder ise gençliğinde babası gibi koyu antisemit, Hitler iktidara gelince de ırkçı bir sanat tarihçisi. Nasyonal Sosyalist bir sanat dergisi olan "Das Bild" in

Hitler'in en çok
beğendiği
sanatçılardan biri:
Arno Breker

Hannah Ryggen'in
kilimi

yayın yönetmeni ve Alman Sanat Topluluğu'nun (DKG; Deutsche Kunstgesellschaft) kurucusu. Nasyonal Sosyalizm döneminde "Kültür Bolşevizminin Terörü Altında" başlığıyla yazdığı bir seri makalede Nasyonal Sosyalizmi övmüş, bu yüzden çok beğenilmiş ve desteklenmiş.

Savaşın sonu da nasyonalist görüşlerinden ödün vermemiş ve aynı görüşlerle 1951'de "Alman Sanat Birliği"ni (DKG; Deutsche Kunstgemeinschaft) kurmuş.

Başka bir duvarda sanatçı Hannah Ryggen ile Werner Perners'in kilimleri sergilenerek benzer bir karşıtlığın altı çizilmiş. Ryggen 1938'de Naziler tarafından katledilen komünist Liselotte Hermann anısına dokuduğu kilimde Nazizme karşı düşüncelerini ifade ederken, Perners "Alman Kader Savaşları" konulu duvar halılarına gerçek bir Nazi olarak ırkçı düşüncelerini yansıtmış.

Louise Strauss-Ernst
oğlu ile

Serginin bir diğer bölümünde Nasyonal Sosyalistlerin destekledikleri iki sanatçının eserleri yer alıyor: Heykeltıraş, grafik sanatçısı ve mimar Arno Breker ve ressam Werner Peiner... Hitler'in en çok beğendiği sanatçılardan ikisi... 1930'ların başından 1940'ların sonuna kadar inanılmaz fiyatlara alınıp satılan Breker'in heykelleri ve Peiner'in dışavurumculuğu andıran resimleri bugünkü sanat dünyasında pek değerli bulunmuyor. Sergi, Nasyonal Sosyalizm döneminde kültürün "Aryanlaştırılması"nın bir 'stil' değil bir ırkçılık meselesi olduğunu açıkça ortaya koyuyor.

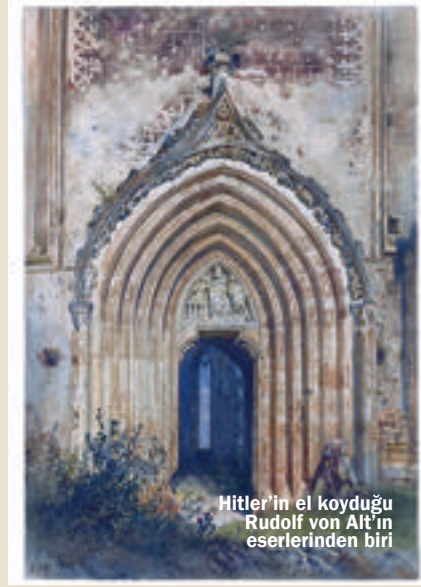
Final...

Serginin finali beni en çok etkileyen bölümü. Bir duvarında, Hitler'in ressam Rudolf von Alt'ın her resmine sahip olabilmek için giriştiği "Alt Harekatı"nın ("Alt-Aktion"), diğer duvarında ise Nazizm yıllarında müzelerin değişiminin anlatıldığı bölüm. "Alt Harekatı" Hitler'in çok beğendiği Rudolf von Alt'ın resimlerine el koyma hareketi... Yahudi sanat koleksiyoncularının evlerinden Rudolf von Alt'ın resimlerinin zorla alındığı, Rudolf von Alt'ın resimlerinden herhangi birine sahip olan kişinin resmi Hitler'e verilmek üzere Gestapo'ya teslim etmek zorunda bırakıldığı anlatılıyor belgelerle. Hitler bu sayede Alt'ın 800'den fazla suluboya resmini gasp etmiş (!)

Dar koridorun diğer duvarında bir Almanya-Avusturya haritası üzerinde hangi müzelerin gasp edilen eserlerle zenginleştirildiği ve/veya "yozlaşmış sanat" eserlerine el konulmasıyla fakirleştirildiği işaretlenmiş. Altında bir cam içinde sergilenen bir muhasebe defteri ile Nazizm yıllarında müzelerde çalışan Yahudilerin işten atıldıkları belgelerle sanat tarihçisi, 1906 yılından itibaren Frankfurt Staedel Sanat Enstitüsü'nün yöneticisi olan Georg Swarzenski'nin yaşam öyküsü örnek olarak verilmiş. 1938 yılında meslekten men edilen Swarzenski işten atılıp, ifadesi alınca vakit kaybetmeden Amerika'ya göç etmiş. Orada Princeton Üniversitesinde ders vermiş, 1956 yılında da emekliye ayrılanı kadar Boston Sanat Müzesi'nde Orta Çağ sanatı bölümünün küratörü

'Führervorbehalt' kanununa göre Hitler istediği tabloyu müze için seçebiliyordu

Hitler'in el koyduğu Rudolf von Alt'ın eserlerinden biri

olmuş, ve aynı yıl Frankfurt şehrinin Onur Plaketi'ni almış, ancak hiç bir zaman Frankfurt'a geri dönmemiş.

Ve serginin bu bölümünde çarpıcı bir bilgi: Hitler Avusturya'nın Linz şehrinde kurmayı planladığı, kendi adına açılacak müzeye (Führermuseum) eser toplamak için, kendisine, yağmalanan evlerden ve sanat galerilerinden çıkan sanat eserlerinin arasından istediklerini seçme önceliği tanıyan bir kanun çıkartmış... 'Führervorbehalt'... ve bu kanuna dayanarak, on binlerce sanat eserine el koymuş.

Sergiden sendeleyerek çıkıyorum...

Hitler Linz şehrinde kurmayı planladığı, kendi adına açılacak müzeye (Führermuseum) eser toplamak için, kendisine seçme önceliği tanıyan bir kanun çıkartmış

Yerler sağlam değil... Bugüne kadar Nasyonal Sosyalist Almanya'nın estetik kaygıları kriter alan bir kültür politikası güttüğünü, avangard akımın peşine düştüğünü, natüralist akımı desteklediğini sananlar için muhakkak gezilmesi gereken bir sergi... Sergi, sanat dünyasında yer alan çeşitli kesimlerin üzerinden Nasyonal Sosyalist Almanya'nın bio-ırkçı tutumuyla ne korkunç boyutta bir rant elde etmeye çalıştığını belgeliyor.

"Sanat dünyası 1938 yılında tamamen Aryanlaştırılmıştır ve etkileri günümüze kadar gelmektedir. Sergide sadece birkaç örnek vererek bu olgu belgelenmek istenmiştir. Bu yüzden örneğin 1933'ten çok önce antisemit görüşleri bilinen ancak dışavurumcu olduğu için resim yapması yasaklanan ve 1945 yılından sonra ırkçı görüşleri gizlenen Emil Nolde ve eserleri sadece katalogda yer almıştır, diyor serginin katalogundaki bir yazı. Konunun daha çok araştırılması gerektiğini vurgulayarak... ■

MISIR'DAN VARŞOVA'YA

Çiçeği burnunda İsrail Devleti'nin Meclisi Knesset, Büyük Savaşın bitiminden birkaç sene sonra, Şoa süreci içinde yaşamdan koparılan 6 milyon insan için bir anma günü tahsis etme kararı alır. "Yom Ha'Soa ve Ha'Gevura Felaketi ve Kahramanlığı Anma Günü" işte bu amaçla, 1953 yılında ilan edilir.

Ikinici Dünya Savaşı esas itibarı ile Nasyonal Sosyalist ideolojinin hayallerini yerine getirmek için, ince ince hesaplanarak, tezgâhlanarak çıkartıldı. Almanya, içine itildiği derin kuyudan çıkmalı, Birinci Dünya Savaşının enkazı altından sıyrılmalı, kendisine reva görülen

Versailles Anlaşması'nın maddelerini yerle bir etmeliydi. Alman halkı böylesi bir yükün altında yaşamaya mahkûm edilmeliydi. Avrupa'nın dört bir yanına dağılmış Almanca konuşan halklar tek bayrak ve tek yönetim altında birleşmeli, kendi uygarlıklarını oluşturmalı, ve bin yıl sürecek III. Reich kurulmalıydı.

USULCA VE DERİNDEN

Hitler ve arkadaşları bunun için yola çıktılar, ve çalışmalarını yavaş yavaş ve derinden, ilk başta kimseleri ürkütmeden adım adım yürüttüler. İlk aşamada, Versailles Anlaşması uyarınca silahsızlandırılan Ruhr bölgesine (Ren nehrinin batı yakası) askeri birlik ve mühimmat yerleştirdiler. Kimseden ses çıkmadı. Daha sonra, donanma yaşağını deldiler. Bu konuda Londra Hükümetini ikna edip, olurunu aldılar. Fransızlar tedirgin oldular, ancak renk vermediler.

Bir sonraki adım Avusturya'dır. Orada ciddi büyüklükte Almanca konuşan bir toplum vardır, ve toplumun önemli bir kısmı sinelerinden çıkmış Adolf Hitler'in söylemlerini alkışlamaktadır. Anschluss 1938'de gerçekleştiğinde kimse şaşırmaz. Hitler, Viyana'ya büyük bir kahraman olarak girer, Avusturya kan dökmeden resmen ilhak edilir. Londra ve Paris bunu yine sükûnetle karşılar. Neticede, Avusturya halkının çoğunluğu tarafından tercih ve kabul edilen bir durum söz konusu olmuştur.

Çekoslovakya'da Slovak liderlerin Çek Başbakanı'na karşı doldurulmaları ve Almanca konuşan Südet bölgesi üzerinde hak iddia edilmesi artık sınırları germeğe başlamıştı ki, Hitler Fransa ile İngiltere'yi Münih'te bir toplantıya çağırır. Başbakanlar Daladier ile Chamberlain'ı, muhtemelen karizması ile Südet bölgesinin ilhaki konusunda ikna eder. Ne Paris ne de Londra Hitler'in nerede duracağını artık kestirememektedir. Südet bölgesi kopartılır, Çeklerle Slovaklar birbirlerinden ayrılırlar. Artık Çekoslovakya dağılmış, bir hüküm kalmamıştır.

Aynı tasarruflar Baltık kıyılarında ve Danzig koridoru için seslendirilmeye başlar ki, işte orada savaşın pimi çekilir. Alman halkına yaşam alanı açmak, Ari ırkı yüceltmek, büyük Almanya'ya yol vermek için bir güç eksenini oluşturulur. Çoktan tasfiye edilmiş iç düşmanların yanında şimdi

Varşova Gettosu'nda Pesah gecesi

Getto'da kadınlar matza (hamursuz) üretiyor

sıra Hitler'i anlamayan ve Alman halkını köşeye sıkıştırmak için ant etmiş dış düşmanlara gelmiştir.

Bu güç ekseninin yanına Nasyonal Sosyalist ideoloji, bir de ırk eksenini monte eder. Ari ırkının kayıtsız şartsız üstünlüğü üzerine temellendirilen bu görüş eşcinselleri, genetik hastalığı olan insanları, Slavları, Romanları ve nihayetinde Yahudileri hedef alır.

ŞOA: BİR İNSANLIK TRAJEDİSİ

Ancak Elie Wiesel'in dediği gibi "Tüm kurbanlar Yahudi değildi

ancak tüm Yahudiler kurbandı." Dolayısı ile bu anlamda "Felaket – Şoa", Yahudilerin öznesi olduğu bir insanlık trajedisi olarak yaşanır ve belleklere kazınır.

Teokratik ve politik diktatörlüklerde, toplumun harcı yaratılan ortak düşmana karşı bir duvar oluşturmaktır. Nasyonal Sosyalizm, demokrasiye inanan, sistemini yüzde yüz lidere itaat etme üzerine kurmuş, dolayısı ile sorgulamayan temeller üzerinde yükselir. Bu, beraberinde zaman içinde toplumu teslim alacak irrasyonelliği, lidere kayıtsız şartsız teslim olmuş insan yığınlarını getirir. Irkçılığın, önce tecrit etmeyle başlayan, uzaklaştırmakla devam eden ve nihayetinde ortadan kaldırmayla son bulan gelişimini bu çerçevede incelemek gerekir. Peki, neden Yahudiler? Uluslararası komplo teorisinin odağına yerleştirilen ve Alman toplumunun en zayıf noktasını kaşımakta ustaca kullanılan Yahudi, esas itibarı ile bir günah keçisi, ya da bir figürandır. Geçmiş,

“

Pesah, Yehuda Maccabi ve askerlerine Romalılara direnmeleri için fırsat vermiştir. Tıpkı Ester'e, acımasız Haman'a karşı gelecek gücü verdiği gibi. Ve yine Pesah, 1943 yılının baharında, Varşova Gettosu'nda sıkışıp kalan Yahudi gençlerine de ilham kaynağı olmuştur.

”

yaşam şekli, hayatı algılayışı böylesi bir konuma oturtulması için gerekli tüm koşulları sağlar. Tarihin derinliklerinden bu yana Yahudi'nin ayak izlerini takip eden antisemitizm önce bireyleri sonra da toplumları teslim alır.

Neler yüklenmemiştir ki Yahudi'nin omuzlarına? 1919 Paris görüşmeleri esnasında Almanya'yı köşeye sıkıştıran odur. Anlaşmanın ağır maddelerini bir bir dikte eden de odur. Alman halkını ödeyemeyeceği kadar büyük bir tazminata mahkûm edilmesinde onun parmağı vardır. Onurlu Alman halkının aşağılanması, uygarlık önünde mahkûm edilmesi onun yüzünden olmuştur.

Büyük ekonomik buhrandan güçlü çıkan yine o olmuş ve insanlara nispet edercesine servetine servet katmıştır. Bolşevik ideali adeta bir virüs gibi sağlıklı toplumların benliğine sokmak istemektedir. Böylece etkisiz hale getireceği insan kitlelerini kolayca teslim alacaktır.

Mutsuzlukla yoğrulmuş ümitsizliğin kol gezdiği bir ortamda böylesi bir tablo elbette halkın dikkatini Yahudilere çekecek, toplumdaki ayrışmanın, güncel tabiri ile ötekileştirmenin ilk adımları böylece atılmış olacaktı. Almanya örneğinde, Nasyonal Sosyalist söylemi farklı kılan ise, yok etmeye yönelik bir düşmanlığa kadar gidilmesi olmuştur. Lider üzerinden topluma dayatılan kin ve nefretin boyutlarını gelin siz düşünün. Nice bilim adamı, avukat, savcı, hâkim, akademisyen, kısaca nice toplum kanaat önderi böylesi insanlık dışı duyguların esiri olmuşlar, kendilerini böylesi hastalıklı bir ideolojiye teslim etmişlerdir. Nice çocuk ve genç daha sevmeyi öğrenmeden, daha kendi gelecekleri hakkında fikir sahibi olmadan, Yahudiler hakkında atıp tutanları alkışlıyor, Führer'lerine gıpta ile bakıyorlardı. Nedenini bilmedikleri bir nefretin dümen suyuna gidiyor, meydanlarda Yahudilerin aleyhine

bağırıp çağırıyorlardı.

1942 yılında Berlin'in sık ve nezihtan banliyösü Wansee'de gerçekleştirilen toplantı ile başlatılan sistematik yok etme fiili sonunda hedeflenen 11 milyon Avrupa Yahudi'sinden 6 milyonu katledildi. Maddi olan her

“**Ayaklanmanın kendilerine verebileceği tek şey, özgürce ölme haklarını kullanmaktır. Geçmişleri ellerinden alınan bir avuç insan ancak bu şekilde onurunu miras bırakabilirdi.**”

şeyleri ellerinden alındı. Yetmedi, düşünceleri, hayalleri, geçmişleri ellerinden alındı. Anneler çocuklarından, eşler birbirlerinden ayrıldılar. Doğu Avrupa'da "Tek Kurşuna Tek Yahudi" taktiği işlerken, Ziklon B gazı ile zenginleştirilen Polonya ağırlıklı ölüm kamplarında, daha gelişmiş, daha ekonomik öldür-

me süreçleri geliştirildi. Naziler bir mühendislik harikası yarattılar. Naziler aynı zamanda bir muhasebe harikası da yarattılar. Tuttukları kayıtlarda kaç erkek, kaç kadın öldürüldü, bunu yazdılar. Kaç yaşında, kaç çocuk ne şekilde yok edildi, bunu da yazdılar. Naziler aynı zamanda tıbbi deneyler de yaptılar. İnsanları canlı canlı kobay olarak kullandılar. Genetik içerikli deneyleri tüyler ürpertici vahşete sahne oldu.

İnanılır gibi değil. 6 milyon insan böylece öldürüldü... Ve herkes seyretti...

DİRENİŞİN KODU

Knesset 1953'de aldığı kararla işte bu süreçte öldürülenleri yad etmek istedi. Ancak bu bir ağıt günü olmamalıydı, çünkü Yahudi geleneği yaşamı kutsar, ölümü değil. Dolayısı ile seçilen günde yalnız ölenler değil, direnenler de, yaşamlarının peşinden gidenler de anılmalıydı.

Pesah, Yahudi yaşantısının önemli bir bayramıdır. Esaretten çıkışı, özgürce kendi ayakları üzerinde durmayı ifade eder. Kendi kendine yaşamayı, iyiyi ve doğruyu kendi gözlemleri ile anlamlandırmayı ifade eder. Kendi ülkesini kurmayı, kendi başına hata yapmayı ve bu hatadan sıyrılmak için yine kendi başına çalışmayı söyler.

Pesah, Yehuda Maccabi ve askerlerine Romalılara direnmeleri için fırsat vermiştir. Tıpkı Ester'e, acımasız Haman'a karşı gelecek gücü verdiği gibi. Ve yine Pesah, 1943 yılının baharında, Varşova Gettosu'nda sıkışıp kalan Yahudi gençlerine de ilham kaynağı olmuştur.

19 Nisan 1943'te, Pesah Bayramı'nda, Getto'daki Yahudi gençleri, görüşlerine, önceki yaşam şekillerine bakmaksızın hepsi, Mila Sokağı 18 numaradan gelen işaret doğrultusunda, hayatı kendilerine cehenneme çevirenlere karşı ayaklanırlar. Holokost tarihinin en büyük başkaldırısıdır bu.

Nasıl bir beklenti ile böylesi bir ayaklanmayı hazırlamışlar ve hayata geçirmişlerdi? Elbette Gettodan çıkmayı, Almanları buralardan kovmayı ve yaşamlarına kaldıkları yerden devam etmeyi beklemiyorlardı.

Ayaklanmanın kendilerine verebileceği tek şey, özgürce ölme haklarını kullanmaktır. Geçmişleri ellerinden alınan bir avuç insan ancak bu şekilde onurunu miras bırakabilirdi.

Ve öyle de oldu. Son tahlilde, Varşova Gettosu isyanı, Yahudi halkının Bar Kohba'dan bu yana gerçekleştirdiği ilk silahlı duruştu. İşte bundan dolayıdır ki, bu özel gün, Yom Ha'Şoa, Varşova Gettosu Ayaklanması ile özdeşleştirilmiştir. Amacı yitip giden milyonların yanında, direniş gruplarına ya da Partizanlara katılarak, ya da bireysel pasif direniş eylemlerine girerek, kendi geleceklerine yön verme hakkını kullanmaya çalışanların kahramanlıklarını da anmaktır. ■

Levant

nişantaşı

Cafe & Restaurant

NİŞANTAŞI'NDA YEPYENİ BİR YEME İÇME KÜLTÜRÜ..

2013 Şubat ayında misafirlerine kapılarını açan Levant Nişantaşı, doğu akdeniz kültüründen özgün lezzetler sunmaktadır. Akdeniz kıyılarının renkli dünyalarından hafif lezzetleri barındıran Levant mutfağında, Hatay'dan, Beyrut'tan, İtalya'dan çeşitli tadlar bulabilme imkanınız vardır. Mutfaktaki ustalanımızın sihirli dokunuşlarıyla yarattığı yemekler, mekanın renkli, ferah ve sıcak dokusuyla bütünleşmektedir. Rengarenk çiçekler ve ağaçlarla dekore edilmiş bahçesi dahil olmak üzere 85 kişilik oturma kapasitesi olan restoranın, çok özel davetleriniz için bir de şömineli 15 kişilik VIP salonu mevcuttur. Sıcak atmosferi ve menü çeşitliliğiyle her türlü şirket toplantısı, doğum günü, konsept parti ve bez kesme (faşadura) törenleri için uygundur. Nişantaşı trafiğine girmeden kolayca erişebileceğiniz mekanımızda Vale hizmeti mevcuttur.

EĞLENCENİN DEĞİŞMEZ ADRESİ

“Tektekçi’ye uğramadan olmaz!”

Gece dışarı çıkmadan önce, “Tektekçi’ye uğramak ve iki shot atmak” da planlarınız arasında. Tektekçi’ye geldiğiniz anda sayısız kokteyl, neşeli müzikler ve mekanın enerjisi sizi kucaklıyor. Uğramışken kalmaya karar veriyorsunuz ve gece eğlencenizin baş aktörü Tektekçi oluveriyor.

Herkes'e göre bir shot!

Tektekçi'nin baş döndürücü menüsünde farklı kategorilere ayrılmış ve taze meyveler kullanılarak hazırlanan 150'den fazla kokteyl tarifi mevcut. Ne istediğinizi, ne sevdiğinizi biliyorsanız bu kadar çok çeşidin arasından kendi damak tadınıza uygun olanı seçmek çok da zor değil. Tatlı, ekşi, tatlı-ekşi, sert, tatlı-sert, acı, frozen gibi ana başlıklar shot kokteylin tadını belirlemek açısından çokça yardımcı oluyor. Kararsızlar ise seçimi Tektekçi'nin deneyimli ve menüyü gözü kapalı sayabilecek personeline bırakıyor. Kokteyller öyle farklı biçimlerde karşınıza çıkıyor ki, Tektekçi'nin sizi nasıl olup da her seferinde böyle şaşırttığını merak ediyorsunuz. Şıngıllar, reçel kavanozları, penisilin şişelerin, deney tüpleri, laboratuvar gereçleri, snowboard veya raketler üzerine sıralanan shot bardakları... Serviste insanın aklına gelebilecek her türlü eşya kullanılıyor. Eğlenceyi beşle çarpıp kendi arasında paylaşmak isteyen kalabalık gruplara tavsiye, birbirinden lezzetli dev huniler!

Ahşap-demir karışımı renkli dekoru ve şaşırtıcı sunumlarıyla Tektekçi, Ankara'nın en canlı sokaklarından birine mevsime göre değişen dinamik menüsüyle ayrı bir tat katıyor.

Tektekçi Bebek'in terasındaysa renkli shot'lara boğaz havası eşlik ediyor. Hatta Bebek sakinlerine rahatsızlık vermemek için silent disco özelliği Alaçatı'dan sonra, gece geç saatlere kadar Bebek'in terasında da eğlenceyi sürdürüyor. Minyatür bir limon ve mandalina ağacı bile bulabilirsiniz.

Tektekçi'nin son sürprizi ise açılışı Nisan 2014'te yapılacak olan ve İzmir gece hayatını farklılaştıracağı şimdiden hissedilen Tektekçi İzmir.

ENERJİSİ TÜKENMEYEN BAR : #tektekiheryerde

Tektekçi'nin enerjisi tükenmek bilmiyor. Haftanın herhangi bir günü istediğiniz Tektekçi'ye gidebilirsiniz ama istediğiniz bir anda, Tektekçi size de gelebilir. Özel etkinlikler, organizasyonlar, davetler ve düğünlerde, önceden bizzat deneyerek seçeceğiniz shot'lar, farklı ve ilginç sunumlarla özel gününüze renk katmaya hazır. Kaç kişi olursanız olun, nerede olursanız olun, Tektekçi'nin #tektekiheryerde felsefesiyle, eğlence herkesin ayağına geliyor!

BEYOĞLU, ALAÇATI, ANKARA, BEBEK VE... ŞİMDİ KARŞINIZDA İZMİR!

Tektekçi barlarında aynı kokteyller servis edilse de, her barın kendine has özellikleri bulunuyor. Hava nasıl olursa olsun, Beyoğlu'nda her gün rengarenk bir sokak festivali yaşanıyor. Sadece shot'lar değil, personel, müzikler, ziyaretçiler de rengarenk! Hafta içi salı günleri indie & rock geceleri, çarşamba günleri ise "Rock the Shot" adlı Türkçe rock gecelerine ayrılmış. Alaçatı limon ağaçlarının altında yaz geceleri frozen shot kokteyllerle serinliyor. Geçtiğimiz yaz, Tektekçi Alaçatı, belediyenin yüksek ses düzenlemelerine alternatif olarak, kulağa servis müzikle eğlencesi silent disco ile yaratıcı bir yeniliğe imza attı.

www.tektekci.com.tr

HANNAH ARENDT'İN

ADOLF EICHMANN'A İTİRAZI

Elli yıl önce yazar ve felsefeci Hannah Arendt, Holokost'un organizasyonundaki en etkin kişilerden biri olan Adolf Eichmann'ın yargılanma sürecini sonuna kadar izlemiştir. Arendt, yargılama esnasında o zamandan beri entelektüel bir klişeye dönüşen "kötülüğün sıradanlığı" ifadesini ortaya atmıştır. Hannah Arendt gerçekten ne demek istemişti?

Arendt, kötülüğün sıradan olduğunu veya Eichmann ve yandaşlarının sıradan bir suç işlediklerini elbette kastetmiyordu. Aslında suçun benzersiz değilse bile özgün olduğunu ve sonucu itibarıyla, hukuki muhakemenin kendisine yeni bir yaklaşımı gerektirdiğini düşünüyordu.

Arendt'in hukuki muhakemeye yönelik üstünde durduğu iki itirazı ve sonra daha genel olarak ahlâk felsefesine yönelik bir itirazı vardı. İlk problem, hukuki muhakemenin amacıydı. Mahkemeler Eichmann'ın mahkum edilmesi için soykırım suçunu gerçekleştirmeyi amaçladığını ispatlamak zorunda mıydı? Arendt, Eichmann'ın işlemekte olduğu suç üzerinde düşünmediği takdirde "kötü niyeti"nin pekala olmamış olabileceğini iddia ediyordu.

Arendt, Eichmann'ın bilinçsiz bir şekilde hareket ettiğini düşünmüyordu fakat "düşünme" teriminin rasyonelitenin daha yansıtıcı bir biçimi için kullanılmasını ileri sürüyordu.

Arendt, tarihsel öznenin yeni bir biçiminin, insanların politika yaptığı fakat alışıldık anlamda "kötü niyete" artık sahip olmadığı Nasyonel Sosyalizm ile

**"Kötülüğün Sıradanlığı"
eserinde Arendt, ahlâki
sorumluluk hakkındaki
yerleşik fikirlerin yeniden
düşünüldüğünü istemiştir.**

birlikte mümkün olup olmadığını merak ediyordu. Onun görüşünde "kötü niyete" sahip olmak, kendi yaşamı ve düşüncesi başkalarının hayatı ve düşüncesine bağlı olan politik bir varlığın kendi eylemi hakkında yansıtıcı bir biçimde düşünmesiydi. Bu yüzden, bu ilk aşamada "sıradan"laşan şeyin bizzat düşünmemek olduğundan kuşku duydu. Bu durum hiçbir suretle sıradan değildi, fakat benzersiz, şok edici ve yanlıştı.

Arendt, Nazi soykırımında benzersiz olanın ne olduğunu, istisnai davayı İsrail'in lehine kanıtlamak için değil, Yahudilerin, Çingenelerin, eşcinsellerin, komünistlerin, engellilerin ve hastaların öldürülmesini onaylayan insanlığa karşı işlenmiş bir suçun anlamak için Eichmann hakkında yazıyordu. Düşünmemek gibi, düşünmeyi mümkün kılan zorunluluğu ve değeri düşünmemek bir hataydı, bu nedenle tüm nüfusun öldürülmesi ve yerinden edilmesi sadece belirli gruplara değil, insanlığın tümüne yönelik bir saldırıydı. Sonuç olarak, Arendt sadece kendi halkı adına Eichmann'ı yargılayan belirli bir ulus devletine karşı çıktı.

Arendt'e göre, insanlığa karşı suçları kavram-sallaştırmak ve düzenlemek bu tarihsel safhada gerekli hale geldi. Bu, uluslararası hukukun yeni yapılarını oluşturmaya yönelik bir yükümlülüğe işaret etmekteydi. Dolayısıyla insanlığa karşı bir suç bazı bakımlardan "sıradan" hale gelmişse bu kesinlikle yeterli derecede adı konmaksızın ve karşı çıkılmaksızın suçun gündelik bir biçimde, sistematik olarak işlenmesinden kaynaklanmaktaydı. Arendt, bir anlamda insanlığa karşı bir suçun "sıradan" olarak adlandırarak, ahlâki sorgulama ve politik protesto ve direniş olmaksızın suçlular için suçun kabul edilebilir, rutin ve uygulanan hale gelen biçimine dikkat çekmeye çalışıyordu.

Arendt, hali hazırdaki hukuki amacın ve ulusal ceza mahkemeleri kavramlarının Nazilerin suçlarını anlama ve hüküm verme görevine elverişli olmadıklarını düşünüyordu. Bu, Arendt'in Nazizmin düşünmeye karşı bir saldırı gerçekleştirdiğini düşünmesinden de kaynaklanıyordu. Arendt'in görüşü, ilk elde felsefenin yerini ve rolünü soykırım kararında arttırmaktaydı ve hem düşünme yetisini hem de açık uçlu çoğulcu evrensel bir toplumun haklarını soykırıma karşı korumayı garanti edeceğine inandığı politik ve hukuki yeni bir düşünce biçimini gerektiriyordu.

Şaşılacak derecede sıradalaşan şey düşünmemektir. Aslında bir noktada düşünmemek kesinlikle Eichmann'ın işlediği suçun ismidir. Eichmann'ın korkunç suçunu tasvir etmek için bunun ilk bakışta inanılmaz bir yöntem olduğunu düşünebiliriz fakat Arendt'e göre düşünmemenin sonucu soykırımla ilgilidir veya elbette olabilir.

Şüphesiz görünürde naif böyle bir iddiaya karşı ilk tepki, Arendt'in düşünmenin gücünü abartmış olduğu veya bu isme uyan derin düşüncenin, içsel konuşma ve sessiz konuşmanın çeşitli biçimlerine tekabül etmeyen yüksek

normatif düşünmenin tanımına dayanmamış olduğu yönünde olabilir.

Aslında Arendt'in Eichmann'ı suçlaması doğru düşünmenin ortadan kaybolduğu tarihi dünyanın insanın ötesine ulaştı ve sonuç olarak insanlığa karşı suçlar giderek artan bir şekilde "düşünülebilir" hale geldi. Düşünmenin bozulması halkın sistematik öldürülmesiyle el ele yürüdü.

Arendt'in Eichmann'ın temel suçunu adlandırmanın bir yolu olarak düşünme yetisinin yokluğuna odaklanmasına rağmen İsrail mahkemelerinin yeterince iyi düşünmediğini düşünmediği de açıktır ve Arendt İsrail mahkemelerinin yargılama usulüne ilişkin bir dizi reform önermeyi amaçlamıştır. Arendt, yargılama sonucunda verilen nihai hükümle hemfikir olmasına, bir başka deyişle Eichmann'ın ölüme mahkum edilmesi gerektiğini düşünmesine rağmen yargılamada ortaya konulan muhakeme ve yargılamanın şekline itiraz ediyordu. Arendt yargılamanın Eichmann'ın gerçekleştirdiği soykırım politikasını oluşturmayı içeren eylemlerine odaklanması gerektiğini düşünüyordu.

Arendt kendinden önceki hukuk felsefecisi Yosel Rogat gibi anti-semitizmin geçmişinin veya Almanya'daki anti-semitizmin özgüllüğünün dahi yargılanabileceğini düşünmüyordu. Eichmann'ın eylemine bir günah keçisi olarak karşı çıkmaktaydı. İsrail'in kendi yasal otoritesini ve isteklerini kabul ettirmek ve meşrulaştırmak için yargılamada kullandığı bazı hususları eleştiriyordu. Duruşmaların Eichmann'ı ve eylemlerini anlamak için yetersiz kaldığını düşünüyordu. Eichmann ya Naziliğin tümünü ve her Naziyi temsil eder bir biçimde gösterildi ya da Eichmann'a son derece patolojik bir birey gözüyle bakıldı. Bu iki yorumun temel olarak çatışma içinde olduğu savcılara önemli gibi görünmüyordu. Yargılamanın kolektif suç kavramı fikrinin bir eleştirisini fakat aynı zamanda diktatör bir yönetim altında ahlâki sorumluluğun tarihsel olarak belirli zorlukları üzerinde daha kapsamlı bir kınamayı gerekli kıldığını düşünüyordu. Aslında Arendt'in Eichmann'ı suçladığı şey pozitif hukuku eleştirmemesiydi, yani hukuk ve politikanın kendisine empoze ettiği koşullarla arasına mesafe koyamayıştıydı, bir başka deyişle Eichmann'ı itaat etmekle, eleştirel mesafe eksikliğiyle veya düşünmemekle suçlamaktaydı.

Ancak Arendt Eichmann'ı, bundan daha çok düşünmenin soykırımsal amaçlarla bölünemeyen veya yok edilemeyen bir sosyallik veya çoğunluktaki birey anlamına geldiğini idrak etmemesi sebebiyle de suçlamaktaydı. Onun görüşünde düşünmeyen bir insan soykırımı planlayabilir veya gerçekleştirebilirdi. Elbette insanlar Eichmann gibi bu tip düşüncelere sahip olabilir, soykırımla ilgili politikayı hazırlayabilir ve uygulayabilirler fakat Arendt'e göre bu tip öngörülere düşünme denemez. Düşünmenin "Biz" in bir parçası olarak her bir "Ben" in düşünmesini nasıl kapsadığını sorabiliriz. Öyle ki, insan yaşamının çoğunluğunun bir bölümünü yok etmek, bu çoğunluğa esasen bağ-

**"Arendt.
insanlığa karşı bir
suçu "sıradan" olarak
adlandırarak. suçlular
için suçun kabul
edilebilir. biçimine
dikkat çekmeye
çalışıyordu."**

lanmış olduğu anlaşılan birinin sadece kendisini yok etmesi değil, bizzat düşünmenin kendisinin gerçek koşullarını yok etmektir.

Birçok soru sorulabilir: Düşünme psikolojik bir süreç olarak mı anlaşılmalıdır veya aslında tam anlamıyla tasvir edilebilen bir şey midir? veya Arendt'in anlayışında düşünme her zaman bir tür muhakeme pratiği midir? ve bu nedenle mi normatif bir uygulamada ifade edilmektedir? Düşünen "Ben" "Biz" in bir parçasıysa ve düşünen "Ben" bu "Biz" i desteklemeye kendini adanmışsa "Ben" ve "Biz" arasındaki ilişkiyi nasıl anlarız? Düşünme politikayı ve özellikle pozitif hukukla hassas ilişkiyi düzenleyen normlar için hangi belirli etkileri ifade etmektedir?

Arendt'in Eichmann hakkındaki kitabı son derece tartışmalı. Ancak Arendt'in sadece İsrail mahkemelerine değil, mahkemelerin Eichmann'a ölüm cezası hükmünü verdikleri usûle de itiraz ediyor olmasından belli ki bahsetmeye değer. Arendt, Eichmann'ı suç teşkil eden bir dizi yasayı hazırladığı ve bu yasalara itaat ettiği için de eleştirmektedir.

Eichmann hakkındaki kitabının retorik özelliklerinden biri, Arendt'in çoğu kez Eichmann'ın kendisiyle bir tartışmaya girişmesidir. Çoğunlukla yargılama ve üçüncü kişi olarak Eichmann hakkında rapor verir fakat Eichmann'ı duruşmada değil, kitabında doğrudan doğruya irdelediği anlar vardır. Böyle bir an, Eichmann'ın nihai çözümü uygularken itaat ettiğini ve bu özel ahlaki ilkeyi Kant okumalarından elde ettiğini iddia ettiğinde ortaya çıkmıştır.

Böyle bir anın Arendt için iki açıdan nasıl inanılmaz olduğunu tasavvur edebiliriz. Eichmann'ın nihai çözüm için emirleri hazırlaması ve uygulaması şüphesiz yeterince vahim. Ancak Eichmann'ın yaptığı gibi Nazi yönetimine itaati de dahil olmak üzere tüm yaşamını Kantçı ahlâki ilkelere göre yaşadığını söylemek çok fazlaydı. Eichmann, Kantçılığın kendine ait yorumunu açıklama gayretiyle "görev" kavramına başvurmuştur. Arendt, "Körü körüne itaati inkâr eden Kant'ın ahlâk felsefesinin insanın muhakeme yeteneğiyle çok yakından ilişkili olması nedeniyle bunun görünüşte şoke edici ve akıl almaz olduğunu" ifade eder.

Eichmann, Kantçı fikirlerini açıkladıkça kendisiyle çelişkiye düşer. Eichmann bir yandan fikirlerine açıklık getirir: "Kant hakkındaki sözlerimle irademin ilkesinin her zaman temel kanunların ilkesi haline gelebilecek şekilde olması gerektiğini kastediyordum." Böyle olduğu halde, nihai çözümü yerine getirme göreviyle görevlendirilir görevlendirilmez Kantçı ilkelere göre yaşamaya son verdiğini ikrar eder. Arendt, Eichmann'ın kişisel açıklamasını yeniden düzenler: "Artık kendi eylemlerinin hakimi değildi ve ... herhangi bir şeyi değiştirmeye muktedir değildi."

Eichmann karışık izahatının tam ortasında Hitler'in tasdik

ettiği veya Hitler'in kendisinin hareket edeceği şekilde hareket edilmeliydi şeklindeki kesin emri yeniden formüle eder. Arendt, doğrudan sözlü bir itiraz yapıyor muşcasına Eichmann'a hızlı bir cevaba cevap verir: "Şüphesiz Kant böyle bir şeyi söylemeyi hiçbir zaman amaçlamamıştır. Aksine ona göre, eyleme başladığında her insan bir yasa-koyucudur. İnsan "pratik aklını" kullanarak hukukun ilkesi olabilecek ve olması gereken ilkeleri bulmuştur."

Arendt, Eichmann'daki pratik akıl ve itaat arasındaki bu ayrımı 1963 yılında Kudüs'te yapmış ve yedi yıl sonra New York'ta Çağdaş Sosyal Bilimler Fakültesi'nde Kant'ın siyaset felsefesi hakkındaki etkileyici dersler silsilesine başlamıştır. Bir bakıma Arendt'in irade, muhakeme ve sorumluluk hakkındaki çalışması da dâhil olmak üzere bir sonraki çalışmasının büyük bölümünü Kant'ın doğru okunması hakkında Eichmann'la uzun bir tartışma olarak, Kant'ı Nazi yorumundan kurtarmaya ve eleştirmeksizin bir ceza yasasını ve faşist bir rejimi destekleyen itaat kavramlarına karşı Kant'ın kitabının dayanaklarını tamamen mobilize etmeye yönelik gayretli bir çaba olarak anlayabiliriz.

Diğer şeylerin yanı sıra Nasyonal Sosyalizminin köklerini Alman kültür ve düşüncesinde bulmak isteyenlere karşı Yahudiler ve Alman felsefesi arasındaki ilişkiyi savunmaya çalıştığı için Arendt'in yaklaşımı birçok bakımdan yeterince şaşırtıcı. Arendt'in görüşü, Yahudilerin kendilerini Filistin'e götürecek herhangi bir Siyonist projeden daha fazla Almanya'da koruma ve kültürel aidiyet bulacaklarını 20. yüzyılın ilk yarısında trajik bir şekilde savunan Hermann Cohen'inkini anımsatıyor.

Cohen, ulus devletlerin her ikisine alternatif teşkil edebilecek enternasyonalist veya global modelleri dikkate almaktan daha ziyade evrenselliğin Alman felsefesine ait olduğunu düşünüyordu. Arendt Cohen'in naifliğine

sahip değildi ve ulus devletin önemli bir eleştirisini savunuyordu. Cohen'in projesini, yeni bir toplum ve siyaset felsefesinde yeniden geliştiriyordu. Kant'a tamamen bağlı kalmak veya daha doğrusu onu gerçek manada çağdaş toplum ve siyaset felsefesi için yeniden formüle etmek Eichmann ve onun destekçilerini durdurabilirdi veya Arendt'in Kudüs'te izlediği yargılamadan daha farklı bir yargılamaya neden olabilirdi ve New York'a beraberinde getirmeye çalıştığı türden bir Alman-Yahudi felsefi işbirliğine yararlı olabilirdi. Sıradanlaşan düşünmeye yönelik saldırıydı ve onun için bizzat bu yıkıcı ve önemliydi. Şüphesiz bizim için kayda değer olan Arendt'in sadece felsefenin milyonlarca yaşamı kurtarabileceğine yönelik inancıydı. ■

* "theguardian.com" da yayımlanan makale (29.08.2011), Prof. Dr. Judith Butler'ın 21.01.2014 tarihli izni ile Türkçe'ye çevrilmiştir.
** Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Genel Kamu Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

Ege'nin Muhteşem Eğlencesi

pylos
greek tavern

Seçkin Lezzetleri Eşliğinde
Artık Göktürk'te...

Balık Restaurant

*Lezzete, eğlenceye ve mekânın şıklığına önem verenlerseniz,
zengin balık - meze menüsü ve kalitesiyle **PYLOS Greek Tavern**
tam size göre!*

Farklı gecelerde **Yani Kordomenidis** ve **Birsun Gün**
GRUP SAMOS, MAI & PANO ile Keyifli anlar

Pylos Greek Tavern
Mesa Studio Plaza AVM, İstanbul Caddesi
No: 42, Dk: 31, Teras Katı, Göktürk – Kemerburgaz
T: (0212) 322 12 03 -322 34 39 -(0532) 768 32 33

ANI

Viktor APALAÇI

49 yıl

CANNES FİLM FESTİVALLERİ ANILARI

GERİDE KALDI

Hobisi olmayan insanın hayatında bazı şeylerin eksik kaldığını düşünürüm. Benim hobim sinema. Sinema bana sayısız dost ve statü kazandırdı. Cannes Film Festivallerindeki yarım asra yaklaşan serüvenimin arkasında birçok anı bıraktı. Bu yazımda sizlerle bu anılardan birkaçını paylaşmak istiyorum.

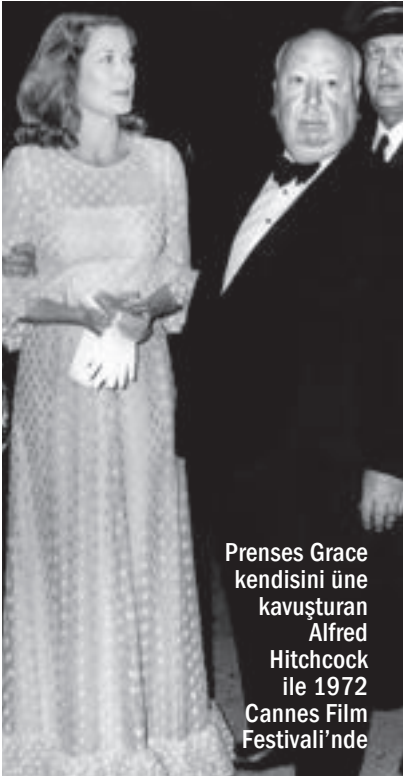

Viktor Apalacı 1969
Cannes Film Festivali'nde
Costa Gavras ile

Cannes'a her yıl festivalin başlama tarihinden bir gün önce giderim. Fransız Riviera'sının bu şirin kasabasında fırtınadan önceki sükûnetini yaşamayı çok severim. Başlama vuruşundan önce, basın için hazırlanan dokümantasyonu incelemek, Fransız basınının verdiği festival eklerinde tüyolar aramak, keyifli bir uğraştır. Günlük etkinliklerin programları önceden hazırlanacaktır, zira festival karmaşasında buna vakit bulmak pek mümkün olmayacaktır. Cannes Film Festivalleri, Olimpiyatlardan sonra, dünyada görsel ve yazılı basının en fazla katılımı izlediği bir etkinlik... Dünya sinemasının kalbi Mayıs aylarında Cannes'da atar. Cannes'ın 73.300 kişilik nüfusu Film Festivali süresinde 200 bine çıkar. Festivali hazırlayan organizasyon komitesine bağlı çalışanların sayısı 850 kişi. Festivali izlemek üzere Cannes'a gelen medya mensuplarının sayısı geçen yıl 4.600'e ulaştı. Festivale katılan filmlerin sayısı, akredite gaze-

tecilerin sayısı sürekli artıyor. Festival Sarayı'nın ikişer bin kapasiteli salonları yetersiz kalıyor. Verimli bir festival geçirmenin yolu, günlerce evvel programdaki etkinlikleri dikkatlice araştırıp, B planları da içeren, günlük düzenlemeleri titizlikle hazırlamaktan geçer. Her yıl Mayıs'ın ikinci haftasında gerçekleşen Cannes Film Festivalini izlemek için gittiğim Nice Havaalanında, 40 yıllık arkadaşım Robert Allard'ı beni bekler bulurum. Festivalin son günü beni Cannes'dan havaalanına hep o götürür. Cannes'da yaşayan Sylvie - Robert Allard ailesinin, otuz kusur yıldır büyümelerini izlediğim çocukları Romain ile Julia'nın sağlam tahsil hayatlarının ardından, iyi yerlere gelmiş olmaları bana keyif veriyor. Onlarla festival süresince soframı paylaşmak, festival kalabalığından kaçıp civar kasabalara geziler yapmak vazgeçemeyeceğim alışkanlıklardır. Festival Sarayı'na 3 dakika mesafedeki otelim rezervasyonunu, hep bir yıl öncesinden, otelin sempatik Hollanda'lı baba - oğul sahiplerine yaptırım.

Viktor, prensese hiç yüz vermiyor

Prensese Grace kendisini üne kavuşturan Alfred Hitchcock ile 1972 Cannes Film Festivali'nde

Grace Kelly-Cary Grant "Kelepçeli Aşık" filmi için Cannes'da

• EVLİLİĞİNİ BİRAZ DA HITCHCOCK'A BOĞLU

KIRMIZI HALIDA BİR PRENSES

Monako Prensesi Grace'i ben ilk kez 1966 yılında, eski Festival Sarayı'nda yapılan bir galada gördüm. Yanında eşi Prens Rainier yoktu. O yıl 37 yaşında olan prensese, duru güzelliği, sadeliği ve asaletiyle göz kamaştırıyordu.

Kendisini birkaç gün sonra Monako Sarayı'nda yapılan, basına açık resepsiyonda ikinci kez gördüm. Yanında bu kez yakışıklı kocası Prens Rainier vardı. Hiç unutmuyorum, Cannes'dan Montecarlo'ya gidişim foto muhabiri Zozo Toledo sayesinde olmuştu. Monaco Sarayı'ndaki resepsiyondan haberdar olmuş, Cannes'da benden daha kıdemli olan Zozo'dan bizleri oraya götürecek bir araba bulmasını istemiştim. Ladino konuştuğu için herkesin İspanyol fotoğrafçı olarak tanıdığı, güler yüzlü, sempatik Zozo Toledo, nazını geçirdiği bir Fransız meslektaşının arabasıyla Montecarlo'ya gitmemizi sağlamıştı.

Üçümüz zengin kraliyet büfesinden, şampanya eşliğinde tıka basa tıkindıktan sonra, prens ve prensesin geceye katılmasını beklemiştik. Renkli bir geceyi geride bırakıp Cannes'taki otelime döndüğümde gün ağarmak üzereydi. Kısa bir uykudan sonra, otelim Bleu Rivage'dan iki blok ötedeki (eski) Festival Sarayı'na sabahın ilk yarışma filmi için gitmiştim.

Monako Prensesi Grace, Cannes Film Festivali'nden ilgisini hiç esirgemedi. 1965'te John Fitzgerald Kennedy anısına yapılan ve yarışma dışı gösterilen belge-

selin prömiyerinde hazır bulundu. Prens Rainier ile tanışmasında, prensese olarak yazgısının değişmesinde rol oynayan Alfred Hitchcock'un 1962, yılında kendisine "Marnie" filminde oynaması için yaptığı teklifi reddetti.

Ancak 1980'de Cannes Film Festivali Organizasyon Komitesinin tertiplelediği "Alfred Hitchcock'ın sanatına saygı" gecesinde, kendisini şöhrete kavuşturan ustasının ölüm yılındaki bu etkinliğinde yer almak üzere Cannes'a geldi.

1929 yılında Philadelphia'da orta halli bir ailenin kızı olarak dünyaya gelen Grace Kelly'nin, sinema kariyerinin en canlı döneminde, 1955'te film çevirmek üzere gittiği Fransız Rivierası'nda yazgısı değişti.

Soyduğu evlerin çatılarından kaçmayı adet edinen bir mücevher hırsızının (Cary Grant) öyküsünü anlatan "Kelepçeli Aşık/ To Catch A Thief" in bazı sahnelerini çekmek için Fransız Rivierası'nda bulunan, Hitchcock filminin baş artisti Grace Kelly, bir resepsiyonda dönemin bekar prenslerinden Rainier ile tanıştı.

Bir yıl önce George Seaton'un "Taşralı Kız / The Country Girl" filmiyle 1954'ün

Prenses Grace 1982 Festivali'nde Festival Sarayı'na girerken

"Easy Rider" filminin çiçeği burnunda aktörü Jack Nicholson, Peter Fonda (sağda) ve Mylène Demangeot ile

BİR FENOMEN

ÖNLENEMEZ YÜKSELİŞİ İLE

JACK NICHOLSON

Robert de Niro'dan sonra, son 50 yılın en iyi karakter oyuncusu olan Jack Nicholson Amerikan Yeni Dalga akımına öncülük eden Denis Hopper'ın "Easy Rider" filminde ikinci derecede bir rolü vardır. Başrolleri Henry Fonda'nın oğlu Peter Fonda ile filmin yönetme-

ni Denis Hopper paylaşırlarken, Jack Nicholson bir taşra avukatını oynuyordu. Luchino Visconti başkanlığındaki jüriden "İlk Eser Ödülü"nü kazanan film Cannes Film Festivali'nin parlattığı olay filminden biriydi.

"Easy Rider"ın üç erkek oyuncusu arasında en büyük hamleyi Jack Nicholson yaptı. Kendisini sayısız kez Cannes'da yarışma filmlerinin aktörü olarak, basın konferanslarında, resepsiyon ve galalarda gördüm. Şeytanca gülümsemesini yüzünden hiç eksik etmeyen bir aktör olarak, Jack Nicholson'un normal halinin, Stanley Kubrick'in başyapıtı "Cinnet/Shining"te canlandırdığı karakterden çok farklı olmadığını söyleyebilirim.

1974'te Hal Ashby'nin "The Last Detail" filmindeki denizci rolüyle geldiği Cannes'dan En İyi Aktör ödülü ile ayrılmıştı. O yıl Amerikan sinemasının zafer yılıydı. Fransız dahi yönetmen René

Clair başkanlığındaki jüri, Altın Palmiye'yi Francis Ford Coppola'nın "Konuşma / The Conversation" adlı filmine, En İyi Senaryo ödülünü de "The Sugarland Express"ın çiçeği burnunda senaryo yazarı Steven Spielberg'e vermişti. 1980 yılında Altın Palmiye galibi Bob Fosse'nin "All That Jazz" filminin galasına, Jack Nicholson, filmin başyuncusu Jessica Lange ile kol kola gelmişti. Güzel aktrisin galaya, rol arkadaşı Roy Shneider ile değil, filminde rol almayan Jack Nicholson ile gelmesi dedikodu yazarlarını harekete geçirmişti. Zira iki ünlü yıldızın "Postacı Kapıyı İki Kere Çalar" filminin ünlü mutfak masası üzerindeki sevişme sahnesinde rol yapmadıkları, film çekimi sırasında gerçekten seks yaptıkları çok konuşulmuştu.

en iyi aktris dalında Oscar ödülünü kazandığı için popülaritesi artan Grace Kelly, Monaco Prensi III. Rainier'in evlenme teklifini kabul edip Monaco Prensesi ünvanını aldı.

İzleyicilerin filmlerde sarışın kadın kahramanlar için daha çok endişelendiğini keşfedip kariyeri boyunca hep sarışın aktrislerle film çeviren Alfred Hitchcock, 1950'li yıllarda Grace Kelly'yi üç filminde oynattı. 1954 yılında Ray Milland ile "Cinayet Var / Dial For Murder" ve sonraları sinema klasikleri arasına giren, James Stewart ile unutulmaz bir ikili oluşturduğu "Arka Pencere / Rear Window..."

Bundan bir yıl önce, 1953'te western türünün ünlü yaratıcısı John Ford ile "Mogambo"da oynayan Grace Kelly, yine western ustası Fred Zinnemann'ın "Kahraman Şerif / High Noon"unda rol almıştı (1952).

Evlenme teklifi alınca, sinema kariyerine son veren Grace Kelly, lüks bir transatlantik içinde, Montecarlo'ya gitti, görkemli bir düğünle evlendi, ikisi kız üç evlat sahibi oldu.

Cannes Film Festivali galalarına sürpriz bir şekilde katılan Grace Kelly'yi 3-4 kere daha gördüm. Son olarak 1980 festivalinden iki yıl sonra, 14 Eylül 1982'de trajik bir trafik kazası sonrasında hayatını kaybettiğini öğrendiğimde, herkes gibi çok üzülmüştüm.

Grace Kelly ilk kez Cannes'a 1955'te George Seaton'un yarışma filmi "Taşra kızı / Country Girl"ün başyuncusu olarak gelmişti. Nice'li foto muhabiri olan Pierre Galante, kendisine Paris Match dergisi için Monaco Sarayı'nda poz vermesini teklif etmişti. Grace Kelly'yi bizzat ağırlayan ve sarayı gezdiren Prenses Rainier olmuştu. Rainier 2005'te hayatını kaybettikten sonra Prenses Grace'ın yanına gömüldü. Tarihin garip bir cilvesi olarak Cannes Film Festivali bu yıl Grace Kelly'nin hayatını anlatan filmle açılıyor.

Jack Nicholson Festivalde En İyi Aktör Ödülü'nü aldığı Cannes'da, Carlton Oteli terasındaydı

Brigitte Bardot, Festival Başkanı Favre le Bret (solda) ve kocası Gunther Sacs ile

Cannes'a 12 yıl aradan sonra gelmesi olay yaratan Brigitte Bardot, Festival Sarayı'nın merdivenlerinde

Viktor Apalaçi, Jacques Rivette ile (1968)

BARDOT'NUN 12 YILLIK CANNES SUSKUNLUĞU

VE TANRI BRIGITTE'İ YARATTI

Yarım asırdır, yılın her Mayıs ayında, Fransız Devlet Televizyonu TF1 Cannes Film Festivali'ni aynı jenerikle takdim eder. Bu jeneriğin en can alıcı sahnesi, Brigitte Bardot'u 1967'de Festival Sarayı'na büyük bir kargaşa içerisinde girişini gösterir. O sahnede, itiş-kakış sırasında fotoğraf makinesine hâkim olmaya çalışan ben de varım.

İsviçre'de yaşadığı yıllarda Fransız Televizyonu izleyen ağabeyim, her festivalde telefon edip, "dün akşam televizyonda seni gördüm" derdi.

Cannes Film Festivalleri tarihini özetleyen bir DVD'de Festival Sarayı'na girmeye çalışan Brigitte Bardot'nun yanı başında kendimi fotoğraf çekmeye çalışırken gördüm. O gece izdihamdan Leica'mın üstündeki flaş düşürmüş, kalabalık salona girince tenhalaşan merdivenlerde flaşımı bulmuştum.

Kadın bağımsızlığının ve cinsel özgürlüğünün sembolü, 1950'lerin ve 1960'ların kadın figürü olarak bilinen Brigitte Bardot'a karşı gösterilen olağanüstü ilginin sebebi neydi?

1955'te sinema dünyasına bomba gibi düşen "Ve Allah Kadını Yarattı" filminin çocuk- kadını ve "femme fatale"i Brigitte Bardot 12 yıldır Cannes'a gelmiyordu.

Cannes midavimleri kendilerini yıllardır ihmal eden Bardot'a olağanüstü bir ilgi göstermişti. 1953'te isim-siz bir starlet olarak Croisette plajlarında fotoğrafçılara ünlü bikinisi ile poz veren figüran Brigitte gitmiş,

manken-şarkıcı-aktris-hayvan hakları aktivisti, sinemanın 1 No'lu figürü B.Bardot gelmişti.

1953'te Cannes'da, komedyen Bourvil'in "Le Trou Normand"ındaki bir figüran olarak kimsenin tanımadığı Brigitte, sinema dünyasının Marilyn Monroe ile birlikte en ünlü iki starından biri olmuştu.

1934 doğumlu Brigitte Anne-Marie Bardot, kocası Rojer Vadim yönetimindeki "Ve Tanrı Kadını Yarattı / Et Dieu Créa La Femme" ile uluslararası bir üne kavuştu. Zarif bir hafifliğin yanında, şehvet içeren rollerde oynamasıyla seks sembolüne dönüştü.

1969'da Fransa'nın özgürlüğünü sembolize eden Marianne'in resmi yüzü oldu. Kadın cinselliğinin filmlerde baş örneklerini sergileyen Bardot, arasında Jean- Louis Trintignant, Samy Frey, Gilbert Becaud, Jacques Charrier, Gunter Sachs'ın da bulunduğu sayısız erkeklerle ilişki yaşadı. Saint-Tropez'yi dünyaya tanıtan Bardot, pek ender olarak komşu kasaba Cannes'a geldi. Yaşadığı sinir krizleri sonrası intihara teşebbüs eden Brigitte Bardot 1973'te sinemayı bıraktığını ilan etti. Günümüzün en ünlü hayvan hakları aktivistidir.

25 ÜLKEDEN 35 YÖNETMEN AYNI SAHNEDE...

UNUTULMAZ BİR "60. YIL KUTLAMASI"

Cannes Film Festivali'nin yarım asıra yaklaşan kişisel serüvenimin en renkli yıllarından biri 2007 yılında düzenlenen şenlikti. 1939'da yola çıkan, savaş yıllarında durdurulan festival 2007'de 60'ıncı yaşını kutluyordu.

Cannes'in efsanevi başkanı Favre-Le Bret'den görevi devraldıktan sonra, direktör Thierry Frémaux ile birlikte sağlam bir ikili oluşturan Gilles Jacob, 60.yıl için müthiş bir proje geliştirmişti. Beş kıtadan, 25 ülkeden davet edilen 35 yönetmen aynı sahnede buluşup, her biri 3'er dakika sinema görüşlerini açıklayacak, eleştirmenlerin sorularına cevap verecek ve aralarında sinemanın geleceğini tartışacaklardı.

Yaşayan en ünlü sinema yaratıcılarını aynı podyumda yanyana dizilmiş görmek, sinemanın sorunları ile ilgili düşüncelerini dinlemek, bir sinemasever olarak, hayatımın en ilginç deneyimlerinden biri olarak kalacak. Bu keyifli söyleşide, kendimi oyuncak mağazasına bırakılıp, "ne istersen seç" denilen bir çocuğa benzetmişim.

Kimler yoktu ki... Hayranlık duyduğum yönetmenlerle başlayayım.

Ethan ve Joel Coen, David Cronenberg ve İngiliz Ken Loach. Amerikan sinemasının temsilcileri, 2 Altın Palmiye'li bağımsız yönetmen Gus Van Sant ve Alexander Payne.

Ev sahibi Fransa'nın temsilcileri, Altın Palmiye'li Claude Lelouch ve Olivier Assayas, Fransa'da ünlü olan, Polonya asıllı, Oscar ve Altın Palmiye sahibi Roman Polanski.

Oscar ödüllü, unutulmaz "Avcı / Deer

Hunter"ın yaratıcısı Michael Camino ve İtalyan sinemasının en çok sevdiğim yönetmeni olan Nanni Moretti.

Son 25 yılda gördüğüm en iyi iki filminden biri olan "Paris, Texas"ın yaratıcısı Alman Wim Wenders. Çifte Altın Palmiye ödüllü Belçikalı Dardenne Kardeşler ve Danimarkalı Bille August...

Yine aynı ülkenin ve Dogme akımının kuramcısı, sinemanın yaramaz ve arsız çocuğu Lars Von Trier... Ama bu olumsuz sıfatlar, Nazi hayranı yönetmenin, 2000 yılının müthiş Altın Palmiye'li "Karanlıkta Dans"ın ve "Dalgaları Kırmak" başyapıtının yaratıcısı olduğu gerçeğini gizlemez.

Cannes Film Festivali tarihinin tek Altın Palmiye'li kadın yönetmeni Yeni Zelanda'lı Jane Campion. En iyi Senaryo ödüllü "Piyano"nun yaratıcısı Campion bu yılki festivalde jüri başkanlığı yapacak.

Uzak Doğu'dan Çin'li Zhang Yimou, Chen Kaige, Japon Takashi Kitano, Tayvan'lı Hou Hsiao – Hsien ve Hong Kong'lu Wong Kar Wai... Ortadoğu Sinemasının temsilcileri, İsrail'li Amos Gitai ve Filistin'li Elie Suleyman. İran'ın gelmiş geçmiş en büyük sinemacısı Abbas Kiarostami.

Latin Amerika sinemasından, Meksika'lı Alejandro Gonzales Inarritu, Şili'li Raul Ruiz, Brezilya'lı Water Salles. Kuzey Avrupa'lı iki usta: Rus Andrei Konchalousky ile Finli Kaurismaki Kardeşlerden Aki...

Yunan sinemasının yetiştirdiği en büyük isim (rahmetli) Theo Angelopolos ve Kanada'lı Atom Egoyan. Ve hepsinin duayeni, Portekiz'in 100 yaşındaki üretken ustası Manuel de Oliveria. Fotoğraf çekmekten bu denli yorgun düştüğüm başka bir gün hatırlamıyorum.

“Persona Non Grata”
ilan edilen Lars Von
Trier FUCK yumruğunu
gösteriyor

Nuri Bilge Ceylan, 2011'deki
Büyük Jüri Ödülü ile

Lars Von Trier “Melancholia”nın iki aktiresi
Kristin Dunst ve Charlotte Gainsbourg ile

CANNES'IN “PERSONA NON GRATA”SI

HITLER HAYRANI BİR DANİMARKALI

Cannes Film Festivali tarihinin en çok ses getiren bir skandalını 2011'de yaşadım. Önceleri bu festivalden biri Altın Palmiye olmak üzere beş ödül kazanan Danimarka'lı yönetmen Lars Vor Trier, filminin basın toplantısında Hitler'e ve Nazizm'e olan sempatisini açıklayarak salonda bulunanları hayretler içinde bırakıyordu.

Durup dururken, Alman kökenlerinden dolayı Nazi olduğunu keşfettiğini, İsrail'in kötü şeyler yaptığını söyleyen Von Trier'in skandal sözleri hemen festivale yayıldı.

Festival yönetimi sanatçıdan derhal bir açıklama yapmasını istedi. Von Trier, suçüstü yakalanan bir çocuğun pişmanlığıyla, sinirli bir tonla, “Ben Nazi sempatzanı ve antisemit değilim. Cannes'a gelmem hataydı. Zira basının önünde kendimi ifade edebilme alışkanlığına sahip değilim” dedi. Festival Başkanı Gilles Jacob ve

Genel Sekreteri Thierry Frémaux bu açıklamayı samimi bulmayarak, Lars Von Trier'i “istenmeyen adam” (persona non grata) ilan ettiler. Cannes'de bulunan Fransa Kültür Bakanı Frederic Mitterrand bu karara katıldığını açıkladı.

Olay bir gazetecinin, Alman kökenli yönetmenden Nazi estetiği hakkındaki düşüncelerini sormasıyla başladı. Wagner müziğine olan hayranlığıyla söze başlayan Von Trier: “Ben uzun zaman Yahudi olduğumu düşündüm, kendimi iyi hissediyorum. Annem ölüm döşeğinde Alman

olduğumuzu söyleyince, Alman kökenlerimden dolayı Nazi olduğumu keşfettim. Hitler'i ve Albert Speer'i (Nazi rejiminin ve kesin çözüm fikrinin mimarı anlıyorum. Hitler'in çok kötülük yaptığını düşünüyorum. İsrail sorun yaratıyor ve çok kötü şeyler yaptı. Sonunda bir sığınağa (bunker) gireceğini tahmin edebiliyorum" dedi.

Annesinin, karısının ve çocuklarının Yahudi olduğu bilinen Von Trier'in bu sözleri salonda deprem etkisi yarattı. Von Trier'in fetiş oyuncusu, Rus Yahudisi Serge Gainsbourg'un kızı Charlotte Gainsbourg ve kariyerini Hollywood'da yapan, İsveç-Alman kökenli güzel oyuncu Kristen Dust, filminin oyuncularını olarak, basın konferansından hemen sonra tavırlarını ortaya koydular.

İki kadın oyuncu, Von Trier'in özür dilemesini talep etti, aksi halde gece yapılacak galada yönetmenin yanında yürümeyi reddedeceklerini açıkladı.

Jacob ve Frémuax Danimarka'lı yönetmene, hemen özür dilememesi halinde, filmi yanışmadan çıkaracaklarını ilan ettiler. Tükürdüğünü yalamak durumunda kalan Von Trier'in "Ben ne antisemitim, ne ırkçıyım, ne de Nazi" diyerek özür dilemesi yeterli bulunmadı.

Festivalin 64 yıllık tarihinde bir ilke imza atan Jacob ve Frémaux radikal kararlarını açıklayarak bu polemige son noktayı koydu. "Von Trier'in sözlerini kabul edilemez, tahamül edilemez ve yürekler acısı, karanlık olarak görüyoruz. Festival anayasasının birinci maddesi etkinliğin dünya kriterlerini birleştiren bir forum olmasıdır. Kapılarımız düşünme özgürlüklerini dile getirmeyi amaçlayan ülkelere açıktır" diyen Cannes Organizasyon Komitesi ödüllerin dağıtılacağı "Kapanış Galası"na Lars Von Trier'in davetli olmadığını ilan etti. Bu Danimarkalı yönetmenin festivali terk etmesinin istendiği anlamına geliyordu.

Açıklanan resmi bildiriye, Von Trier'i medyanın önünde kabul edilemez fikirlerini sergilemek için Cannes'ı kullandığı suçlaması herkesi tatmin etti. CRIF ve LICRA (ırkçılık ve antisemitizmle mücadele örgütü) yayınladıkla-

rı bir açıklamayla festival yönetiminin tutumundan memnun kaldıklarını ilan ettiler.

Yönetmen Claude Lelouche, iyi filmler yaptığı için takdir ettiği Von Trier'in son açıklamalarını intihar olarak karşıladığını ve yönetmenin kariyerinin sonu olabileceğini ileri sürdü.

Lelouche'un bahsettiği iyi filmlere gelince: Depresyondan kurtulamayan, uçak korkusu yüzünden Amerika'yı tanımayan, Cannes'a otobüs ile gelen nörastenik yönetmen, geçmişte festival yönetiminden kendisi kırmızı halıdan geçerken müzik olarak Enternasyonal'in çalınmasını talep etme cüretinde bulunmuştu.

Ama bütün bunlar Lars Von Trier'in Dogme akımının kuramcısı ve çok sayıda kaliteli filmin yaratıcısı olduğu gerçeğini değiştirmiyor.

2000 yılında Cannes'da izlediğim, Şarkıcı Björk'ün başrolü Catherine Daneuve ile paylaştığı Altın Palmiye ödüllü "Karanlıkta Dans / Dauncen in the Dark" gerçek bir başyapıttı.

Benim en çok etkilendiğim Von Trier filmi, son 25 yılın en iyileri listemde yer alan, Cannes'da 1996'da Büyük Ödülü kazanan "'Dalgaları Kırma / Breaking The Waves" adlı başyapıttır.

1984'te Cannes'dan Teknik Ödül ile ayrılan "Element of Crime" ile adını duyuran, 1991'in jüri Ödül'lü "Europa" , "Dogville" (2003), "Mandelay" (2005), "Antichrist" (2009), "Melancholia" (2011) ile ününü sürdüren Lars Von Trier, bu yıl iki bölümlük "Nympholmaniac" ile hayranlarını sarsmaya devam edecek.

Altın Palmiye kazanınca dindarlığı tutan Von Trier

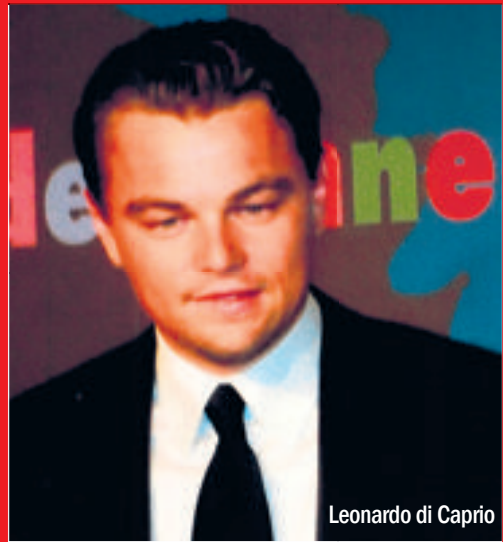

Kirsten Dunst 2011'in En İyi Kadın Oyuncusu ödülüyle

Viktor Apalaçi'nin objektifinden....

Angelina Jolie

Leonardo di Caprio

Emir Kusturica

Jude Law

Diane Kruger

Orhan Pamuk'lu
2007 Cannes Jürisi

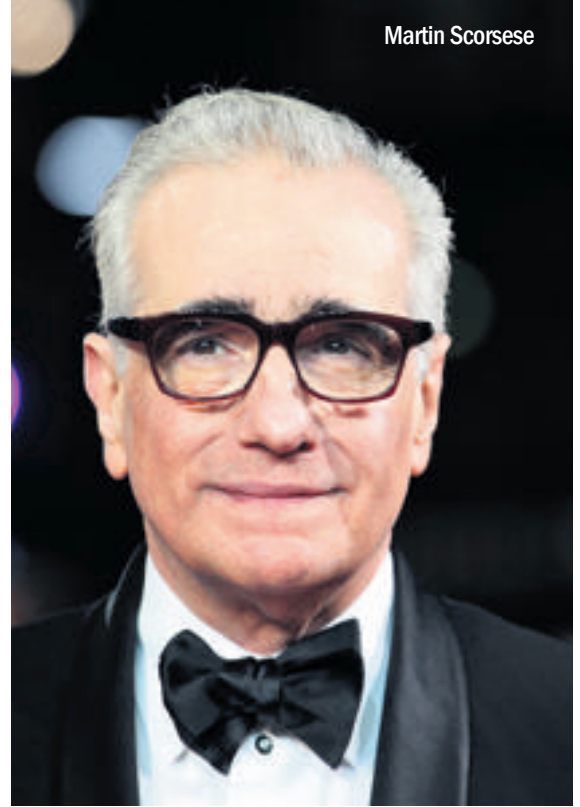
Brad Pitt

Ethan-Joel Coen

Jodie Foster - Robert de Niro (1976)

Martin Scorsese

Taksi Şoförü

ROBERT DE NIRO VE MARTIN SCORSESE'NİN YOL ARKADAŞLIĞI

TAKSİ ŞOFÖRÜ'NÜN YILI

Cannes Film Festivalleri tarihinin en unutulmaz ve görkemli yarışmalardan biri 1976'da gerçekleşti. Amerikalı yazar Tennessee Williams başkanlığındaki jüri, parlak ve iddialı yarışma filmleri içinde, ödül dağıtımda çok zorlandı. Kimler yoktu ki...

Altın Palmiye için Amerikalı Martin Scorsese ile Jerry Schatzberg, İngiliz Joseph Losey ile Alan Parker, İtalyan Ettore Scola, Francesco Rosi, Mauro Bolognini, Fransız Eric Rohmer ile Roman Polanski, İspanyol Carlos Saura, Alman Wim Wenders, Macar Miklos Jansco gibi birinci sınıf yönetmenler kıyasıya savaştılar.

Tennessee Williams başkanlığındaki

jüri, festival tarihinin bu en parlak katılımından Altın Palmiye için tercihlerini Martin Scorsese'nin "Taksi Şoförü / Taxi Driver"inden yana kullandı.

Sinema tarihinin kilometre taşı öne-
mindeki bu film sinema dünyasına
damgasını vuracak üç sanatçıyı gün
ışığına çıkardı. Birincisi tabii ki fil-
min yönetmeni Martin Scorsese.

İlk uzun metrajlı "Alice Artık Burada Yaşamıyor / Alice Doesn't Live Here Anymore" (1974) ile dikkati üzerine çeken Scorsese, 2 yıl sonra yaptığı "Taksi Şoförü" ile kendisine sinema tarihinin en büyük yönetmenlerinden biri olma yolunu açıyordu.

İkincisi Robert De Niro, kimyasını bozan Vietnam Savaşının travmasını üstünden atamamış, kimsesiz, asos

'Taksi Şoförü'nün yönetmeni Martin Scorsese (sağda) küçük oyuncusu Jodie Foster ile (solda)

yal, psikopat New York'lu taksi şoförü Travis Bicle rolüyle harikalar yaratıyordu. Filmin başarısında (sonraları ünlü bir yönetmen olacak) senaryo yazarı Paul Schrader'in de katkısı vardır.

Robert De Niro'nun (kendi gibi çiçeği burnunda aktör) Harvey Keitel'in çalıştığı genel evi basıp, çocuk yaştaki fahişe İris'i (Jodie Foster) kurtarmaya giderken, odasında aynanın karşısına geçip: "You Talking to Me?/ Benimle mi Konuşuyorsun?" monologu, artık sinema tarihinin arşivlerinde yer alıyor.

"Taksi Şoförü"nü sinemaya kazandırdığı üçüncü sanatçı, bu filmi çevirirken 14 yaşında olan Jodie Foster. Üç yaşındayken oyunculukla tanışan, parlak kariyerini, 1988'de "The Accused"te ve üç yıl sonraki ünlü "Kuzuların Sessizliği / The Silence of The Lambs"teki kompozisyonlarıyla iki kez En İyi Aktris Oscar ödülüyle taçlandıran Jodie Foster'in kariyerinde yönetmenliğini yaptığı 6 film var.

Cannes'in müdavimlerinden olan Foster'in sayısız basın konferansında bulundum. Zekâsına, hazır cevaplılığına ve hele çocukluğunu geçirdiği Fransa'da öğrendiği aksansız ve mükemmel Fransızcasına hayran oldum.

Foster'ı son olarak 2011 yılında, yarışma dışı gösterilen "Kukla / The Beaver"ın galasında, filmin yönet-

men - başrol oyuncusu olarak, diğer başrol oyuncusu Mel Gibson'un kolunda Festival Sarayının kırmızı halılı merdivenlerinden inerken görmüştüm.

1976 Festivalinin yarışma dışı gösterilen başka bir filmi de, suspense ustası Alfred Hitchcock'un "Aile Komplosu / Family Plot"uydu.

1976'nın açılışını yapan film (yine yarışma dışı gösterilen) "Hollywood-Hollywood" (That's Entertainment Part II) müzikaliydi. Gene Kelly filminin yönetmeni olarak, kariyerindeki en büyük rakibi Fred Astaire ile kırmızı halıda boy göstermişti.

Gene Kelly, Cannes'a ilk kez 1952 yılında Vincente Minelli'nin müzikal başyapıtı "Paris'te Bir Amerikalı / An American in Paris"ın başaktörü olarak gelmişti.

Lise yıllarında, Orhan Boran'ın sunduğu İpana Bilgi Yarışması'na sinema dalında katılmış, sondan evvelki sorunun cevabını "Paris'te Bir New York'lu" olarak verdiğim için büyük para ödülünü kaçırmıştım. Nitekim Orhan Boran'ın yarışma dışı sorduğu final sorusuna doğru cevap vermiştim. "Yağmurda dans etmesi ve şarkı söylemesi" ile sinema tarihine geçen dans virtüözü Gene Kelly, yüzünden hiç eksik etmediği tebessümüyle, Cannes'a her gelişinde ilgi odağı olmasını bilmişti. ■

Viktor Apalaçi gelecek sayımızda

- ALFRED HITCHCOCK
- WOODY ALLEN
- MICHAELANGELO ANTONIONI
- ALAIN RESNAIS
- STEVEN SPIELBERG
- MARTIN SCORSESE
- QUENTIN TARANTINO

ile ilgili anılarını anlatacak.

Geleneksel Urfa misafirperverliği Nevali Hotel konforuyla buluşuyor.

Tarih boyunca birbirinden farklı medeniyetlere ev sahipliği yapan Urfa, şimdi de Güneydoğu'nun en konforlu oteli Nevali Hotel ile sizi ağırlamaya hazırlanıyor.

Saunadan SPA'ya, a'la carte restorandan sıra gecesine kadar pek çok farklı hizmetiyle Nevali Hotel, Urfa'nın geleneksel misafirperverliğini modern bir konfor anlayışıyla birlikte sunuyor.

Toplantı Odaları

Nevali Hotel'de Babil, Arami, Mitanni, Hitit ve Akad olmak üzere 5 farklı toplantı salonu bulunuyor. Ücretsiz kablosuz internet bağlantısı ve 24 saat kesintisiz çalışan 'business center', işinizi kolaylaştırmak için hizmetinizde.*

Odalar

Nevali Hotel'de 2 adet kral dairesi, 36 adet süit oda, 164 adet standart oda, 4 adet delux oda, 3 adet engelli odası ve astım rahatsızlığı olan misafirler için ise özel odalar bulunuyor.

Restoran

Şanlıurfa mutfağının birbirinden lezzetli yemekleri sizi, şehrin büyüğü atmosferi eşliğinde karşılıyor.

*Babil1000m² (bolünebilir), Arami 150m², Mitanni 60m², Hitit 170m², Akad 90m² dir.

Kalıcı armağanlar hakkında...

Panoramik bir İstanbul gravürü ile ilk karşılaşmam, kırklı yaşlarımın başında oldu – ki aslında geç sayılır..! Galiba İBB'nin Taksim Gezi Galerisi'nde idi ve büyük olasılıkla Schrantz'ın iki bölümden oluşan, o görkemli Boğaziçi gravürüydü, bu tür çizimlere karşı tutkumu uyandıran... Ardından, o dönemin THY Genel Müdürü ve gravür meraklısı Tezcan Yaramancı'nın önerisiyle olsa gerek, Atatürk Hava Limanı CIP salonu duvarlarını süsleyen benzer yapıtlar, hayranlığımı daha da pekiştirdi.

Derken, bir dostumun yönlendirmesiyle Tünel Meydanı'ndaki "Galeri Levant"ın müdavimi oldum – ve orada Melling ile ilk kez tanışacaktım! 18.Yüzyılın sonlarında yirmi yıl boyunca III.Selim ve Hatice Sultan'ın saray ve bahçe mimarlığını yapmış olan Alman Anton Ignaz Melling'in, daha sonra Paris'te yayımladığı "Voyage pittoresque de Constantinople et des rives du Bosphore" başlıklı seyahatnamesinin içerdiği üç haritanın yanı sıra, bir bölümü panoramik olan çizimlerinden yapılmış 48 adet taşbaskı tablosu, oryantalist gravür sanatının önde gelen örneklerindedir.

Benim de özellikle "İstanbul'un Bulgurlu

Tepesi'nden Görünümü" başlıklı çift sayfalı 6 numaralı tablosuna, o dükkana ilk ayak bastığım an vurulmam, galeri sahibi Ziya Gönenç ile dostluğumuzu başlattı. Ancak ondan önce, bu gravürün "gerçek" olduğunu – yani, halen dünya çapında mevcudu kaç adet olduğu bilinmeyen Melling'in bu kitabının bir aslından çıkma olduğunu bana kendince kanıtlamıştı Ziya kardeşim, ben de ona kani olup ilk İstanbul gravürümü edindim. Fotoğraf çağının birkaç asır öncesinden gelme, en yalın tanımıyla bir levhaya kazınan resimlerin kağıt üzerine aktarılması sonucu elde edilen çoğaltma tekniğinden doğma gravürler aracılığı ile geçmişin nice görüntüleri saklanabilmiş, tarihte yerlerini almıştır. Onlar olmasaydı, örneğin İstanbul'un doğa güzellikleri, eski mimarisini, insanların giyim kuşamı, yaşam tarzları hakkında bu denli ayrıntılı bilgimiz olamayacağı kesindir...

Gravür tutkusu, görsel sanat eserleri biriktirmenin yanı sıra, bir "zaman makinesi yolculuğu" gibidir! Burada sizi asıl cezbeden, duvara astığımız veya bir kitabın sayfalarında kütüphanenize koyduğunuz çizimleri inceleyerek, o güzelim bakir, bozulmamış dünyalara dalabilmenizdir. Orhan Pamuk, "İstanbul" kitabında bunu çok güzel biçimde anlatıyor – çocukken, elinde büyüteç, Şevket

Rado'nun yayımlamış olduğu "Voyage pittoresque" in tıpkı basımındaki ayrıntılarına nasıl hayranlıkla daldığını... Tabii ki çok geçmeden, Galeride Levant'dan bu kitabı da edindim – ve daha nice İstanbul ve Anadolu gravürünü. Günün birinde, yanlış hatırlamıyorsam Tezcan Yaramancı'nın elinden çıkarmış olduğu bir Schrantz panoramasını gördüm, haftada bir uğradığım dükkanda! Fiyatı o andaki olanaklarımı aşıyordu, ancak çok sıkı bir pazarlık sonucu bu iki uzunuun tablo da benim oldu – ve sevgili Ziya kardeşimin o günkü yakıştırmaları beni üzdü mü, gururlandırdı mı, halen kestiremiyorum: "Robert bey;" demişti bu alışverişin sonunda, "eğer bütün müşterilerim sizin gibi pazarlıkçı olsaydı, ben bu dükkana çoktan kapatmış olurduym..!"

Bu sözleri Ziya belki her müşterisine söylüyordur – kesin olan şudur ki, Galeride Levant yıllar geçtikçe büyüdü... Tünel Meydanı'ndaki o çok güzel konumundan çıkıp Şişhane Meşrutiyet Caddesi'ne taşınmasına karşın, müşteri portföyünün yanı sıra çeşitleri de çoğaldı. Ben de alımlarımı çeşitlendirmeye başladım – kimi meraklı dostlarımıza yeni ev hediyesi olarak bir gravür almayı adet edindik, örneğin Büyükkada-

Melling'in bir Boğaziçi peyzajı

lı bir tanıdığımıza Allom'un "Monastery of St. Georges of the Precipice" sini veya Ukraynalı bir iş arkadaşşıma Buckley'in "Odessa" sını... Dahası, kimi zaman "buralı" peyzajardan daha uygun fiyata alınabilecek, örneğin Bartlett'in o olağanüstü "Mount Carmel, looking towards the Sea" manzarasını Haifa'da oturan bir yakınımıza armağan olarak götürdüğümüzde, çok büyük rağbet gördük!

Öte yandan, her biri bin Doların üstünde olan Julia Pardoe'nun veya Robert Walsh'ın 1838 ve 1839 tarihli özgün İstanbul seyahatnamelerinin, Flandin'in 1858'de yayımladığı "L'Orient"ının ve nihayet 1819 baskısı Melling'in ustalıkla hazırlanmış tıpkı basımları peyderpey İş Bankası ve Denizler Kitapevi Yayınları tarafınca piyasaya çıkarıldığında, onları da oldukça uygun fiyatlardan kendi kütüphaneniz için veya birer anlamlı armağan olarak edinmeniz mümkün oluyor artık... Ne dersiniz, üç gün sonra solacak bir buket veya birer kalori bombası olan kimi pastane kutularından daha yararlı değil mi, bu tür kalıcı, nitelikli ürünler? İşte, her ay bir bütün olarak hazırlamaya çalıştığımız bu iki komşu sayfamızın karşı tarafına da göz kırpan bu satırlardan sonra, gelelim ayın kitabına!! ■

» Lale Devri Ressamı Van Mour'un Çizimleriyle Osmanlılar – İBB Kültür A.Ş. Yayını, 2014 – takr. 350 sayfa

1699 yılında Fransız Büyükelçisi Compte de Ferriol ile İstanbul'a gelen yakın dostu Flaman asıllı Fransız ressam Jean-Baptiste van Mour, büyükelçinin telkiniyle ve saraydan alınmış özel bir izinle, padişahın başlamak üzere yöneticileri, saray görevlileri, din adamlarını, dervişleri, esnafı, etnik grupları, toplumsal olayları resmetmeye başladı ve böylece II. Ahmed'in saltanatına, Damat İbrahim Paşa'nın sadrazamlığına, Lale Devri'ne ve Patrona Halil İsyanı'na bire bir tanıklık etmiş oldu. 1725'te "Kralın Levant'taki Sürekli Ressamı" (Peintre Ordinaire du Roy en Levant) unvanıyla onurlandırılan sanatçı, ölümüne dek 37 yıl İstanbul'da yaşamış, Galata'daki Saint Benoit Kilisesi'nde defnedilmiştir. – İstanbul peyzajları, Osmanlı sarayı ile ilgili sahneler ve kabul törenlerinin yanısıra, Patrona Halil ve arkadaşlarını da betimlediği tabloları da bulunan Van Mour'un özellikle Osmanlı halkını konu edinen 102 resim, büyükelçi Ferriol'un detaylı anlatımıyla "Çeşitli Şark Milletlerini Temsil Eden Yüz Oymabaskı Resim Üzerine Açıklamalar ile Türk Merasimlerini Temsil Eden Yeni Baskı Resimler ve Açıklaması" adıyla 1714 yılında Paris'te yayımlanır. Batıların Doğu'yu anlama kaygısıyla hazırlanan bu koleksiyon, Avrupa'da uzun yıllar etkisi altına alan Türk Modası akımına öncülük etmesi ve Osmanlı yaşamını tüm canlılığı ile gözler önüne sermesi açısından büyük önem taşıyor. Bu yönüyle dönemi için bir istihbarat raporu niteliği bile taşıdığı söylenmişti! – Kitap dağarımıza kentimiz hakkında birçok önemli yayın kazandırmış olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş., bu önemli gravür koleksiyonunu ilk kez bir tıpkı basım olarak 335x460 cm orijinal boyutlarında, Yrd. Doç. Dr. Ömer Osmanoğlu'nun proje koordinatörlüğünde ve tarihçi Sinan Ceco'nun 3 dilde yer alan açıklamalarıyla yayımlayıp Mart ayında piyasaya sürdü... Bu eserde padişah ve maiyetinin yanı sıra, Osmanlı'nın değişik etnik topluluklarının giyim kuşamları ile yaşantı biçimlerine, neredeyse fotoğrafları çekilmiş ayrıntılarla tanık olabiliyoruz. Meraklısı için güzel bir kaynak yapıt ve yabancı dostlarımıza verilebilecek değerli bir armağan..!

AYIN
KİTABI

» A. I. Melling: İstanbul ve Boğaz Kıyılarına Pitoresk Seyahat – Denizler Kitapevi Yay., 2012 – 268 sayfa

Alman mimar Anton Ignaz Melling'in son derece "germanik" ayrıntılarla süslediği resimlerinden oluşan ve yaklaşık iki yüz yıl önce yayımlanmış "Voyage pittoresque de Constantinople et des rives du Bosphore", bugüne dek İstanbul aşığı kitapseverler için ulaşılması zor ve çok pahalı bir eser olmuşken, Türk okuruna artık kendi dilinde sunuluyor... Prof. Edhem Eldem'in önsözünü yazdığı kitapta 48 gravür ve 3 haritanın dışında, gravürlerde görülen yerlerin oldukça ayrıntılı anlatımının da bulunduğu metinler bu kez Fransızca'nın yanı sıra İngilizce ve Türkçe olarak 3 dilde, oldukça nitelikli bir tıpkı basım olarak iki yıl önce yayımlandı. Melling'in çizimleri, olağanüstü güzellikteki panoramik Boğaziçi ve Marmara kıyıları peyzaj çalışmaları ile İstanbul'un kısmen yok olmuş görkemli yapılarını sunmanın dışında, "Bayram günü Padişahın tören yürüyüşü", "Türk düğün alayı", "Tophanede bir kahvehanenin iç görünümü" gibi bölümleriyle sosyal hayattan kesitleri de tasvir ediyor. 19.yüzyıl seyahat edebiyatının temel örneklerinden biri olan bu kitap, yalnız Osmanlı tarihçileri ve toplum bilimciler için bir kaynak olmakla kalmayıp, şarkiyatçı söylem konularında da eleştirel ve karşılaştırmalı çalışmalar için zengin bir uygulama alanı sunmaktadır... Bu nedenle de ilk yayımlanışından bugüne dek, bilim insanları için zengin ve çok boyutlu bir araştırma konusu, kitapseverler için ise görsel bir haz kaynağı olmaya devam ediyor.

» Sercan Ö.Yıldırım: Kentin Anlam Haritaları - Gravürlerde İstanbul – Kitabistanbul Yay., 2008 – 332 sayfa

Restorasyon uzmanı mimar Prof. Sercan Özgencil Yıldırım ile Yard. Doç. Dilay Günay'ın derlemesi ve kaleminden gelme bu büyük boyuttaki kitap, "Kuş Bakışı Kent Betimlemeleri" başlığını taşıyan girişin ardından, "Kent Manzaraları" bölümünde Marmara Denizi, Eyüp ve Anadolu Kıyısı'ndan İstanbul'a değişik bakışları veren gravürlerle başlıyor. "Kent Odakları" olarak adlandırılan 3.bölümde ise Tarihi Yarımada, Surdışı, Eyüp, Tophane ve Üsküdar bölgeleri, 4.bölüm olan "Kent Ötesinde"de Beşiktaş'tan Büyükdere'ye kadar Boğaziçi köylerinin görüntüleri derlenip açıklanıyor. Bir yandan haritalar, diğer yandan çağdaş fotoğraflar ile desteklenen bu İstanbul gezisinin ana çizimleri ise gravürlerden oluşuyor kuşkusuz. Bunlar giriş bölümünde 15.-17. yüzyıllar arasındaki dört erken üstadın, ancak daha sonra Melling, Flandin, Bartlett, Allom'un manzara gravürlerinin yanı sıra özellikle Saray ve Ayasofya çizimlerinde Grelot, L'Espinasse ve Fossati gibi daha özel sanatçıların çizimlerini de kapsamaktadır. – Edinildiği yere göre 350-280 TL arasında ederi olan yukarıdaki iki tıpkı basım kitabının yanında, bu derleme 100TL'nin altındaki fiyatıyla hem daha kolay ulaşılabilen, hem de İstanbul gravürleri hakkında daha genel bir kaynak yapıt olarak görülebilir...

SEYAHAT TUTKUSU

Esra HEKİMOĞLU

Peleş Castle

BİR YOL HİKÂYESİ

BÜKRİŞ - TRANSİLVANYA

Bu seferki hikâyem azıcık geçmişten, Romanya'da, Transilvanya'da yaptığımız yolun, yolculuğun, karşılaştığımız insanların hikâyesi... Romanya ilginç bir ülke; hem her yere benziyor, hem de hiçbir yere benzemiyor. Biraz sürprizlerle dolu...

Tüm seyahatlerimde olduğu gibi bu seferki seyahatin başlangıcı da kendi adıma ilginç oldu. Bir arkadaşımın konuşurken onun Floransa Müzik Festivali'nde Ferhan Özpetek' in sahneye koyacağı Aida operasını izlemeye gideceğini öğrendim. Ben eksik kalır mıyım, hemen "ben de" dedim tabii ki... İtalya, seyahat. Floransa. Opera ve Ferzan Özpetek... Üstüne üstlük beraber seyahat etmekten keyif alacağım arkadaşım, arkadaşlarım daha ne olsun...

Acaba Floransa'ya gitmişken Toskana'yı da görsük mi dedim ben... Araya da iki günlük Cinque Terre sıkıştırdık. "Benim öncesinde Romanya'ya seyahatim var" dedi arkadaşım. "Süpermiş" dedim "orada görülecek ne var?" "Transilvanya, Moldova çok güzel." "Oluu o zaman Romanya'ya da gidelim." Araştırdık Floransa'ya Timişoara'dan direkt uçak varmış. Seyahat yine bizim yerimize kendi planını yaptı. Moldova başka bahara... Planımız Bükreş'e uçmak, orada birkaç gün geçirmek, sonrasında araba kirayıp Transilvanya'yı bir uçtan bir uca gezmek...

Araba ile seyahat etmeyi çok seviyorum. Seyahatte araba özgürlük demek, istediğim köye girip çıkabilmek demek. İstedğim yerde durup manzaranın tadını çıkartabilmek, alakasız yerlerde fotoğraf molası verebilmek demek. Kalacağım yer belli değilse, çanta taşıma derdim olmadan kalabileceğim yerleri dolaşmak demek. Yaptığınız planların içinde plansızlık demek, tam bana göre yani. Üstüne üstlük ne kadar ıvır zıvır satın alırsam alayım ben taşımıyorum, araba taşıyor. Sonuçta kendimizi 20 günlük bir seyahatin içinde bulduk. Bu yazı seyahatin ilk bölümüne yani Romanya'ya ait...

Romanya ilginç bir ülke; hem her yere benziyor, hem de hiçbir yere benzemiyor. Biraz sürprizlerle dolu... Romenlere gelince, dışarıdan çok soğuk görünüyorlar, ancak birazcık sohbet etmeye başlayınca çok sempatikler.

Bir de Romen mutfağı bizimkine benziyor. İlle de et, ille de çorba, ve tabii ki bol miktarda lahanalar. 'Covrigi' (bizim simidin hallicesi, sokak yiyeceklerinin en popülerleri) ve 'Kozanak'ı (bir çeşit hamur tatlısı) mutlaka deneyin.

Bükreş'in bir yanında oymalı binalar, diğer tarafta komünist dönemden kalma gri binalar

Herastrau Park

Çişmigiu Park'ta satılan şallar

BÜKREŞ- BUCHAREST- BUCUREŞTI

İlk etap *Bükreş*... Bükreş'e çok bir şey bilerek ya da bekleyerek gitmediğimi itiraf etmem lazım, ama yine de Bükreş beni şaşırttı. Nedense duygu olarak diğer Avrupa kentlerinden farklı. Biraz daha depresif belki. Bir taraftan çok gri, bir taraftan çok yeşil. Uzun süreli bir uykudan uyanma çabasında sanki. Kendini doğurmaya çalışıyor gibi. Biraz hüzünlü. Tarif etmesi bile zor. Diyebilirsiniz ki bu hüznün duygusu, yeniden yaşam bulmaya çalışma hali, belli bir dönem komünizmle yönetilmiş tüm ülkeler için geçerli değil mi diye. Neden bilmem, benim için Bükreş biraz farklıydı.

Efsaneye göre Bükreş adı Dambovita nehri kıyısında bir kilise inşa eden Bucur adlı bir çobanın isminden gelmekteymiş. Bucurie kelimesinin anla-

mı ise, mutluluk sevinç demekmiş. Benim için şehirlerin hikâyeleri vardır. Şehirlere, şehirlerdeki eski binalara, kiliselere, tarihi yapılara yaşanmış hikâyeler anlam kazandırır. Hikâyeler olmazsa o binaların çok bir anlamı olmaz. Bir kilisenin başka bir ülkedeki kiliseden, ya da bir kalenin başka bir ülkede ziyaret ettiğim kaleden farkı kalmaz.

Kimi şehirlerin hikâyeleri çok daha eskiye dayanır, Ortaçağı anlamadan o şehri anlamak hissetmek mümkün olmaz. Bükreş'in çok eski dönemlere dayanan bir tarihi olsa da benim ilgimi çeken dönemi özellikle İkinci Dünya Savaşı ve sonrası. Şehir o kadar büyük bir değişim geçirmiş ki...

Bükreş bir zamanlar '*küçük Paris*' olarak bilinirmiş. İkinci Dünya Savaşı'nda bombalanması, 1940 yılında yaşanan 7,4 şiddetinde deprem, 1977'deki bir diğer deprem ve

Çavuşesku'nun şehri yeniden yapılandırma sistemi ile Bükreş bambaşka bir şehir olmuş.

Bükreş'i ilginç yapan; Ortaçağ, Fransız ve Komünist yapı tarzındaki binalarının birbiriyle çakışma hali. Hepsi yan yana hepsi iç içe geçmiş. Zamanımın büyük çoğunluğunu şehri adım adım arşınlayarak geçirdim. Yakın tarihle ilgili acaba şimdi burada neler yaşanmıştır, insanlar neler hissetmiştir diye algılamaya çalışarak.

Bükreş'in bir kısmı oymalı kakkalı, inanılmaz güzellikte Fransız tarzı binalarla doluyken, diğer bir tarafı Komünist dönemden kalma birbirinin aynı kutu kutu evlerden oluşmuş, içinde binlerce kişinin yaşadığı binalarla çevrili. Dip dibe, yan yanalar. Yan yanalıkları kontrast bir görüntü oluşturuyor. Tüm bunların arasında ise bildiğimiz tüm markalara ait dükkânlar. Sanki bir yerlerden ışınlanmış gibiler.

Herastrau Park'taki
köy müzesi

Herastrau Park'taki folklor gösterisi

Çavuşesku döneminde yapılmış korkunç gri bloklar. Fransız sarayları, Ortaçağ'dan kalma kiliseler ve 21. yüzyıl modern binaları... İlginç bir karışım. Sadece bu karışımı görmek için bile şehri ziyarete değer. Kaldığım sürede parklarda zaman geçirdim, kiliselere, müzelere girdim çıktım, eski şehri dolaştım.

Gezdiğim yerlerden bir kısmı...

Ulusal Tarih Müzesi: Neolitik dönemlerden 1920'lere kadar Romanya tarihine ait eserlerin sergilendiği müze...

Stavropoleos Kilisesi ve Manastırı: Kilise şehrin en eskilerinden.

Ateneul Roman: Şehrin incisi, konser salonu.

Ulusal Sanat Müzesi: Rembrant ve Monet gibi ünlü ressamın eserlerinin dışında Romen sanatçıların eserlerini de görmek mümkün.

Ulusal Çağdaş Sanat Müzesi: Parlamento binasının içinde yer alan müzede sergiler sürekli olarak yenilenmekte.

Arcul de Triumf: Zafer takı... Bükreş'in 'küçük Paris' ismini alma sebeplerinden.

Parlamento Binası ve Meydanı: Pentagon'dan sonra dünyadaki en büyük ikinci yapı. 12 kat, 3300 oda, 330 bin metrekare. İnanılmaz büyük bir sığınağı var. Saray tamamen mermer ve altınla bezenmiş. Binanın yapılma aşamasında takribi 40 bin ev ve 6 kilise yıkılmış. Bükreş'in altıda biri yerle bir edilmiş. Tüm ışıkları açıldığında dört saatte Bükreş'in bir günlük elektrik ihtiyacını tüketiyormuş.

Ne diyeyim, dudak uçuklatıcı cinsten etkileyici.

Yahudi Tarihi Müzesi: Romanya'da yaşamış olan Yahudi topluluğunun tarihini anlatan müze 1836 yılında inşa edilmiş bir sinagogun içinde yer alıyor. Ben gittiğim dönemde kapalı olduğu için gezemedim ancak içeri girebilmek için yanımda pasaportumun olması gerekiyormuş. Romanya'da 1941 yılında yaklaşık 800 bin Yahudi yaşamaktayken bugün bu sayı 10 binin altındaymış.

Ziyaret ettiğim sinagogun adı 'Choral Temple'. Bükreş'te bugün faal olan tek sinagogmuş. İçi inanılmazdı.

Piata Revolutiei: Çavuşesku'nun halka son hitap ettiği yer... 1989'da dünyanın gözleri önünde gerçekleşen devrimin izlerini görmek mümkün.

Plata Universitatii: 1989'da en kanlı

çatışmalar burada olmuş.

Çişmigiu Park: 1847 yılında düzenlenen park, bir göletin etrafında kurulmuş. Parkın ismi Türkçe'den geliyormuş, çeşmeci kelimesinden devşirilmiş.

Herastrau Park: 200 hektar bir alana yayılmış parkın içinde kocaman bir göl - göller var. Açıkçası parkın içinde saatlerce yürüdüm, tekne gezisi yaptım. Çiçek fotoğrafları çektim yani parkın içinde kendimden geçtim.

Şansıma bir festivale rast gelmişim. Romanya'nın her tarafındaki köylerden folklor grupları kendi mahalli giysileri içinde gösteriler yaptılar. Folklor gösterisi sırasında söyledikleri şarkıların bir kısmı bizim türkülere çok yakındı. Hele birkaç tanesi Türkçe olsa, ya da sadece melodi olsa bizim şarkılar zannedilecek cinsten. Saatlerce onları izledim.

Park inanılmaz kalabalıktı. Öğrendim ki, Bükreş'te hafta sonları insanlar kendilerini ailecek parklara atarlarmış. Bu kadar kalabalık bir park pek görmemiştim açıkçası.

Köy Müzesi: Herastrau Park'ının için-

de bulunan açık hava müzesi. İçinde 300'den fazla yapı var. Adeta yaşayan bir yer. Müzede Romanya köylülerinin yaşadığı evler ve kullandıkları aletler var. Hepsi orijinal. Avrupa'nın en eski açık hava müzesiymiş.

Vee Bükreş'e veda edip Transilvanya'ya doğru yola çıkma zamanı.

TRANSİLVANYA

Transilvanya seyahatinden aklımda kalanları birkaç kelimeyle ifade etmek istesem, dağlar, doğa, köyler, Ortaçağ ve kaleler derdim. Bir de Drakula tabii. Öncelikle inanılmaz bir doğanın içinden geçerek yol yaptık. Bükreş'ten yola çıkıp Sinai'den Timişoara'ya kadar arabayla gittik. Her gün en fazla 3-4 saat araba kullanarak beş ayrı şehirde kaldık.

Transilvanya'ya adım attığım andan itibaren bir çeşit zaman tüneline girmiş gibi oldum. Binalarıyla, kaleleri ile şatolarıyla Ortaçağa ışınlanmış gibi. Adım başı bir kale, ya da şato var. Bu bölgede yaklaşık 100 kale ve 70 tane de kale şeklinde inşa edilmiş kilise bulunmaktaymış.

Transilvanya kelimesinin anlamı 'ormanın, ağaçlık alanın öteki yanında' şeklindeymiş. Transilvanya deyince akla gelen bir diğer şey Karpatlar, başka bir deyişle Transilvanya Alpleri. Dağ yürüyüşü, tırmanma ve tabii ki kayak sporları yapmayı sevenler için bir cennet.

Bir taraftan inanılmaz sempatik ve rengârenk Romen köylerinin içinden

geçtik, diğer taraftan da bu köylerin tam dibinde Komünist dönemde yapılmış gri bloklar halinde fabrikaları ve binaları gördük.

Gezdiğimiz şehirlerin her köşesinden tarih fişkırıyordu. Yani bu şehirlerin herhangi birinde günler geçirmek mümkün. Benim için bu seyahatte gördüklerim kadar, yol önemli olduğundan seyahatimin dengesini, şeklini, yolun kendisi belirledi.

Kendi adıma bu yolculuğun bir diğer ilginç tarafı, kalmayı planladığımız tüm yerleri elimizle koymuş gibi bulmamız oldu. Arabayı kullanan kişi arkadaşımdı, bense co-pilotluk yapıyordum. Beni bilenler bilir yön duygum fenadır, İstanbul'da sürekli kaybolurum. İçimden sağa gitmek gelirse tam ters yöne gitmem gerekir. Ama seyahatlerde içime bir navigatör kaçıyor herhalde. Buradan sağa dönelim, buradan sola deyip, tek yön sokaklarda, sokak tabelalarının olmadığı yerlerde beş dakikada kendimizi; gitmek istediğimiz yerlerin tam önüne gelmiş, üstüne üstlük arabayı da tam önüne park edebilmiş şekilde bulmak çok eğlenceliydi.

SİNAİA

Bükreş'ten yola çıktığımızda ilk durağımız Sinaia. Bükreş - Sinaia arası 120 km. Yaklaşık 1.5 - 2 saatte Sinaia'ya vardık.

Sinaia'nın hikâyesine gelince: Romen bir asilzade 1695 yılında kutsal topraklara seyahatinden sonra bu bölgeye Sinaia manastırını kurar. Kral I. Carol'un yazlık sarayı Peleş Castle ile birlikte bu bölge çok canlanır. Bölgede villalar, oteller inşa edilir. O dönemde bölge Romen asilzadelerin tatil yeri haline dönüşür. Bugün hala o villaları görmek, otele dönüştürülmüş villalarda kalmak mümkün. Sinaia'daki Bucegi dağlarında yazın yürüyüş, kışın kayak, tırmanma ve bisiklet

sporları yapılabilir. Ayrıca 2 bin metreye kadar çıkan bir teleferik var.

Sinaia Manastırı: Bu manastır yaklaşık 20 keşişe ev sahipliği yapmaktaymış. Manastırın içindeki Ortodoks kilisesi görülmeye değer. Dağlara doğru bir geçit ile 1695 yılında yapılmış olan ilk kiliseye ulaşmak mümkün. Keşişler bu bölgedeki dağlarda 14. yüzyıldan itibaren yaşamaya başlamışlar ancak manastırın inşası 17. yüzyılı bulmuş.

Peleş Castle: Kral I. Carol'un yazlık sarayı. Yapımı yaklaşık 40 yıl sürmüş. İnanılmaz süslü, görkemli ve gösterişli ve kesinlikle görmeye değer. Sadece bahçesini gezmek bile başlı başına bir olay. Merkezi ısıtma ve elektriğin kullanıldığı Avrupa'daki ilk kale. Çavuşesku döneminde saray yabancı devlet adamlarını ağırlamak üzere kullanılmış.

Ziyaret edeceklere tavsiyem sarayı gezmek için mutlaka rehberli turlara katılmaları. Saraya varır varmaz rehberli turlarla ilgili biletinizi almanızda fayda var. Turlar çok çabuk doluyor. Oraya vardığınızda bir saat sonraki tura bilet bulma şansınız yüksek, o sırada da muhteşem bahçenin tadını çıkartırsınız. Bir de sarayı gezebilmeniz için bir kaç çeşit tur tipi var, bence bütünü kapsayan tur paketini alın.

Pelişor Palace: Peleş Castle'ın yaklaşık 100 metre yukarısında I. Carol tarafından yeğeni ve gelecekteki kral Ferdinand ve Marie için yaptırılmış. Marie'nin Kral I. Carol'dan da Peleş Castle'dan da nefret ettiği ve bu yüzden Pelişor Palace'ı tamamen farklı dekore ettirdiği geçmişten bugüne gelen tarih dedikodularının arasındadır...

Peleş Castle ve Pelişor Castle'ın arasındaki bahçede bir kafe var. Arkadaşımla orada oturduk. Mart sonu ve hafta içi olduğundan fazla turist yoktu. Kafenin bahçesinde gitar çalan biri vardı. Biraz sohbetten sonra bizim Türk olduğumuzu öğrenince

“Transilvanya'da yol hatırası”

Transilvanya seyahatinden aklımda kalanları birkaç kelimeyle ifade etmel istesem, dağlar, doğa, köyler, Ortaçağ ve kaleler derdim. Bir de Drakula tabii.

Peleş Castle, Sinaia

hayatımda duymadığım aşağıda sözlerini yazdığım şarkıyı söyledi bize.

"Dora Dora Dora

Aya baktım ay ayaz

Kıza baktım kız beyaz

Cebe baktım para az

Bu kız bana yaramaz

Dora Dora Dora"

Bu şarkıyı döndüğümde internette araştırdım anonim türküler olarak çıktı karşıma. Oralara kadar nasıl ulaştı, hiç Türkçe bilmeyen birinin bildiği tek Türkçe şarkı haline nasıl geldi, orası muamma...

BRAŞOV

Bükreş'ten sonra konaklamak adına ilk durağımız Braşov. O bölgede, gitmek istediğimiz her yere yakın bir merkez. Tampa dağının eteklerindeki Braşov, eski ve orijinal yüzünü koruyabilmiş şehirlerden, bu manada da çok çekici. Etrafı tepeler ve dağlarla çevrili. Saksonlar tarafından kurulmuş kent süslü kiliseler, evler, kasabayı çevreleyen güçlü duvarlar sayesinde bugüne kadar korunmuş. Şehir 1950-1960 yılları arasında 'Stalin şehri' anlamına gelen 'Oraşul Stalin' adını almış. Çavuşesku'ya karşı büyük başkaldırı ve ayaklanmaların biri de yine Braşov'da gerçekleşmiş.

Piata Stafului: Braşov'un en önemli merkezlerinden biri. Eski meclis binası - old town hall- tarih müzesine ev sahipliği yapmakta. Meydanın bir diğer köşesinde ise meşhur Siyah Kilise bulunuyor. Meclis binasının tepesinde trompetçi kulesi adı verilen bir kule var. Bu kule etraftan gelen tehlikelere karşı gözetleme kulesi olarak kullanılmış. Kulede işkencelerin yapıldığı ve Avrupa'daki en son cadı yakılmasının bu kulenin önündeki meydana gerçekleştiği anlatılan hikâyelerin arasında.

Black Church: 14. ve 15. yüzyıllar arasında, daha önce Moğollar tarafından yıkılmış olan başka bir kilisenin kalıntılarının üzerine kurulmuş. İstanbul ve Viyana arasında yer alan bölgedeki en büyük Gotik kilise olarak biliniyor. Kilise; Siyah Kilise ismini 1689 yılında bütün şehri yerle bir eden yangından sonra, siyah isle kaplı duvarlarından dolayı almış. Kilisenin içindeki org, Avrupa'daki en büyük orglardan biriymiş. Kilisenin çanı ise söylenenlere göre Romanya'daki en büyük çanmış.

Bunun dışında kilisede Avrupa'nın en büyük Anadolu halı koleksiyonu mevcut. Kilisenin gerçekten çok etkiyleyici olduğunu itiraf etmem lazım. Braşov'a gitmişken meydana kahve

keyfi yapmayı ve meydanın tam karşısındaki kitapçıya uğramayı ihmal etmeyin. Günün yorgunluğunu atmak ve ıvır zıvır satın almak için müthiş bir mekân.

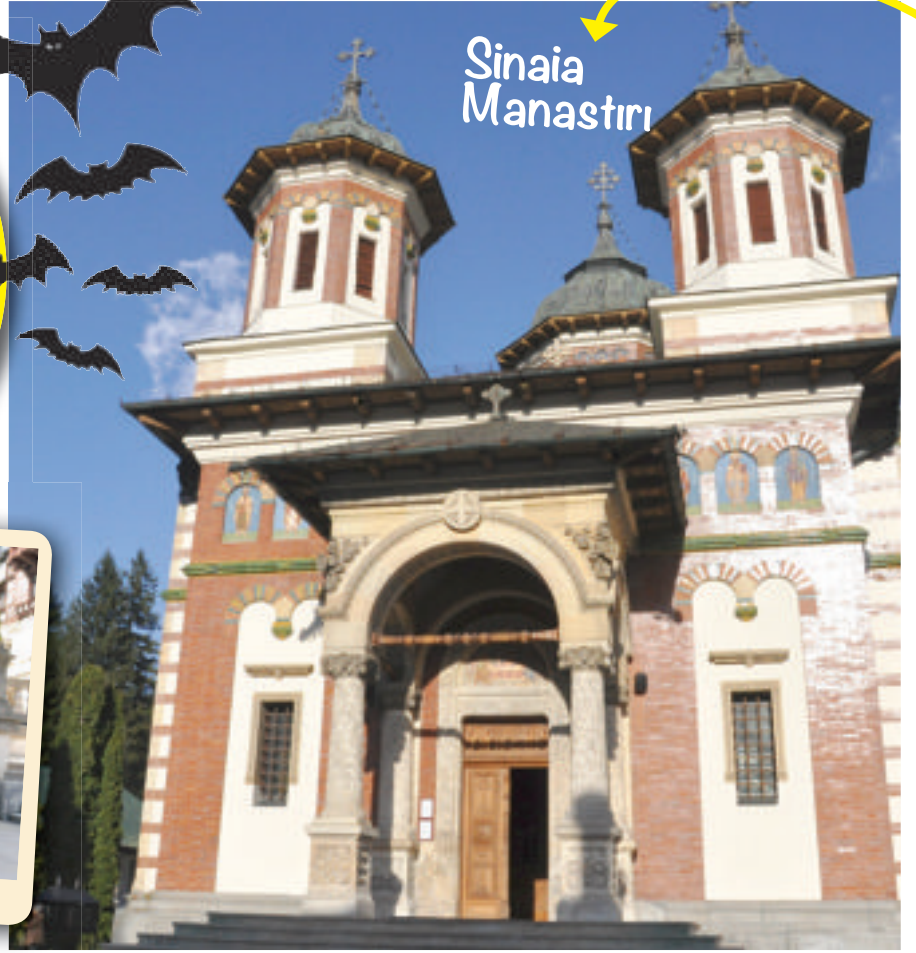
BRAN CASTLE; VLAD TEPEŞ GERÇEKTEN BURADA YAŞADI MI? - DRAKULA BAĞLANTISI

Braşov'a çok yakın mesafede bulunan Bran Castle (Bran Kalesi), Drakula'nın ya da Vlad Tepeş'in kalesi olarak tanınmasıyla ünlü. Kazıklı Voyvoda olarak bilinen Vlad Tepeş'in burada yaşadığına dair gerçekte hiç bir bilgi yok. Sadece Türklerden kaçarken burada birkaç gün kaldığı varsayılıyor.

Kale bütün bu hikâyelerden çok daha fazlasını içermekte. Tepenin aşağısında geleneksel Romanya köylülerinin yapılarının -kulübe, ahır vb- sergilendiği açık bir alan var.

Drakula ve Vlad Tepeş bağlantısı Bram Stoker'ın 'Drakula' kitabından kaynaklanıyor. Stoker kitabı yazarken Vlad Tepeş'ten esinlenmiş. III. Vlad'ın (bizim deyişimizle Kazıklı Voyvoda) babası olan II. Vlad Dracul, gençlik yıllarında 'The Order of the Dragon' adlı Doğu Avrupa'yı ve Kutsal Roma İmparatorluğu'nu, Osmanlı İmparatorluğu'nun bas-

Sinaia Manastırı

Sighișoara, UNESCO Dünya Mirası listesinde

şehir. Citadelin içinde yer alan evler genel olarak o dönemde zanaatkarların yaşadıkları yerler. Burası aynı zamanda Vlad Tepeş'in doğum yeri.

Ortaçağ görüntüsündeki bu şehrin bende yaşattığı ilk duygu ürperme oldu. Biz Sighișoara'ya ancak akşam 9 gibi varabildik ve otel rezervasyonumuz yoktu. Kalenin içine belli bir saatten sonra giriş yasakmış, mecburen kendimize kalenin dışında bir otel bulduk ve kalenin içindeki bölgeyi gezinmeye çıktık. İn cin top oynuyor. İngilizcede bir laf vardır 'creepy' diye. Sokakları dolaşyoruz, film seti duygusunda, her an bir köşeden Ortaçağ'dan fırlama bir asker çıkacak gibiydi sanki. Belki hafta içi olmasından dolayı gündüz vakti cıvıl cıvıl olan şehirde akşam yaşam yoktu. Sanki herkes aynı anda oteline girmiş ve

akşam dışarı çıkmıyor gibiydi.

Sighișoara 'da başlıca görülmesi gereken yerler:

Citadel; iç kale: Yüzlerce yıl boyunca Sighișoara askeri ve politik önemini korumuş bir şehir. Citadel'in içinde yalnızca altın ustalarının, terzilerin, kalaycılarının ve marangozların işyerlerinin olmasına izin verilmiş. Citadel meydanı yaşam merkezimiz. Sokak pazarları, cadıların yargılanmaları ya da halk önünde infazlar hep bu meydana olurmuş.

The Clock Tower- saat kulesi: 14. yüzyılın ikinci yarısında inşa edilmiş. Saat, barış, adalet yargı, gündüz gece gibi değişik kavramları temsil eden sembollerle bezeli.

Ve tabii kiliseler...

DEVA

Deva ile ilgili anlatacağım tarihten çok orada geçirdiğimiz zamanla ilgili. Ben Deva diye bir yerin varlığını, ismini hiç duymamıştım. Sighișoara'dan sonraki durağımız olan Timișoara'ya çok uzun saat araba kullanmamız gerekeceğinden başka bir şehirde mola verelim dedik.

Deva tam bir Komünist şehri görüntüsünde. Kocaman meydanları ve 4 şerit gidiş, 4 şerit dönüş olmak üzere yolları var ama şehrin içinde in cin top oynuyor. Neredeye sayılı araba geçiyor. Biz Deva'ya vardığımızda Paskalya zamanıydı. Lonely Planet'tan, pansiyon işleten ancak tek kelime İngilizce bilmeyen bir ailenin evinde oda bulduk ve hadi hayırlısı diyerek yola koyulduk, bakalım nasıl anlaşacağız diye. Müthiş bir deneyim olduğunu itiraf etmem gerek. Yaşlı bir karı koca evlerine bahçede ek yapmışlar, odaları pansiyon diye kiralyorlar. El kol hareketleriyle anlaşmayı becerdik tabii ki.

Biz gittiğimizde Paskalya hazırlıkları yapılıyordu, renkli yumurtalar vs. Ben Pesah'ta soğan kabuğuyla yumurta haşlandığında, yumurtaların renginin değiştiğini bilirim. Biz gittiğimizde yumurtaların üzerine bahçeden topladıkları değişik yaprakları koyup onları kadın çorabına yerleştirip bağlama işini yapıyorlardı. Sonra o yumurtaları soğan kabuğuyla kaynatıldılar; sonuç;

kılarından korumak olan birliğe katılmış. Dracul ismi ona, Wallachia halkı tarafından acımasız ve yiğit bir şövalye olmasından ötürü duyulan saygı ve korku ifadesi olarak verilmiş. Modern Romence 'drac' kelimesi 'iblis' ya da 'şeytan', Latince'de 'Draco' kelimesi de 'dragon', yani 'ejderha' anlamına gelmekte.

Stoker'ın kitabıyla Kazıklı Voyvoda arasındaki benzerlikler bununla sınırlı kalmıyor tabii. Liste uzun. Ancak Bran kalesi vesilesi ile Kazıklı Voyvoda'nın hayatını öğrenmek ilginç bir deneyim oldu.

SİGHİȘOARA

Braşov'dan sonraki durağımız Sighișoara. Sighișoara taşlı sokakları, sıra sıra evleri, daracık merdivenleri ve kiliseleri ile tam bir Ortaçağ kale şehri. 12. yüzyılda Transilvanya'lı Saksonlar tarafından kurulmuş. UNESCO World Heritage (UNESCO Dünya Mirası) listesinde. Çok iyi korunmuş ve burada halen yaşam sürüyor. Şehir iki bölümden oluşuyor; üst tarafa kurulmuş citadel ve nehrin etrafına kurulmuş aşağı

DEVA'da Paskalya

her bir yumurta kabuğunun üzerinde değişik yaprak desenleri.

Evlerinde kaldığımız aile dindar bir aileydi. Biz oradayken Paskalya için Fransa'dan Romanya'nın başka taraflarından çiftin çocukları ve torunları geldi. Ertesi sabahı görmeliydiniz; tam bir curcuna. Bizi bayram sabahı kahvaltılarına davet ettiler.

Seyyar kuruyemişçi

SİBİU

Sigişoara'dan sonraki durağımız Sibiu. İtiraf etmeliyim ki, tam anlamıyla aşık oldum. İnanılmaz büyük bir meydan, meydanın etrafında iğne oyası gibi işlenmiş binalar oteller kafeler. Avrupa kültür başkenti.

Meydanın tam göbeğinde, eski saray gibi dekore edilmiş bir otelde kaldık.

Sibiu, Transilvanyalı Saksonlar tarafından inşa edilen yedi kale şehirden en büyük ve en zengin olanı. Braşov ve Sigişoara gibi burada da Alman etkisini açıkça hissedebiliyorsunuz.

Bugün de Sibiu, Transilvanya bölgesinin en önemli şehirlerinden biri. Uluslararası havaalanı var. Yani Sibiu'ya uçup Transilvanya seyahatinize buradan başlamak da mümkün.

Sibiu yürüyerek çok rahat gezebileceğiniz bir şehir. Şehri, neredeyse görülecek bütün tarihi binaları içine barındıran üst şehir ve rengarenk evleri, taşlı sokakları ve kale duvarlarıyla alt şehir olarak ayırmak mümkün. Üst şehir ticaretin sürdüğü kentin zengin bölümüyken, alt şehir daha çok imalatın yer aldığı bölümmüş. Eski şehir için, meydanlar şehri demek de mümkün çünkü daracık sokaklarla, avlularla birbirine bağlanan meydanlara dolu.

Meydanlar: Eski şehirde birbiriyle içine geçmiş üç tane meydan var alıyor.

Great Square; büyük meydan Roman Katolik kilisesinin ve Brukenenthal Sarayı'nın olduğu meydan. Bu meydan şahane şehir manzaralarını görebildiği-

niz küçük meydana bağlanıyor. Üçüncü meydan Huet Square'de ise Evanjelist katedral var.

Piata Mare; büyük meydan yüz yıllarca halk buluşmalarına ve halka açık infazlara sahne olmuş. UNESCO tarafından korunulması gereken mimari eser kapsamına alınmış.

Romen Katolik Kilisesi; bu barok bina 1700'li yılların başında inşa edilmiş. Altın işlemeli duvarları ve fresklerle kaplanmış tavanları var.

Turnul Sfatului - Council Tower: Burası zaman içinde buğday ambarı, yangın kulesi, geçici hapisane ve botanik müzesi olarak kullanılmış. Tepesinden şehrin manzarasını görmek mümkün.

Brukenenthal Palace - Palatul Brukenenthal: Günümüzde müze olarak kullanılıyor. Ülkedeki en eski ve en güzel sanat koleksiyonlarından biri. Binanın kendisi de çok ihtişamlı.

Sibiu'daki Ortodoks Katedrali

"Benim için şehirlerin hikâyeleri vardır. Şehirlere, şehirlerdeki eski binalara, kiliselere, tarihi yapılarla yaşanmış hikâyeler anlam kazandırır. Bir kilisenin başka bir ülkedeki kiliseden, ya da bir kalenin başka bir ülkede ziyaret ettiğim kaleden farkı kalmaz."

Bahçenin her tarafına çocuklar için hediyeler saklanmış, ortalıkta Paskalya niyetine tavşanlar var. Bir insanın hayatında ender rastlayabileceği deneyimlerden birini yaşadık. Deva'da olduğumuz sürede tarihi bir yeri gezmekten çok yerel şehri yaşadık. Teleferikle şehrin tepesine çıktık. Komünist dönemde Deva inşa edilirken, hayal edilen bugün gördüğümüz Deva değildi herhalde. Sonuçta son derece sempatik bir şehir ama sanki giysisi üstüne uymuyor gibiydi.

HUNEDOARA

Romanya'daki en Komünist görünümlü şehirlerden biri. Çelik atölyelerinin iskeletleri ve gri blok apartmanlarla dolu. Ancak burası aynı zamanda Avrupa'nın en güzel Ortaçağ kalelerinden birine de ev sahipliği yapıyor; *Gothic Corvin Castle*. Eğer yolunuz düşerse 14.

yüzyıldan kalma bu kaleyi mutlaka ziyaret edin.

Sokak kahvesi

Timișoara

Ben, Timișoara'nın
ünlü meydanlarının
birindeyken

TİMİȘOARA

Romanya'da son durağımız. Seyahati burada sonlandırmamızın nedeni oradan Floransa'ya uçacak olmamız. Timișoara ülkenin en büyük şehirlerinden. Ayrıca Macar nüfusun en yoğun olduğu yerlerden biri. Bu şehirde ilkler çok. Avrupa'da sokakların elektrikle aydınlatıldığı ilk şehir... Romanya'daki ilk atlı tramvay yine bu şehirde... Timișoara'ya küçük Viyana'da diyorlar. Sanat meraklıları için inanılmaz bir yer çünkü her an konserler gösteriler sergiler var. Ayrıca çok yeşil, çiçekler şehri diye adlandırılıyor.

Timișoara için Çavusesku'nun sonunu başlatan şehir diyorlar. Buradaki protestolar bastırılmamış ve hareket Bükreş'e sızramış. Timișoara çok keyifli bir şehir. Sayısız çiçek fotoğrafı çektim.

Victory Square-Piata Victoriei, Opera Square-Piata Operei- Loga Boulevard ve Union Square- Piata Uniri- görülmesi gereken meydanlar. Bu meydanlarda Romen Ortodoks, Romen Katolik ve Sırp Ortodoks katedrallerini görmek mümkün. Ayrıca mutlaka Baroque Palace'ı ziyaret edin.

SEYAHATIN SONU

Şahane bir seyahatin bir bölümünün sonuna gelmiş olarak Floransa'ya uçmak üzere havaalanına geldik. Gümrükte pasaport kontrolündeyiz. Ben öndeyim, arkadaşım da arkada sıranın ona gelmesini bekliyor. Onun gözünden sahne: Esra'nın gümrük memuru ile işlemi uzadıkça uzuyor. Ne oldu acaba, pasaportundaki vizelerden birine mi takıldılar. Bayan memur başka bir memuru yanına çağırdı iş uzayacak galiba. Romanya'daki gümrük memurları zaten hiç gülümsemez

ve son derece serttirler. Benim yaşadıklarım;
- Türksünüz.
- Evet.
- Biz burada Türk dizilerini çok seviyoruz.
- Çok güzeller, zaten tüm Doğu Avrupa ve Arap ülkelerinde çok popüler oldular.
- Asi diye bir dizi var.
- Biliyorum tabii.
- Orada Demir var çok yakışıklı.
- Haklısınız, bizde de çok beğeniliyor.

Birazdan diğer memuru çağırıp sohbete dahil eder, o da yetmez yerinden kalkar gider cep telefonunu getirir ve cep telefonundan televizyondan çektiği Demir fotoğrafını gösterir.

Bu arada arkadaki pasaport kuyruğundan bahsetmiyorum bile. Romanya seyahati benim için hayatta yapmamın aklıma gelmeyeceği ama iyi ki de yapmışım dediğim bir seyahat oldu. ■

“Her çocuk tek ve özeldir” felsefesinden yola çıkarak; keşfe ve sorgulamaya dayalı eğitim programımızla çağdaş, yaratıcı, sormayı ve sorgulamayı seven, özgüveni yüksek, risk alan, öğrenmekten keyif alan bireyler yetiştirmeyi hedefliyoruz.

Göktürk Şubemiz

ÇALIŞMA GÜN VE SAATLERİMİZ:

Hafta içi: 07:30 - 18:30

Hafta sonu: 09:30 – 16:30 (Cumartesi)

Deneyimli ve güçlü kadromuzla anadil etkinlikleri ve tam zamanlı İngilizce (yabancı öğretmen ile) gems, matematik, doğa ve bilim atölyeleri, dikkat güçlendirme dersleri ve değer eğitimi (saygı-hoşgörü, barış-yardımlaşma-iş birliği) yanı sıra görsel sanatlar, müzik ve orff, yaratıcı drama, beden eğitimi, dans etkinlikleri öğrencilerimizin farklı ilgi ve yeteneklerini destekleyen branş etkinlikleri olarak programımızda yer almaktadır.

SİHİRLİ
ORMAN
Çekmeköy

SİHİRLİ
ORMAN
Güneşli

SİHİRLİ
ORMAN
Maltepe

SİHİRLİ
ORMAN
Bayrampaşa

SİHİRLİ
ORMAN
Göktürk

SİHİRLİ
ORMAN
Ataşehir

Sihirli Orman Anaokulları GÖKTÜRK / KEMERBURGAZ Şubesi:
Göktürk Mahallesi, Köprübaşı Caddesi No: 7 / 1-2 Göktürk - Kemerburgaz
www.sihirliormananaokulu.k12.tr/kemerburgaz

T: (542) 894 18 95 - (212) 227 64 25

**MEME
KANSERİNDE
YENİLİKLER**

Meme kanseri oluşumundaki risk faktörlerini elimizde olan veya olmayan faktörler olarak kabaca ikiye

ayırabiliriz. Kadının östrojen hormonu ile karşılaşma süresinin uzunluğu meme kanseri riskini artırmaktadır. Değiştirmesi elimizde olan faktörler arasında en önemlileri uzun emzirme süresidir. Uzun emzirme kanser riskini belirgin derecede azaltmaktadır. Bunun yanında erken yaşta doğum yapma ve çok çocuk doğurma da riski azaltmaktadır. Hiç çocuk doğurmamanın ve hatta erken yaşlarda hamile kalıp da hamileliğin erken sonlanmasının da riski artırdığı iddia edilmektedir. Östrojenin ön maddesinin kolesterol türevleri olması dolayısıyla yağdan zengin gıda tüketiminin, aşırı kiloların ve aşırı alkol tüketiminin meme kanser riskini artırdığı gösterilmiştir. Bu nedenle ölçülü egzersizler ve diyet meme kanserini önlemede önemli tedbirlerden bazılarıdır. Gıda önerilerine uyulması ve egzersiz yapılmasıyla meme kanser riskinin %30-40 azaltılabileceği iddia edilmektedir. Diğer yandan menopoza semptomlarını hafifletmek için 1990'lara kadar yaygın olarak kullanılan hormon replasman tedavilerinin 4 yıldan uzun kullanılmasının meme kanser riskini 3 ila 4 kat artırdığı gösterilmiştir. Bu hanımlarda insülin ve insülin benzeri büyüme faktörünün (IGF-1) kandaki seviyeleri artıyor ve serbest IGF-1'in hücre üremesini kontrolsüz bir şekilde artırarak bir çok farklı kanserin de riskini artırdığı bilinmektedir. Özellikle karın ve üst beden bölgesinde fazla kilosu olan kadınlarda meme kanseri riskinin daha yüksek olduğu bildirilmektedir. Çünkü bu kadınlarda seks hormonu bağlayan globülin (SHBG) daha düşük ve buna bağlı olarak östrojenin daha büyük bir kısmı serbest olarak dolaşıyor. Serbest dolaşımda olan östrojenin de meme dokusuna bağlanma olasılığı artıyor ve meme kanseri riskini artırıyor.

DEĞİŞTİREMEDİĞİMİZ RİSK FAKTÖRLERİ

Elimizde olmayan yani değiştiremediğimiz risk faktörleri, ilk adet kanama ve menopoza yaşı ile genetik faktörler-

dir. İlk adet yaşı 14 olan kadının kanser riskine 1 denecek olursa, adet başlangıç yaşı 12'nin altında olan kadının riski 1.2'dir. Ailesel meme kanseri meme kanserlerinin %20'sini oluşturmaktadır. Bu tür kanserlerde anne, teyze, kız kardeş ve kız çocukta kanser varlığı düşünülmelidir. Genetik faktörler ise meme kanserlerinin ancak %10-15'ini oluşturur. Genetik mutasyon taşıyan kadınların, BRCA1 ve BRCA2 genlerinde mutasyonlar söz konusudur. Bu durumda ailede çok sayıda meme kanseri ve aynı zamanda over kanserleri sık görülür.

Prof. Dr. Alp GÜRKAN

Kanser yaşı da genellikle 30'lar civarındadır. Genetik kökenli kanserler aneden gelebileceği gibi baba tarafından da gelebilir. Ailede 50 yaşından önce 2 veya daha fazla meme kanseri varlığında genetik yatkınlık akla gelip bu genlerin mutasyonuna bakılmalıdır. Bu gen mutasyonu olan kadınlarda meme kanseri gelişme riski %85'ler civarındadır. Bu mutasyonların Eşkenaz Yahudilerde normal popülasyona göre 10 kat daha fazla olduğu unutulmamalıdır. Gen mutasyonu olan kadınlarda meme kanserinin önlenmesi için yapılacak olanlar;

- 1 Memelerin koruyucu olarak alınması ve protez ile rekonstrüksiyonu (Angelina Jolie'nin yaptığı gibi)
- 2 Overlerin koruyucu olarak alınması
- 3 Meme ve overlerin sıkı takibi
- 4 İlaçla korunma (Tamoksifen gibi ilaçlarla)

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de yapılan araştırmalar kadınlarda en sık görülen kanser çeşidinin meme kanseri olduğunu göstermiştir. Batı yaşam tarzı olan ülkelerde yaşam boyunca 8 kadından birinin meme kanseri olduğu saptanmıştır. Batı dünyasında sıklığının artmasına karşın (1960'larda 20 kadından biri bu hastalığa yakalanırdı), diğer birçok kanser türleri gibi artık meme kanseri de önlenebilir kanser tipleri arasında sayılmaktadır.

Son 10 yılda meme kanseri riskini değerlendirmek için bazı formüller geliştirilmiştir. Gail modeli meme kanserinde göreceli riski değerlendiren formlerden bir tanesidir. Burada normal bir kadının meme kanser riskine 1 dereke 4 ayrı değişkenin çarpımı ile elde edilecek sonuç o kişinin göreceli riskini gösterecektir.

Gail Modeli:

Değişken	Göreceli Risk
İlk adet yaşı	
≥14	1
12-13	1.1
<12	1.21
50 yaş öncesi iyi huylu meme hastalığı/ biyopsi sayısı	
0	1
1	1.7
≥2	2.88
50 yaş ve sonrası iyi huylu meme hastalığı/biyopsi sayısı	
0	1.02
1	1.27
≥2	1.62
İlk doğum yaşına göre meme kanseri hikâyesi olan 1. derece akraba sayısı	
<20 yaş	
0	1
1	2.61
≥2	6.8
20-24 yaş	
0	1.24
1	2.68
≥2	5.78
25-29 yaş	
0	1.55
1	2.76
≥2	4.91
≥30 yaş	
0	1.93
1	2.83
≥2	4.17

Amerikan Meme Kanseri Koruma Çalışmasında Gail riski 1.7'den fazla olan kişilerde tamoksifen veya benzeri ilaçların meme kanseri gelişmesini %50 azalttığı gösterilmiştir. Ama bu ilaçların toplardamarlarda pıhtı oluşması, katarakt ve hatta rahim kanserine yol açabileceği unutulmamalıdır.

TANI

Meme kanseri görülme oranı artmasına karşın erken tanı konmasından dolayı meme kanserine bağlı ölümlerde azalma görülmektedir. Mamografi taraması 50 yaş üzeri kadınlarda meme kanserine bağlı ölümleri %30 azaltmaktadır.

Özellikle 1. derece akrabasında kanser olanlarda mamografi taraması o akrabasının kanser olma yaşından 10 yıl önce-sinden başlamalıdır. Gen mutasyonu olanların ise taramaya 25 yaşında başlaması önerilmektedir.

Daha önce Amerikan Kanser Derneğinin 35 yaşında bir kez kontrol mamografisi ve 40 yaşından sonra her yıl olmak üzere mamografi çekilme önerisi son yıllarda değişmiştir. 2010 yılı içinde ABD Koruyucu Hizmetler Servisi (ABDKHS) mamografi taramasına ilişkin önerilerinde değişiklikler yapmıştır. Buna göre, mamografi pek çok sağlık otoritesi tarafından 40 yaşından itibaren çektilmesi önerilir iken, ABDKHS'nin yeni önerilerinde, mamografi taramasının başka bir sebep yoksa 40 yaşından itibaren iki yılda bir, sadece 50-74 yaş arasındadır yıl bir kez çektilmesi önerilmektedir. Bu yaş aralığı dışında meme kanseri görülme oranının düştüğü (meme kanserlerinin %70'i 50

yaş sonrasında görülür) ve özellikle radyasyona duyarlı olan genç yaşta memelerin mümkün olduğunca radyasyondan uzak tutulması bu kararın temelini oluşturmaktadır. Özellikle ülkemizde çok sık çekilen tomografilerin de az da olsa radyasyona neden olduğu unutulmamalıdır. Yapılan bir araştırmada 23 yaşından daha küçük olan kadınlarda 2 yüksek doz kalp veya akciğer tomografisinin sonraki 10 senede meme kanseri riskini iki misli artırdığı gösterildi. Diğer bir konu ise Türkiye'de kadınların meme kanserine, Avrupa'ya oranla 10 yaş daha erken yakalanıyor olmasıdır. Avrupa'da 61-62 olan meme kanserine yakalanma yaşı Türkiye'de 51-52'dir. Yüksek riskli hastalarda, mamografiye ek olarak meme ultrasonografisi ve magnetik rezonans (MR) ile görüntüleme önerilmektedir. Daha yeni olarak "tomosentez" ile görüntüleme yöntemi kullanıma girmiştir. Bu yöntemde, memeden tomografi gibi ince kesitler alınmaktadır. Bu yöntemle görünürlüğü artmakta, sınır değerlendirilmesi kolaylaşmaktadır. İstanbul'da birkaç merkezde kullanılmakta olan bu görüntüleme yöntemi ile erken tanı olanakları artmaktadır.

ELLE MUAYENE

Kadının kendini muayene etmesinin

tanıdaki değeri ancak %10'lar civarındadır. O zamanda genellikle kitle 1 cm. geçmiş olmaktadır. Ancak kendi kendini muayene kadında kanser bilincini uyanık tutmak açısından yararlıdır. Her ay adetinin başladığı güne 1. gün denecek olursa en iyi meme muayene ve incelemelerinin memenin hormonların etkisinden kurtulduğu 5-7. günlerdir. Yine de kendini muayene eden kadın memesinde oluşacak kitleyi küçükken fark edecektir.

TEDAVİ

Meme kanserinde cerrahi ve ışın tedavisinde önemli değişiklikler olmamasına karşın, kemo/hormon tedavide önemli değişiklikler vardır. Geçtiğimiz yıl içinde, özellikle HER2 isimli bir onkojen taşıyan hastalarda, spesifik tedaviler (trastuzumab, pertuzumab,

lapatinib gibi) eşliğinde yapılan uygulamalarla tümörün tamamen gerileyebileceği gösterildi.

Trastuzumab, meme kanserli hastaların %20-25'inde saptanan HER2 onkojenine karşı geliştirilmiş bir moleküldür.

Bu ilaca direnç kazananlarda "lapatinib" adlı daha yeni bir ilaç kullanıma girmiştir. Lapatinib'in etki

mekanizması, trastuzumabtan farklı olup, hormon tedavisine karşı gelişen direncin kırılmasında da rol oynadığı gösterilmiştir. HER2 pozitif hastalar için geçen yıl Amerika'da onay alan ve gelecek yıl piyasaya çıkması beklenen T-DM1 molekülünün kanser tedavisinde yeni bir devrin başlangıcı olacağı iddia edilmektedir. Kanser tedavisinde hücre içi kemoterapi döneminin başlayacağı ve tümörün hücre içindeki spesifik proteinlerini yok etmeye yönelik bir yöntem olacağı belirtilmektedir. Bu tedavinin de yan etkilerinin klasik kemoterapiye göre çok az olacağı bilinmektedir.

ERKEKLER

Erkeklerde de meme kanseri olabileceği unutulmamalıdır. Üstelik çevre faktörlerinin etkisiyle erkeklerde meme kanseri geçmişe göre %50 oranında artmışken... ■

*Genel Cerrahi Uzmanı

EL DEĞMEDEN ELİNİZDE

Mutfakta hayatınızı kolaylaştıran Koroplast ürünleri, hijyenik ortamlarda üretiliyor. Eliniye ulaşana kadar, kimsenin eli onlara dokunmuyor.

KOROPLAST
Hayatı Kolaylaştırır

Özel
ÇAĞIN ÖNCÜSÜ
Ana Okulu

'ÖNCÜ KURUM MUTLU ÇOCUK'

Özel Çağın Öncüsü Anaokulu, 1500m²'lik bir alanda iki bahçesi ve bahçe içinde oyun alanları ile iki katlı, yedi sınıflı ve salonu olan ideal bir eğitim kurumudur. Bahçemizde meyve ağaçları, kameriye, kaydırak ve çeşitli oyun grupları bulunmaktadır. Ayrıca yavrularımızın ekip biçecekleri her çocuğa ait özel botanik alanlar mevcuttur.

Çocuklarımızın beslenme sistemi için haftalık menüler oluşturulmaktadır. Günlük beslenmeleri için ihtiyaç duyulan besin maddeleri düşünülerek yemek listesini oluşturuyoruz. Yemekler kendi mutfağımızda aşçımız tarafından pişirilmektedir. Hijyen, sağlık kuralları ve doğal gıdalar mutfağımızın temel prensibidir. Sabah kahvaltısı, öğle yemeği, ikindi kahvaltısı olarak hazırlanmış olan yemek listesi her ayın başında velilerimize sunulur.

Özel Çağın Öncüsü Anaokulu'nda altı adet oyun etkinlik odası, bir müzik atölyesi, 90m²'lik çok amaçlı büyük bir salon ve bireysel etkinlik odaları vardır. Anaokulumuzdaki etkinlikler yavrularımızın yaşları, bilgileri ve gelişim düzeylerine göre ayarlanmaktadır. Ayrıca becerilerini geliştirici, araştırıcı, merak uyandırıp öğrenmeye yönlterek kalıcı bilgi edinmelerini sağlamaktayız. Kurumumuz deneyimli ekibimizle güler yüzlü, pozitif ve bilimsel yaklaşımın

farkında çocuk gelişimi konusunda uzman kadrosuyla en uygun eğitimi vermektedir.

Farklı düşünme, hayal kurma, orijinallik ve sezgi çocukların yaratıcı düşünme becerilerini geliştirecek en önemli noktalarıdır. Yaratıcılık çocukların düşüncelerini geliştirip onların keşif yapmasını cesaretlendirir. Grup çalışmaları ile öğrencilerin işbirliği yaparak öğrenme süreçlerini geliştiririz.

Hayatın daha anlaşılabilir, yaşanabilir kılınması için sanat ve sanatsal aktivitelerin, kültürlerin ve toplumların çok önemli rolü vardır. Gelişmiş toplumların sanata bakış açısı ve sanata verdikleri önem, onların "gelişmiş" olmalarındaki

en önemli dinamiklerdir. Cumhuriyetimizin kurucusu ulu önder Mustafa Kemal ATATÜRK, sanatın toplum için önemine dikkat çekerek ; "Bir millet sanata ehemmiyet vermedikçe büyük bir felakete mahkûmdur. Birçok unsurlar o felaketin unsurlarını fark edemez. Fark ettiği günde, ne kadar müthiş faaliyetlerle çalışmak gerektiğini tahmin eyleyemez." demiştir. Kurumumuz da Atamızın bu söylemlerinden yola çıkarak sanatsal branşlar olarak etkin bir kadro oluşturmuştur.

Sanatsal faaliyetlerimiz ve kadrolarımız;

İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Ana Sanat dalı bölümü mezunu Gözde Başaran DRAMA, İstanbul Teknik Üniversitesi Devlet Konservatuvarı mezunu Emine Atabakan MÜZİK, Yeditepe Üniversitesi mezunu Selma Ertovi RESİM, Boğaziçi Üniversitesi mezunu İlke Sanem Özkaya YARATICI DANS, Koç Üniversitesi mezunu Özge Esirgen İNGİLİZCE/ TÜRKÇE SÖZEL BECERİLER, Fatma Gümüş JİMNASTİK VE FOLKLÖR öğretmeni olarak kurumumuz bünyesinde görev yapmaktadır.

Kurumsal anaokulu faaliyetlerimizin haricinde yaz okulu hazırlıklarımız da başlamıştır. Yaz okulu faaliyetlerimiz; binicilik, yüzme, tenis, satranç, eğlenceli matematik, sanat ve seramik, dikkat ve zeka oyunları, dans ve folklör, İngilizce ve Fransızca, jimnastik olarak programlanmaktadır. Temmuz ve Ağustos ayları için kayıtlarımız başlamıştır. Konu ile alakalı detaylı bilgi edinmek ve anaokulumuz hakkında teferruatlı bilgiye ulaşmak için www.ozelcaginsoncusu.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

ÖZEL ÇAĞIN ÖNCÜSÜ ANAOKULU'NUN ÖZELLİKLERİ

Anne güdülü koruyucu seven yönetici, eğitici ve yardımcı personel, çağdaş, bilimsel ve etkin eğitim, öğrenciye ve aileye sürekli psikolojik danışma ve rehberlik, yeteneklerin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi, ilgi ve yeteneklere göre eğitim, yaparak ve yaşayarak özgüven kazandırma, çocukluğunu yaşatma, duyguların yönetimi ve problem çözme, pozitif düşünce, çalışma alışkanlığı, çevresine duyarlılık kazandırma ve geliştirme, bilim ve sanat temelinde sanatsal bakış sezdirmesi ve geliştirme, ekolojik kültürün içinde yaşatma, uzman kontrolünde sağlıklı beslenme, insan ve hayvan sevgisi, doğa ile baş başa, bahçe ve Tarım Atölyesi yediği sebze üreten, okul-aile işbirliğine önem verme, hatasız güvenli lüks servis. Çocuğun çok yönlü gelişimi esastır. Güvenli, ideal sağlık ortamı ile betimlenmiş özgün bir programdır.

**ZÜMRÜTEVLER MAH. NAZMI İLKER SK.
NO: 17 MALTEPE İSTANBUL
anaokulu.ozelcaginsoncusu.com**

'EĞİTİM
YAŞADIĞIMIZ
ÇEVRENİN
SOSYAL
YAPISININ
KÜLTÜREL
DEĞERLERLE
ŞEKİLLENMESİ
İSE,
TOPLUMSAL
GELİŞME
VE BARIŞ
DA ANCAK
EĞİTİMLE
SAĞLANABİLİR.'

TELEFON: 0 216 457 55 44 GSM: 0534 666 94 11

ENERJİSİ
YÜKSEK

Koç burcu

Koç burcunun ateş grubu ve pozitif burçlardan biri olması nedeniyle enerjisi çok yüksektir. Çok hareketlidir ve çok hızlı karar verir. Bu güçlü ve yüksek enerjiyi kontrol edebilmek, Koç burcunun hayattaki en önemli amaçlarından biridir.

Bu ayki konuğumuz, Zodyak burçlar kuşağının ilk burcu olan Koç burcu. Yazılarımda kullandığım bazı astrolojik ifadelerin daha iyi anlaşılabilmesi için, Koç burcunun özelliklerine geçmeden evvel sizlere Zodyak burçlar kuşağından bahsetmek istiyorum. Zodyak burçlar kuşağı, tıpkı Evren'deki galaksiler gibi yıldızlardan oluşur. Yıldızların belli bir sırada dizilmesi sonucu takımyıldızları meydana gelir. Böylece, adlarını burçlara veren takımyıldızları oluşur; Koç, Boğa, İkizler vs. Dünyamız, astrolojide burçlar kuşağının merkezinde yer alır ve burçları oluşturan bu takımyıldızları Dünyamız etrafında dolanırken yaydıkları enerjiler sayesinde dönem dönem ruhsal durumumuzu etkilerler. Merkür, Venüs ve Mars gezegenleri Dünyamıza en yakın gezegenler oldukları için, astrolojide bu gezegenlere "Yakın Gezegenler" denir ve üzerimizdeki etkileri, diğer gezegenlere oranla daha fazladır. Astrolojide burçlar doğanın 4 temel elementi olan ateş, su, hava ve toprak grupları altında toplanır. Ateş grubundaki burçlar Koç, Aslan ve Yay; Su grubundaki burçlar Yengeç, Akrep ve Balık; Hava grubundaki burçlar İkizler, Terazi ve Kova; Toprak grubundaki burçlar ise Boğa, Başak ve Oğlak'tır. Diğer bir gruplandırma da "pozitif" ve "negatif" burçlardır. Buradaki pozitif veya negatif kavramları iyi ya da kötü şeklinde değil, evrenin en temel unsuru olan dengeyi sağ-

layabilmek için tanımlanmış kavramlardır. Pozitif burçlar ateş ve hava grubu, negatif burçlar su ve toprak grubundaki burçlardır. Bu bilgilere göre Koç burcu, pozitif ve ateş grubuna ait bir burçtur. 20 Mart - 19 Nisan tarihleri arasında etkili olan Koç burcunun yönetici gezegeni Mars'tır. Mars, Yunan mitolojisinde Savaş Tanrısı'nı temsil eder. Bu nedenle Koç burcunun en belirgin özelliği, inandığı konuda savaşıyor bir yapıya sahip olmasıdır. Olaylar karşısında kolay kolay yılmayıp, çözümler üretmek için bu özelliğini ortaya koyar. İnatçı olması ve yöneticilik vasfının yüksek olması öne çıkan diğer özellikleridir. Koç burcunun ateş grubu ve pozitif burçlardan biri olması nedeniyle enerjisi çok yüksektir. Çok hareketlidir ve çok hızlı karar verir. Bu güçlü ve yüksek enerjiyi kontrol edebilmek, Koç burcunun hayattaki en önemli amaçlarından biridir. Bazı durumlarda daha soğukkanlı davranıp hızlı karar vermeden evvel, konuyu olabildiğince sakin bir şekilde düşünüp kararını vermelidir. Sert mizacı nedeniyle diğer burçlara göre biraz daha baskıcı ve benmerkezci bir karaktere sahiptir. Koç burcu, kendisine olan güven duygusu ve enerjik yapısından dolayı ilgi duyduğu konuyu derinlemesine araştırıp o konuya hakim olmak ister. Bu esnada konuya odaklanabilmesi için bulunduğu ortamın ve beraberindeki insanların uyumlu olmasını arzu eder. Yöneticilik özellikleri sayesinde etrafındaki insanlarla olan iletişimleri çok güçlüdür. İnsanlar da bu gücü rahatlıkla hisseder. Koç burcu ile uyumlu bir iletişim kurabilmek için, bu gücün varlığını hissetmek ve aynı frekansta davranabilmek gerekir. Bu nedenle diğer ateş grubu burçları olan Aslan ve Yay burcuyla rahat bir iletişim kurar.

Geçen ay, Balık burcunun etkisi altında kalarak geçirdiğimiz bir yıl boyunca çözümlenemediğimiz sorunları ve sıkıntıları bir film şeridi gibi tekrar yaşadık. Bunun amacı, sorunlarımızı farkedip ve onlara çözüm üretip yeni astrolojik yıla daha az yükü ve daha enerjik olarak girmek içindi. Yüksek enerjisi sayesinde Koç burcu, bizim bu sorunlarımızı bir fırsat olarak değerlendirmemize ve yeni yılı daha iyi planlamamıza yardımcı oluyor. Mevsimsel olarak Mart ayında bahara geçiş yapıyoruz. Kendimizi daha enerjik hissedeceğiz. Kendimize daha çok güvenip gerek iş hayatımızda gerekse özel hayatımızda daha atılgan olacağız. Bu ay içerisinde her kulvarda çabuk karar vermemiz gereken ortamlar doğacak. Böyle bir durumla karşılaştığımızda Koç burcu bu konuda bize yardımcı olacaktır; fakat hızlı karar vermeden evvel olayları iyice düşünmeli ve yanlış kararlar vermemeliyiz. ■

YAHUDİ EDEBİYATI VE DÜŞÜNÇESİ ÜZERİNE YAZILAR

HÜZÜNLÜ ÖZGÜRLÜK

Laurent Mignon

Yahudi edebiyatı ve düşüncesi, her zaman her tür sınırı sorgulamak zorunda olmuştur. Hüzünlü Özgürlük'teki yazılar, bu sorgulamaya çeşitli açılardan katkıda bulunmuş bazı edebiyatçıları, düşünürleri ve din adamlarını tanıtır ve irdeler.

Bu kitap, okurları Philadelphia'dan Tel Aviv'e ve Lüksemburg'dan İstanbul'a sürükleyip onları Samuel Hirsch, Moşe Nadir, Marc H. Ellis, Yona Wallach, Mahir Ruso ve daha niceleriyle tanıştıracak. Özgür ama birçok bakımdan hüzünlü bir yolculuk...

GÖZLEM KİTAP

(0212) 231 92 82

kitabevi@salom.com.tr

www.gozlemkitap.com

DÜNYA SİNEMALARI -22

İTALYAN SİNEMASI -10

20. yüzyılda İtalya'da, gerilimi korku ve fantastikle harmanlayan, barok, erotik ve aşırı şiddet içeren bir edebiyat türü gelişti. Ucuz "paperback" baskılarının değişmez kapak rengi sebebiyle "giallo (sarı)" diye anılan bu türü sinemaya, 1960'lara kadar bir özel efekt dehâsi olarak ün yapan görüntü yönetmeni Mario Bava (1914-1980) yansıttı.

Dario Argento

Yönetmenliğe çığır açan başyapıtı "La maschera del demonio / Şeytanın Maskesi" (1960) ile başlayan "giallo'nun babası" Mario Bava, türün tarzını ve içeriğini "La ragazza che sapeva troppo / Çok Bilmiş Kız" (1963), "I Tre volti della paura / Korkunun Üç Turu" (1963) ve "Sei donne per l'assassino / Katil İçin Altı Kadın"la oluşturmuşsa da "giallo" nun büyük "auteur"ü Dario Argento'dur (d.1940).

Lise yıllarından beri film eleştirmenliği ve senaryo yazarlığı yapan Dario Argento'nun, "Il Gatto a Nove Code / Dokuz Kuyruklu Kedi" (1971) ve "4 Mosche di Velluto Grigio / Gri Kadife Üzerindeki 4 Sinek" (1971) ile oluşturacağı "Hayvan Üçlemesi" nin ilk filmi "L'Uccello Dalle Piume di Cristallo / Kristal Tüyüklü Kuş" (1970) İtalya'da olağanüstü ticari bir başarı kazandı. Üçlemeyi tamamladığında "giallo" dan bir süre uzaklaşan Argento, eleştirmenlerin, yapılmış en iyi "giallo" olarak kabul ettiği "Profondo Rosso / Kopkoyu Kırmızı"yla (1975) türe geri döndü.

Bundan sonra devamlı yaratıcı ilişki içinde bulunacağı, besteci Claudio Simonetti ve yenilikçi İtalyan rock topluluğu Goblin'le ilk çalışması olan "Profondo Rosso", bir müzisyenin bir cinayete şahit olmasıyla başlayarak aşırı şiddet dolu grotesk bir gelişme gösterir. Olağanüstü renk ve müzik kullanımı,

Dario Argento

gündüz çekimlerinde bile tekinsizlik ve tehlike izlenimi oluşturan görüntüleriyle çığır açan "Profondo Rosso", Argento'ya uluslararası ün sağladı. 1977'de Argento, günümüzde, üç kentte yaşamlarını sürdüren ve köktücul güçleri ile çağcıl dünyayı etki altına alan üç antik büyücüye adadığı iddialı bir projeye, "Le Tre madri / Üç Ana Üçlemesi" ne girer.

Üçlemenin en yaşlı annesi "Mater Suspiriorum / İç Çekişlerin Anası" na odaklanan ilk filmi "Suspiria" (1977), öyküyle karakterlerin sesle görüntünün yanında ikincil kaldığı gerçeküstü bir görsel/işitsel sanat eseridir. Had safhada şiddet içeren bu doğaüstü gerilimin ardından, "ana"ların en genç ve en acımasız "Mater Tenebra-

rum / Karalığın-Gölgelerin Anası" nı ele alan, ilkinden de soyut ve "arthouse" a daha da yakın "Inferno / Cehennem" (1980) gelir.

"Inferno" dan sonra üçlemeye ara veren Argento, "Üç Ana" yı epey çaptan düşmüş olduğu bir dönemde, 2007'de "Mater Lacrimarum / Gözyaşlarının Anası" na adadığı, sanatsal ve mantıksal açıdan en zayıf halkası "La Terza Madre / Mother of Tears" ile sonlandıracaktır.

"Inferno" nun ardından, yeniden "giallo" ya döndüğü "Tenebrae / Karanlıklar" (1982), "giallo" yu fantastikle harmanladığı "Phenomena" (1985), filmografisinin en ünlü sekansı, karakargaların Parma Operası'na inişe geçişlerinin yer aldığı "Opera" (1987) izleyiciler ve eleştirmenler tarafından biraz soğuk karşılanacak, 1990'lardaki ve 2000'lerdeki çalışmaları altın döneminin epey gerisinde kalacaktır. Hâlâ teknik ve görsel her türlü yeniliğin peşinden koşmaya devam eden Argento'nun güzel kızı Asia (d.1975), oyunculuk kariyerini yanında yönetmenlik yapmakta.

Michele Placido

1946'da fakir bir ailenin çocuğu olarak doğan, gençliğinde polislik yapmış olan Michele Placido, oyunculuğa geçtiğinde La Piovra adlı TV dizisiyle ünlü olmuş, yasa dışı yollardan İtalya'ya giren bir tıp öğrencisinin öyküsü Pummaro (1980) ile de yö-

Mater Suspiriorum /
İç Çekişlerin Anası

Inferno / Cehennem

Un viaggio chiamato amore

Ovunque Sei

Del perduto
amore

netmenliğe atılmıştır. Oyunculukla yönetmenliği rahatlıkla beraber yürüten üretken Placido, "Le amiche del cuore" (1992) ile geçekundu önleme bölgelerinde yaşayan üç yeni yetmenin hayallerine ve umutlarına, "Un Erode Borghese"de (1995) bir mâli polisle bir avukatın özel bir bankayı altüst edişine, "Del perduto amore"de (1998) bir rahip adayının inançlarıyla komünist bir kıza aşkı arasında bocalamasına, "Un viaggio chiamato amore"de (2002) kadın şair

Sibilla Aleramo'nun sefih yaşamına odaklanır. "Ovunque Sei"de (2004), aşkın metafizik ve yaşam ötesi yönünü, "Romanzo Criminale"de (2005) üç çocukluk arkadaşının 1970'lerde Roma'yı uyuşturucu, kumar ve fuhuşla ele geçirmelerini ele alır. Placido, Mayıs 1968 olaylarına değinen "Il grande sogno"yu (2009) polislik anularından yola çıkarak oluşturmuş, bir banka soyguncusunun gerçek öyküsü "Vallanzasca - Gli angeli del male" (2010) ve "Le Guetteur"le (2012) klasik polisyeve dönüş yapmıştır.

Bernardo Bertolucci'nin küçük kardeşi Giuseppe Bertolucci (1947 -2012) de ağabeyi gibi yönetmendi. Ancak, radikal solcu Giuseppe, yaptığı birkaç kurmaca film dışında çoğunlukla belgesel sinemaya yönelmiştir. Pasolini'yle ilgili iki önemli çalışması vardır : Pasolini prossimo nostro (2006) ve La rabbia di Pasolini (2008).

İtalyan sinemasında kriz

Savaş sonrasında Nuovo Realismo ile sinemaya yepyeni bir ivme veren, 1960'larda, 70'lerde yenilikçi ve özgün

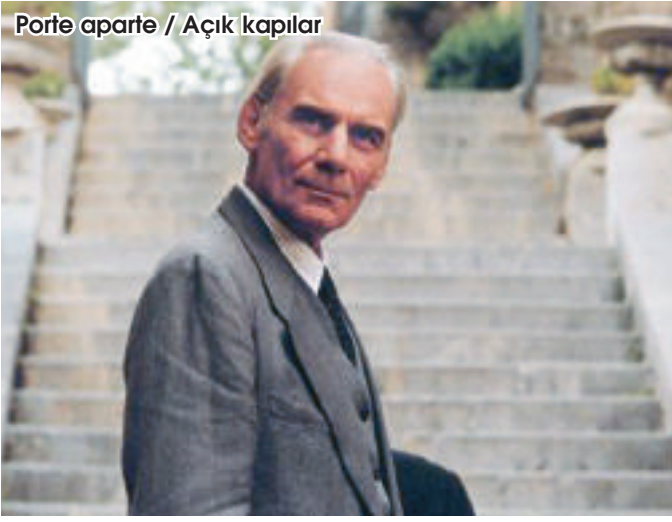
"auteur"leri ile çağcıl dünya sinemasını yönlendiren, Roma'da Avrupalı ve Amerikalı yapımcıların görkemli "süper prodüksiyon"larını çekmek için neredeyse sıra beklediği devasa Cinecitta stüdyolarını kuran, Altın Palmiye'den, Altın Aslan'dan, Altın Ayı'dan, yabancı film Oscar'larından nadiren eli boş dönen o benzersiz İtalyan Sineması, 1980'lerin başında uzun metrajlı film üretiminin senelik sekiz dokuz filme düştüğü, üstelik bunların ancak yarısının vizyona girebildiği bir felâket ortamına düşer.

Bir yandan televizyonla rekabetin, bir yandan ekonomik zorlukların, bir yandan da sinemada yapılacak neredeyse her şeyin yapıldığı yılların ardından, yeni sinemacı kuşaklarının neyi nasıl söyleyeceğini özümseyemeyişlerinin oluşturduğu bu iç karartıcı ortamda en fazla saygıyı hak eden, klasik büyük İtalyan

Michele
Placido

Porte aperte / Açık kapılar

Il ladro di bambini / Çocuk Hırsızı

La Premier Homme / İlk İnsan

La Chiavi di Casa / Evin Anahtarları

“auteur”lerinin sonuncusu *Gianni Amelio*’dur.

Gianni Amelio

Doğumunun (1945) hemen ardından, babası işçi olarak Arjantin’e gidince, *Gianni Amelio*, çocukluğunu ve delikanlılığını annesiyle ninesinin yanında geçirir. *Amelio*’nun sinemasında baba yokluğunun izleri her zaman hissedilecektir.

Amelio, Messina Üniversitesinde Felsefe eğitimi yaptıktan sonra sinema ile ilgilenmeye başlar. Bir süre eleştirmenlik yapar; 1967’de taşındığı Roma’da görüntü yönetmeni ve yönetmen yardımcısı olarak çalışırken RAI’de çok sayıda ödüllü televizyon filmi yönetir.

1982’de, İtalyan sinemasında terörizm konusunda yapılmış en iyi çalışmalarından biri olan ve terörizmi bir baba oğul ilişkisi üzerinden ele alan ilk filmi “*Colpire al cuore / Yürekten Vurmak*”, eleştirmenlerin dikkatini çeker. Aralarında *Enrico Fermi* ve *Edoardo Gataldi*’nin bulunduğu bir grup fizikçiye odaklanan “*I ragazzi di via Panisperna / Panisperna Caddesinin Çocukları*” (1987) çok sayıda ödül kazanır. *Leonardo Sciascia*’nın romanından uyarladığı, Sicilya’daki adalet

sorunlarını eleştiren “*Porte aperte / Açık Kapılar*” (1990) hem *Amelio*’ya, hem olağanüstü oyuncusu *Gian Maria Volonté*’ye çok sayıda ödülün yanında uluslararası ün getirir. *Mussolini* döneminde, idam edilmeyi isteyen katille, idam cazsına karşı olan ve faşistlerin hukuka getirdiği “iyileştirmeler”e rağmen *adaleti* uygulamaya çalışan hâkimi karşı karşıya getiren “*Açık Kapılar*”, dürüstlük/yozslaşma karşıtlığına getirdiği yorumla dönemini aşan, herhangi bir zamanda, herhangi bir ülkede geçebilecek allegorik bir başyapıttır.

Gianni Amelio

Ardından çektiği ve hepsi sayısız ödül sahibi dört film, *Amelio*’nun toplumsal gerçeklere üst düzey sanatsal bir duyarlılıkla yaklaşımının saygın ürünleridir. Sinemayla ilgili arınmış, neredeyse aristokratik düşüncelerini duygu ile toplumsal kaygı arasında dengede duran acıklı bir öyküye uyguladığı “*Il ladro di bambini / Çocuk Hırsızı*” (1992) iki çocuğu “çalıp”, birkaç gün süreyle mutsuzluk ve acılardan uzaklaştırarak onlara yaşamda neşenin de var olduğunu göstermeye çalışan genç bir jandarmanın öyküsüdür. “*Lamerica*” (1994), şanslarını Arnavutluk’ta arayan iki üçkâğıtçının ülkenin gerçekleriyle karşılaştıkları karanlık bir politik taşlamadır. Sicilya’dan Torino’ya göçen iki kardeşin 1958 ilâ 1964 arasında yaşadıkları 6 ayrı günde geçen “*Così ridevano / Böyle Güliyorlardı*”, (1998) iki insanın sevgi adına nasıl birbirlerine ve kendilerine ihanet edebildiklerini büyük bir ustalıklarla anlatmaktadır. *Amelio*’nun biraz zor kavranabilen bu karmaşık öyküsü, yazar-yönetmenine Venedik’te Altın Aslan’ı kazandırmıştır. 2004’de Giuseppe Pontiggia’nın romanından uyarladığı “*Le chiavi di casa / Evin Anahtarları*”, genç bir babanın doğumundan beri görmediği

La Stanza del Figlio /
Oğul Odası

Aprile / Nisan

engelli oğlu ile iletişim kurma çabalarını duyarlı, ama aşırı duygusallığa kaçmayan yalın bir sinema diliyle anlatır.

Ermanno Rea'nın romanından özgürce esinlendiği "La stella che non c'è / Varolmayan Yıldız" (2006), neredeyse ömür boyu çalışmış olduğu fabrikada, kusurlu olduğu için yakın atkadasının ölümüne sebep olan ve bilmediği bir çelik fabrikasına satılan devre dışı bırakılmış bir yüksek fırının peşinden, yeni bir kazayı önlemek için Çin'e kadar giden bir adamın öyküsüdür.

Fransa ile Cezayir gibi ilişkileri çok karmaşık iki ülke arasında köprü kurmayı başaran Albert Camus'nün aynı adlı tamamlanmamış romanından uyarladığı "Le Premier Homme / İlk İnsan" (2011) Camus'ye bir saygı duruşudur. Cezayir sorununun ilk yıllarını başarıyla belgeleyen Amelio, hem idealizmin henüz mümkün olduğu karışık bir dönemin, hem de yazarın ömür boyu peşinde koştuğu "adalet" in portresini çizer.

Ardından Amelio, tekrar sinemasının ana tema'sı olan toplumsal gerçeklere bir dönüş yaparak, "L'intrepido / Korkusuz" da (2013) bir ülkenin, hatta bir dünyanın harabeye dönüşünü bu kez gerçeküstücü komedi kalıbında aktarır. 45 yılı aşan uzun meslek yaşamında çok sayıda TV filminin yanında çoğu başyapıt düzeyinde 10 uzun metraj çekmiş olan Gianni Amelio, hâlen yeni filminin senaryosu üzerinde çalışıyor.

Toparlanma süreci

Yıllardır ülkesinin toplumsal ve siyasal iklimindeki genel bozuluşu yansıtan İtalyan komedisi, 1980'lerdeki kriz dönemde, köklü bir değişime uğrayarak daha sert, daha yoğun,

daha grotesk bir üsluba yönelir ve Massimo Troisi, Maurizio Nichetti (d.1948), Carlo Verdone (d.1950), Roberto Benigni (d.1952) ve Francesco Nuti'nin (d.1955) başını çektiği yeni bir oyuncu-yönetmen kuşağı doğar. İtalyan Sineması küllerinden yeniden doğan anka kuşu gibi ciddi bir toparlanma sürecine, bu genç sinemacılarla girecektir.

Yaşlıları olduğu halde, bu komedyenlerin yolunu açan, filmlerinde yeni anlatım tarzı sorunları, kent yaşamının ayrıntılarına gösterilen ironik ve sevecen dikkat, nevrotik bir melankoli, günün giderek daha dağınık, daha seviyesiz ve daha berbat gerçekçiliğine tepki olarak yeni değerler arayışı veya eski değerlere geri dönüş özlemiyle, akranlarından çok 1960'ların genç yönetmenlerine yakın bir çizgi sürdüren yazar-yönetmen-oyuncu Nanni Moretti'dir.

Yeni kuşak yönetmenler

Öğretmen bir anne-babanın oğlu olarak 1953'de, halen de eşi ve oğluyla yaşadığı Roma'da doğan Nanni (Giovanni) Moretti'nin yeni yetmeliğinden beri iki tutkusu vardır: sinema ve su topu. Liseyi bitirir bitirmez ilk iki kısa metrajını 1973'de, avangard bir tiyatro topluluğu üzerinden solculara alaycı bir selam gönderdiği ilk uzun filmi "Io sono un autarchico / Ben Özgür bir Adamım" ı 1976'da çeker. "Ecce bombo" da (1978) bir öğrencinin, ailesi, arkadaşları ve sevgilisiyle karmaşık ilişkilerine odaklanır.

Bütün filmlerinde oynayan Moretti'nin sinemasındaki otobiyografik boyut, ödün vermeyen bir yönetmenin hayal kırıklıklarını anlattığı "Sogni d'oro / Altın Düşler" de (1981 Venedik Jüri Büyük Ödülü) iyice be-

Sogni d'oro // Altın Düşler

lirginleşir. Bu filmde yarattığı Michele Apicella adlı karakter, yönetmenin alter ego'su olarak "Bianca" da (1983) âşık bir profesör, "La messa è finita / Ayin Bitti" de (1986) bir papaz, İtalyan Su Topu Takımında oynadığı günlerin anularından esinlenerek yazdığı "Palombella rossa / Kızıl Güvercin" de (1989) hafızasını kaybetmiş militan bir komünist olarak karşımıza çıkar.

Moretti, "Kızıl Güvercin" in ardından Apicella karakterini bir kenara bıraksa da, Vespa'sıyla Roma sokaklarında dolandığı ve kanserle mücadelesini mizahi bir dille anlattığı "Caro diario / Sevgili Günlük" de (1993 Cannes En İyi Yönetmen Ödülü) yine bol bol kendinden bahsedecek, 4 yıl sonra "Aprile / Nisan" da (1998), solun İtalya'da seçimleri kazanmasından ve baba olmaktan duyduğu mutluluğu anlatacaktır.

İlk filmlerinden beri Cannes'ın müdavimlerinden olan Moretti, Altın Palmiye'yi, bir çiftin çocuğunu yitirmesini ve sonrasını duygusallığa kaçmadan aktardığı başyapıtı "La stanza del figlio / Oğul Odası" (2001) ile alacaktır.

Aktivist ve inançlı bir solcu olan Moretti, 2006'da Berlusconi'nin seçim kampanyasının hemen öncesinde, hem başbakanı, hem de iyi bir hatip olduğu ve kitlelerle çok iyi iletişim

kurduğu için bilinçsizce *Berlusconi*'ye oy veren İtalyanları eleştirdiği "*Il caimano / Timsah*"ı vizyona sokar. Yönetmen-oyuncu Michele Placido'nun baş kişilerden birini canlandığı filmde, İtalyan Sinemasının birçok ünlü yapımcısı ve yönetmeni epizodik rollerde görünür. Ateist olduğunu, ancak bunun kendisini ne rahatlatılabildiğini ne de mutlu edebildiğini söylemiş olan Moretti, "*Habemus Papam / Bir Papamız Var*"da (2011) inanç konusunu ironik bir komedi atmosferinde ele alır.

Nanni Moretti sinemaya hem film yazıp yöneterek, hem de Roma'da satın almış olduğu küçük bir salonda, yenilerde bizde "*Başka Sinema*"da yapılmaya başlandığı gibi, ana akımda vizyon şansı bulamayacak filmleri göstererek hizmet vermeye devam ediyor.

Moretti'nin önünü açtığı genç komediyen kuşağının en özgünü, kendisine en çok umut bağlananı, "*Il Postino*", "*Splendor*" ve "*Che Ora È*"den oyuncu olarak da tanıyıp hayran olduğumuz *Massimo Troisi*'ydi (1953 - 1994). Yazar ve yönetmen olarak da müthiş bir yetenek olan Troisi ne yazık ki en verimli olacağı yaşta bir kalp kriziyle yaşama veda etti.

1948'de doğan *Maurizio Nichetti*, birkaç gerçeküstücü komediyle çok parlak bir çıkış yapmış, izleyiciler ve

Tutta Colpa del Paradiso

eleştirilenlerce bir süre göklere çıkarılmış bir yazar-yönetmen-oyuncu. Ancak giderek kendini tekrarlamaya başladığından, yıllar önce sinemadan koparak televizyona geçti.

Ünlü film eleştirmeni ve sinema tarihçisi *Mario Verdone*'nin oğlu *Carlo Verdone* (1950) yönetmenlik eğitimini *Centro Sperimentale di Cinematografia*'da tamamladı. Komediyen olarak, halk dilini kullanışı, duygusallığı ve orta sınıf İtalyan erkeği karakterlerini yorumlayışıyla, özellikle televizyonda *Alberto Sordi*'nin mirasçısı olarak ünlendi.

Verdone yönetmenliğe, üç ana karakterini de canlandığı "*Un sacco bello*"yla (1980) başladı, aynı formülü ikinci filmi "*Bianco, rosso e Verdone*"ye de uyguladı. Uzun yönetmenlik kariyerinde komedi stilini geliştirerek *commedia all'italiana*'yı toplumsal olaylar ve düşündürücü öykülerle başarı ile harmanladı. Son yıllarda çoklukla, modern İtalyan insanının nevrozlarına ve iç sıkıntılara yoğunlaşmakta.

1955'de doğan *Francesco Nuti* (1955) sinemaya 1970'lerde komedyen olarak girdi, 1985'de yönetmenliğe başlayarak ilk filmi "*Casablanca, Casablanca*" ile üne kavuştu, "*Tutta colpa del Paradiso*" (1985), "*Stregati*" (1987), "*Caruso Pascoski di padre polacco*" (1988), "*Willy Signori e vengo da lontano*" (1990) ve "*Donne con le gonne*" (1991) ile başarısını sürdürdü. 1990'larda depresyona giren Nuti, kendini içkiye verdi, 2006 ortalarında tedavi gördüğü hastanede girdiği komadan aynı yılın kasım sonlarına doğru çıktıktan sonra bir rehabilitasyon merkezine yatırıldı.

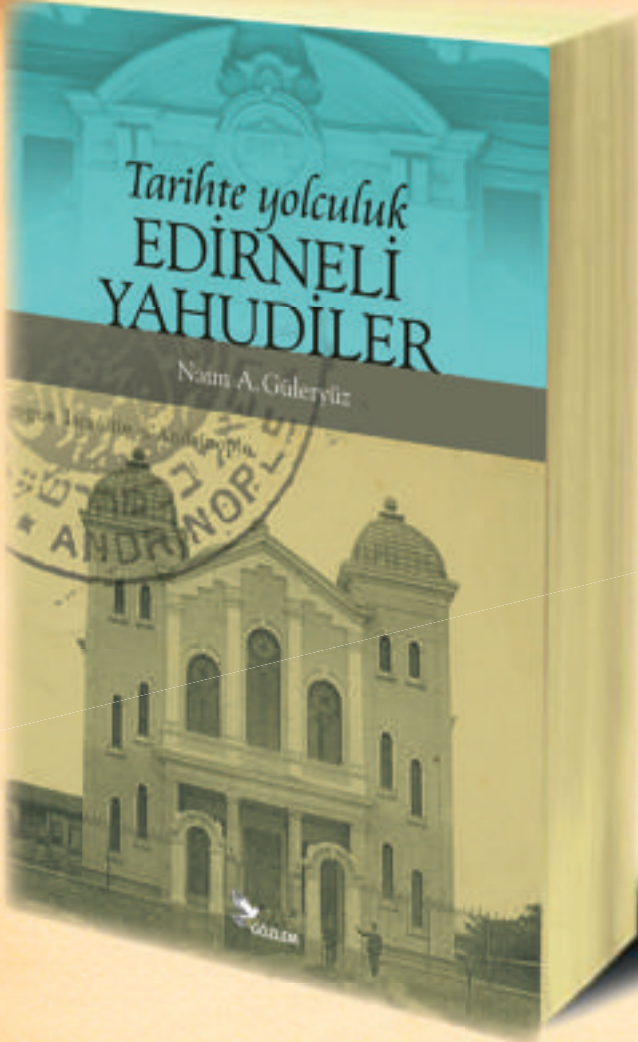
Roberto Benigni'ye (1952) gelince, o

tam bir fenomen! *Fellini*'nin "*La Voce Della Luna*" (1989) filminde izlediğimizde ülkesinin tanınmış komedi oyuncularından biriydi ve efsanevi palyaço "*Toto*" ile karşılaştırılıyordu. 1998'de En iyi yabancı Film ve en iyi Erkek Oyuncu Oscar'larını toplayan "*La Vita è Bella / Hayat Güzeldir*" tam anlamıyla "*Chaplinesque*" bir mesel. "*Büyük Diktatör*" gibi komik ve eğlenceli bir çıkıştan sonra giderek ağdalı bir melodrama dönüşen filmin asıl kusuru, kendini *Toto* ile değil *Chaplin*'le kıyaslayan *Benigni*'nin *Chaplin* gibi bir deha olamayışı! "*Hayat Güzeldir*", toplama kampı bölümlerindeki zorlama komiği, bir o kadar da zorlama dramatik bölümleri ve inandırıcılıktan uzak finaliyle itici, kaba-saba ve zevksiz bir güldürüden öteye gidemiyor. Anlayacağımız tam Oscar'lık! Kişisel olarak *Benigni*'nin Soykırımı hafife alan, neredeyse toplama kamplarındaki yaşamın o kadar da kötü olmadığını imâ eden yaklaşımını, Soykırımı reddeden kimi Ortadoğu politikasından da beter bulduğumu, "*La Vita è Bella*"yı sanatsal açıdan zar zor orta halli bulsam da, düşünsel planda aşağılık bir iş olduğunu düşünüyorum. Kaba güldürü anlayışı ve zevksizlik, *Roberto Benigni*'nin yazıp yönettiği, çoğunun başrolünü eşi *Nicoletta Braschi* ile paylaştığı 6-7 filmin sanki ortak paydası. Tabii ki bu, aynen bizim *Recep İvedik* gibi, filmlerinin geniş kitlelerce sevilmesini engellemiyor. Allahtan 2005'den beri çok daha başarılı olduğu oyunculuğa yoğunlaşmış durumda. İtalyan Sinemasının 1980'lerdeki kriz sonrasındaki toparlanış sürecine gelecek yazımızda devam edeceğiz. ■

La Vita è Bella / Hayat Güzeldir

Naim
Gülyüz'ün
son kitabıyla
Edirne'ye
yolculuk

"Evluya Çelebi'nin
"Her tarafında gülistanın,
bülbülün süslediği baharistan
olan... büyük ve güzel
şehir" olarak tanımladığı,
Mordehay ben Eliezer
Comtino'nun "Akıllı ve
bilge kişiler şehri" olarak
tanıttığı, Prof. Süheyl
Unver'in "Her yer biter,
Edirne bitmez" dediği
Serhat kentimiz Edirne,
dünyüyle bugünüyle adeta bir
açık hava müzesidir.

Bir zamanlar Balkanlardaki
Yahudi yaşamının merkezi,
Balkan yarımadasının
Tevrat ve Talmud
geleneginin simgesi, bilim
ve ilim şehri olan Edirne'de
Yahudiler, en az yirmi
yüzyıldan beri yaşadılar."

Tarihte yolculuk EDİRNELİ YAHUDİLER

Araştırmacı yazar Naim A. Gülyüz, yeni kitabında okuyucuyu tarihte bir yolculuğa çıkararak, Edirne Yahudilerinin geçmişteki parlak yaşamlarının izini sürmekte ve onların öykülerini paylaşarak gelecek kuşaklara devretmekte...

GÖZLEM KİTAP

(0212) 231 92 82

kitabevi@salom.com.tr

BAHAR

dinletilerinden
bir seçki

*Sinemaseverlerin de
tanıdığı bir ikon*

Davit Helfgott

Hayatı, Oscar ödüllü "Shine" filmi ile beyaz perdeye aktarılan dünyaca ünlü Avustralyalı piyanist David Helfgott, çıkacağı son dünya turnesinde çok özel bir konser vermek üzere Türkiye'ye geliyor.

Helfgott'ın 'The Last Great Romantic, Rahmaninov' albümü 4 milyondan fazla sattı. The Guardian gazetesi Helfgott'dan şu cümlelerle bahsediyor; "Pavarotti futbol fanatiklerine operayı sevdirdi, David Helfgott da hayatı boyunca hiç klasik müzik konserine gitmeyecek olan insanlara piyanoyu ve klasik müziği sevdiliyor." Helfgott'ın, daha önce İstanbul'da vermiş olduğu tüm konserlerin biletleri aylar öncesinde tükenmişti.

David Helfgott filmde anlatıldığı gibi, bir konser sırasında ağır bir beyin travması geçirmiş ve 12 yıl süren bir tedavi sürecinden sonra üstün yeteneği ve azmi sayesinde yeniden yaşama dönmüştü.

15 Nisan Salı
İstanbul Kongre
Merkezi Harbiye
Salonu

17 Nisan
Perşembe
Babylon

CARMEN SOUZA

Cape Verde asıllı Portekizli müzisyen Carmen Souza, çoğu başarılı müzisyen gibi ilk olarak kilise korosunda şarkı söylemeye başladı. Nina Simone gibi isimlerden etkilenen müzisyen, Portekiz'in önemli caz basistlerinden biri olan Theo Pas'cal tarafından keşfedildi. Aynı anda akıl hocası olan Theo ile beraber şarkılarını yazmaya başlayan Souza, atalarının dili olan Creole lisanını da parçalarında kullandı. Afrika kültürel müziğini, Batuke ve Morna gibi Cape Verde ritimleriyle birleştiren sanatçı, çıkış albümünü 2005'te yayınladı. Yine Theo Pas'cal ile beraber kaydettiği son albümü "Kachupada" ile yoluna devam eden Souza; Afro-Latin, dünya müziği ve caz arasında gidip gelen renkli çizgisi ve şiirsel performansı dikkat çekiyor.

CHET BAKER'A ÖVGÜ...

30 Nisan
Çarşamba
Salon İKSV

İstanbul caz sahnesinin önde gelen müzisyenleri caz müziğin efsanesi Chet Baker'i anıyor. 2014'te Miles Davis ve Louis Armstrong ile başlayan "trompet dahileri vokallerle renkleniyor" serisi Chet Baker ile tamamlanıyor. Baker'ın efsane parçaları Ayşe Gencer, Ülkü Aybala Sunat, Evrim Özşüca'nın yeni yorumlarıyla karşımızda.

RUSYA'DAN GENÇ BİR YETENEK

Kısa sürede adını tüm dünyaya duyuran genç piyanist Evgeny Grinko daha önceden yayınladığı iki kısa albümden sonra ilk uzun albümünü Nisan 2014'te yayınladı. Duygulara hitap eden, dinleyenleri düşsel yolculuklara çıkaran tarzı ile 'Cinematic Melodies' ve 'Winter Sunshine' isimli albümleriyle kazandığı ünü, Vals adlı şarkısıyla pekiştirdi. İlk uzunçalarında sanatçının Youtube'da 2 milyona yakın izlenen Vals şarkısının yanı sıra Serenade, Rumba, Faulkner's Sleep gibi şarkılar da yer alıyor. Türkiye'de çok sıkı bir dinleyici kitlesine sahip olan ve yanında çellocu,

kemancı ve akordeoncu beş müzisyen ile sahne alan Evgeny Grinko konserlerinde piyano haricinde gitarda ve davulda da hünerlerini gösteriyor.

30 Nisan Çarşamba / garajistanbul

İSPANYOL RÜZGÂRI

Paloma San Basilio

Dünya müziği kuşağının nisan ayındaki konuğu İspanyol müziğinin çınarlarından Paloma San Basilio... Müzik kariyerine 1975 yılında ilk albümü 'Sombras' ile adım atan Paloma, 3 yıl sonra Bebu Silvetti'nin 'Secretos' adlı parçasıyla İspanya listelerinde hızlı bir şekilde zirveye yükseldi.

Plácido Domingo ve José Carreras gibi sanatçılarla gerçekleştirdiği düetlerle uluslararası arenada ses getiren usta şarkıcı, İspanyol müziğindeki üstün başarılarından dolayı 2006 yılında Latin Grammy Ödülü'ne layık görüldü. 40 yıla yaklaşan müzik kariyerinde 30'u aşkın albüm ortaya koyan Paloma, 80'lerin sonunda parlak yeteneğini oyunculuğa da çevirdi, 2 yıl süren bir dünya turnesini kapsayan Evita müzikalinde başrolde oynayarak defalarca ayakta alkışlandı.

25 Nisan Cuma / İş Sanat Kültür Merkezi

YENİDEN IYEOKA...

Simply Falling şarkısıyla tanınan Nijerya kökenli Amerikalı sanatçı Iyeoka, sadece bir müzisyen değil, aynı zamanda bir eğitimci, şair, aktivist ve TED Global üyesi... İlk olarak 2004 yılında The Rock By Funk Tribe grubuyla 'Black and Blues' albümünü yayımlayan Iyeoka Okoawo, son olarak 2010'da 'Say Yes' adlı albümü dinleyicilerle buluşturdu. Iyeoka, soul ve rhytm'n blues'a getirdiği yenilikçi pop yaklaşımıyla ender rastlanılan bir ses.

9 Nisan Çarşamba / Babylon

CAZIN EFSANELERİ, THE SPRING QUARTET

Dünyanın en saygı duyulan bateristleri arasında yer alan Jack DeJohnette, New York Times'ın "caz müzik tarihindeki en büyük müzisyenlerden biri" sözleri ile övgüyle bahsettiği Grammy ödüllü saksafoncu Joe Lovano ve 2011'in en iyi çıkış yapan genç starı basçı, vokalist, besteci Esperanza Spalding Türk seyircileri ile buluşacak. Arjantinli muhteşem piyanist Leo Genovese'nin de dahil olduğu DeJohnette, Lovano ve Spalding'in ortak yürüttükleri bu çok nesilli modern proje caz dilini başlangıç noktasından geleceğine uzanan doğrusal bir çizgide ortaya koymasıyla muazzam bir gösteri niteliği taşıyor.

9 Nisan Çarşamba
İş Sanat Kültür
Merkezi

RACHID TAHA İSTANBUL'DA

1993 yılında İngiltere diskolarında popülerleşen Rachid Taha, albümündeki Voila Voila adlı şarkısı ile politik çizgisi olduğunu gösterdi. Rachid Taha, 1970'li yıllardan kalma "Ya Rayah" adlı parçayı 1997 yılında single olarak piyasaya sürdü ve bu şarkıyla dünya çapında ve ülkemizde üne kavuştu. Türkiye'de çok tanınmış bir diğer çalışması ise 1999 yılında Khaled ve Faudel ile verdiği konser kaydı oldu. Bu konser 1,2,3 Soleils adı altında bir albüm olarak piyasaya sunuldu.

2 Mayıs Cuma / İstanbul Kongre
Merkezi Harbiye Salonu

TEOMAN TEKRAR SAHNEDE

Teoman; 'Paramparça', 'İstanbul'da Sonbahar' gibi geniş kitlelerin bildiği parçaların yanı sıra 'Bugün', 'En Güzel Hikâyem', 'Bana Öyle Bakma' gibi şarkılarının akustik hallerini turnenin de adı gibi 'Yavaş Yavaş', 15 şehrin salonlarında samimi bir ortamda dinleyicileri buluşturacak.

Teoman, sevenleri tarafından uzun zamandır beklenen akustik konser turnesine Konya'dan başlıyor. Organizasyonu Atlantis Yapım tarafından yapılan turnenin finaliye İstanbul'da gerçekleşecek.

12 Nisan Cumartesi
Zorlu Center
- PSM, Ana
Tiyatro

8 Mayıs Perşembe
İstanbul Kongre
Merkezi Harbiye
Salonu

ZBIGNIEW PREISNER İSTANBUL'DA

Dünyaca ünlü besteci Zbigniew Preisner kendisi gibi Polonyalı olan usta yönetmen Krzysztof Kieslowski'nin filmleri için yaptığı bestelerle tanındı. Sanatçı, Polonya devlet televizyonu için hazırlanan "Dekalog" adlı kısa film serisi, "Véronique'in İkili Yaşamı", "Üç Renk: Mavi", "Üç Renk: Beyaz" ve "Üç Renk: Kırmızı" için yaptığı bestelerin yanı sıra, pek çok film ve belgesel için besteler yaptı. Ayrıca birçok ünlü filmin de müziklerini besteleyen Preisner, iş arkadaşı ve yakın dostu Krzysztof Kieslowski için bestelediği "Requiem For My Friend", bir ağıt niteliği taşır.

Pek çok festivalde ödüller alan Zbigniew Preisner, Lisa Gerrard vokali ile birlikte müzik-severlere unutamayacakları bir konser ziyafeti sunacak.

NOTRE DAME DE PARIS

Victor Hugo'nun ölümsüz romanı "Notre Dame'nin Kamburu"ndan sahneye uyarlanan müzikal, insanların değer verdikleri şeyleri nasıl ayakta tutabileceğini büyültü atmosferiyle göstermektedir. Luc Plamondon ve Richard Cocciante'nin modern sahneye uyarladığı klasik bir aşk hikâyesi olan müzikal; müzikleri, oyunculukları ve kostümleriyle izleyenleri 1800'lü yıllara götürmekte. 1998 yılında Paris'te Palais des Congres'de ilk defa sergilenen müzikal, 10 milyonu aşkın CD ve DVD satışı, 15 yılda 8 milyondan fazla bilet satışı başarısına ulaştı. Daha ilk yılında en çok bilet satışı yapan prodüksiyon olarak Guinness Dünya Rekorlar Kitabı'na girdi ve dünyanın birçok ülkesinde "En İyi Müzikal" ödülünün sahibi oldu.

22 Nisan - 4 Mayıs / Zorlu Center PSM
Ana Tiyatro

Ballet Revolucion

Dünyanın en yetenekli dansçıları yeteneklerini Latin Amerika müziğine, R&B ve Hip Hop'a çevirdiğinde ne olur? Baleden sokak dansına kadar farklı dans tarzları, şehvet, enerji ve atletizm dolu yoğun bir performans ile bir araya getirilirse ne olur? Ballet Revolucion gerçek duygu ve enerji patlaması yaşatan danslarını dünyaca ünlü yıldızlar Usher, Rihanna, David Guetta, Beyoncé, Bruno Mars ve Prince'in hit olmuş şarkılarıyla birleştirerek izleyenleri hop oturup hop kaldıran gerçek bir heyecan yaşıyor. Nefes kesen dönüşleri, cüretkâr atlayışları ve şehvetli hareketleriyle dünyanın dört bir tarafında sergiledikleri performanslarla Ballet Revolucion Sidney'den Singapur'a, Berlin'den Paris ve Londra'ya kadar kapalı gişeye oynadı.

12 Nisan Cumartesi
Zorlu Center - PSM, Ana Tiyatro

NE VAR, NE YOK

Bahara çiçekli başlangıç

Bahar tüm canlılığı ve renkleriyle gelirken, hem baharın hem bu sezonun müjdecisi çiçekler, Faik Sönmez tasarımlarında pembeden sarıya, mordan kırmızıya her renkte açıyor, tüm kadınları pozitif enerjiyle sarıyor. Sayısız çiçek deseniyle bezeli gömlekler, elbiseler, fularlar, ceketler, bluzlar, gündüz veya gece, günün her saati kadınları capcanlı bir tarz ve trendy bir stille taçlandırıyor. Faik Sönmez'de çiçeklerin yanı sıra farklı tarzlar sunan temalar da bulunuyor. Mavili beyazlı Çin porseleni desenlerinin romantik etkisinden, sorbenin yumuşak tonlarına, Afrika esintili safari temasından Akdeniz sıcaklığını müjdeleyen Sicilya tarzına, Muhteşem Gatsby'nin ihtişamlı havasından ışıl dolu abiyelere, baharın en güzel koleksiyonu sizi bekliyor. Faik Sönmez'in internet sitesi artık dünyanın her yerine satış yapabiliyor. Böylelikle Tokyo'dan New York'a, dünyanın her yerinden faiksonmez.com'u tıklayıp alışveriş keyfi yaşanabiliyor. Üstelik dünyanın her yerinden verilen tüm siparişler, ekspres gönderim ayrıcalığı ile 2 gün içinde adrese ulaştırılıyor.

Tektekçi lezzetli shot'larıyla Alsancak'ta

İzmir Alsancak'ta büyüleyici bir Rum evinde açılan Tektekçi'nin birbirinden lezzetli shot'ları ile İzmirliyle eğlenceye doyuyor. Marshmallow'dan isli peynire, beyaz balzamikten wasabi'ye, taze reyhandan limon tuzuna ve petek bala kadar birçok farklı tatta shot'lar sunan Tektekçi, müdavim yaratan ve eğlence vadeden konseptiyle İzmirlilerin yeni gözde mekânı olacak. Tektekçi, ilk olarak

Farklı sunumları ve sürekli yenilik arayışıyla eğlencenin çizgisini değiştiren Tektekçi, Alaçatı'nın ardından Ege'deki ikinci mekânıyla eğlence severlerle buluşuyor

İstanbul eğlence hayatının aktığı, Beyoğlu'nun en eğlenceli mevkii Tomtom Mahallesi'nde, içkinin eğlencesini denemek, 150'nin üzerindeki shot çeşidini tek tek tattırmak için açıldı. Ankara ve Bebek Tektekçi konuklarını devam ediyor. Tektekçi'de Tatlı, Acı, Ekşi, Sert, Tatlı Ekşi, Tatlı Sert, Osmanlı Şerbetleri, Ünsüzler, İkiliiler, Buz Meyveliler, Biralılar ve Frozen'lar olmak üzere farklı kategorilerde birçok özel tarif

bulunuyor. Bu eşsiz lezzetler kimi zaman deney tüpleri, reçel şişeleri, şırıngalar, balonlar, huniler içinde, kimi zaman anneannenin evinde gördüğünüz likör şişeleri ve bardaklarında, kimi zaman da klasik shot bardaklarıyla tüketilebiliyor.

Hoş Geldin Bebek Kutlamaları

DoubleTree by Hilton Moda, anne adaylarının doğum stresini üzerinden atarak moral depolaması için arkadaşları, aileleri ve sevdikleri ile bir araya geldiği Baby Shower partilerinin yeni durağı oldu

DoubleTree by Hilton İstanbul – Moda, Hoş Geldin Bebek Partileri için Executive Şef Sinan Duran'ın hazırladığı özenli ve yaratıcı menülerle hem damakları hem de gözleri şenlendiren günlere ev sahipliği yapıyor. Anadolu Yakası'nın buluşma noktası DoubleTree by Hilton Moda, bebek ve doğum günü partileri için hazırladığı farklı temalarla pastel renkler, balonlar, sepetler, bebek kurabiyeleri, iştah açıcılar, petit cake'ler gibi çocukları ve ailelerini cezbeden ikram ve dekorlarla misafirlerini farklı dünyalara götürecek benzersiz kutlama paketlerini profesyonel kadro ve kusursuz hizmet anlayışı ile sunuyor.

tatilsepeti
.com

ÇOCUĞUNLA
ÇOCUK OLMAK

%50
'YE
VARAN

İNDİRİMLİ!

EN İYİ FİYAT
GARANTİSİ

HEPİMİZ
TATİL İÇİN
ÇALIŞIYORUZ

SON 3 GÜNE
KADAR İPTAL FIRSATI

444 44 20

advantage

HSBC Advantage'a özel **9 TAKSİT** fırsatı!

HSBC

Tüm tatil planlarımda Seyahat Hattı ile daha ayrıcalıklıyım.

Yapı Kredi Seyahat Hattı'ndan yapacağınız seyahat harcamalarınızda puanlarınızı daha değerli kullanabilir, tüm seyahat ödemelerinizde **9 aya varan taksit** imkanı ve size özel **%2 puan** ayrıcalığından yararlanabilirsiniz.

Yapı Kredi Seyahat Hattı'na 444 0 446 Yapı Kredi VIP Line'ı arayarak ulaşabilirsiniz.

Çok özel seyahat ettiren kart

 YapıKredi

adios Premium

444 0 446
Yapı Kredi VIP Line | adiospremium.com.tr